

คู่มือปฏิบัติงานเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

โดย

นางสาวจิรวรรณ เชื้อเวียง

นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

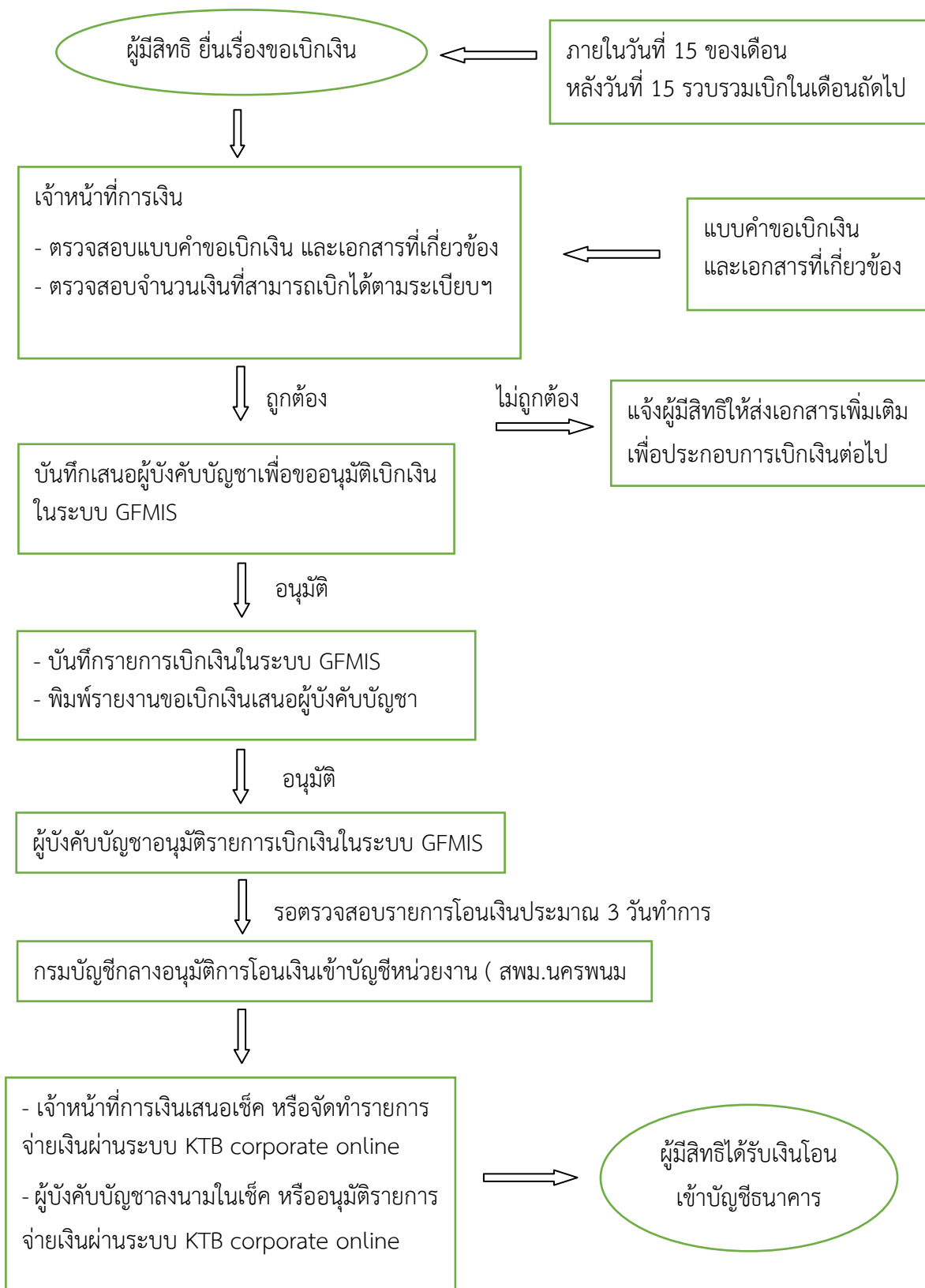
คู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ ผู้จัดทำเรียบเรียง ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการเบิกเงินสวัสดิการ ค่ารักษาพยาบาลของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม รวมถึงได้รวบรวม ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ศึกษาหรือนำไปปฏิบัติให้ถูกต้อง เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานต่อไป

นางสาวจิรวรรณ เชื้อเวียง
นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ

สารบัญ

	หน้า
การขอรับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล	1
Mobile Application “CGD iHealthcare”	7
คู่มือสวัสดิการรักษพยาบาลข้าราชการ	8

แผนผังการปฏิบัติงาน
การขอรับเงินสวัสดิการคำรักษายาบาล

การเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

ขั้นตอนการปฏิบัติในการเบิกค่ารักษาพยาบาล

1. หนังสือนำเสนอขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล (กรณีข้าราชการบำนาญไม่ต้องใช้)
2. หนังสือใบสำคัญสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล จำนวน 1 ฉบับ (ผอ.ร.ร.ลงนามผู้เบิก)
3. แบบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล (แบบ 7131) พร้อมเอกสารประกอบการขอเบิก
4. กรณีเบิกค่าตรวจสุขภาพประจำปีต้องแนบคำชี้แจงประกอบการขอเบิกค่าตรวจสุขภาพประจำปีด้วย

หลักฐานที่ใช้ประกอบการเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

1. กรอกแบบคำขอ (แบบ 7131) ให้ครบถ้วนถูกต้อง (ตัวอย่างตามแนบท้าย)
2. แนบเอกสารใบเสร็จรับเงิน (ใบเสร็จรับเงินมีอายุ 1 ปี นับจากวันที่ใบเสร็จรับเงิน)

และหลักฐานอื่นๆ แล้วแต่กรณีให้ครบถ้วน

2.1 ใบเสร็จรับเงิน (ค่ายาที่เบิกได้ คือ “ค่ายาในบัญชียาหลักแห่งชาติ”)

2.2 หนังสือแสดงอัตราค่าบริการสำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล กรมบัญชีกลาง (ถ้ามี)
(ซึ่งแสดงรหัสกรมบัญชีกลาง 5 หลัก)

หมายเหตุ ถ้าไม่มีรายการที่ 2.2 ในใบเสร็จรับเงินจะต้องระบุรหัสกรมบัญชีกลาง (ตัวเลข 5 หลัก) ด้วยทุกครั้ง (รายการอื่นในใบเสร็จรับเงิน ยกเว้น ค่ายาในบัญชียาหลักแห่งชาติ เช่น ค่าอุปกรณ์ อวัยวะเทียม และค่าบริการสาธารณสุข สถานพยาบาลต้องระบุรหัสของอุปกรณ์ อวัยวะเทียม และค่าบริการสาธารณสุขรายการนั้น ๆ ในใบเสร็จรับเงินด้วย เพื่อส่วนราชการสามารถตรวจสอบรายการเบิกจ่ายตามอัตราที่กำหนด)

2.3 ค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ต้องมีหนังสือรับรองจากสถานพยาบาลแนบด้วย

2.4 ค่านัดเพื่อการรักษาหรือการรักษาโดยแพทย์แผนไทย ต้องแนบหนังสือรับรองคณะกรรมการหรือแพทย์แผนไทยผู้ทำการรักษา

3. เอกสารแนบ

ผู้มีสิทธิต้องแนบเอกสารอ้างอิงความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องทุกครั้ง ที่มีการขอเบิกเงิน ดังต่อไปนี้

1. ใช้สิทธิเบิกให้บุตร (บุตรชอบด้วยกฎหมาย) ของผู้มีสิทธิ มี 2 กรณี

1.1 กรณีมารดาเป็นผู้มีสิทธิเบิก

เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิงที่ใช้ประกอบการเบิก
1. สายเลือด	สูติบัตรของบุตร หรือ ทะเบียนบ้านของบุตร

1.2 กรณีบิดาเป็นผู้มีสิทธิเบิก

- 1) เด็กที่เกิดในระหว่างการสมรสของบิดา มารดา ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดา
- 2) เด็กซึ่งเกิดนอกสมรส เด็กซึ่งเกิดก่อนการจดทะเบียนสมรสหรือบิดา มารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน
จะเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายได้เมื่อ
  - บิดา มารดาของเด็กได้ทำการจดทะเบียนสมรสกันในภายหลัง
  - บิดา ได้จดทะเบียนรับรองว่าเป็นบุตรของตน มีผลนับแต่วันจดทะเบียนเด็กเป็นบุตร
  - มีคำพิพากษาของศาลว่า เป็นบุตรของตน มีผลนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด
(ทั้งนี้ ผลของความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายจะย้อนหลังไปจนถึงวันที่บุตรเกิด)

เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิงที่ใช้ประกอบการเบิก
1. จดทะเบียนสมรสกับมารดาของบุตร	ทะเบียนสมรส หรือ ทะเบียนหย่า
2. จดทะเบียนรับรองบุตร	ทะเบียนรับรองบุตร (แบบ คร.11)
3. คำพิพากษาของศาล	คำสั่งศาลหรือคำพิพากษาของศาลว่ามีสิทธิเป็นบิดา ชอบด้วยกฎหมายของบุตร

2. ใช้สิทธิเบิกให้บิดา

เป็นบิดาชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิงที่ใช้ประกอบการเบิก
1. จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้มีสิทธิ	ทะเบียนสมรส หรือ ทะเบียนหย่า (กรณีหย่ากันตามกฎหมาย)
2. จดทะเบียนรับรองบุตร	ทะเบียนรับรองบุตร (แบบ คร.11)
3. คำพิพากษาของศาล	คำสั่งศาลหรือคำพิพากษาของศาลว่ามีสิทธิเป็นบุตร ชอบด้วยกฎหมายของบิดา
4. อยู่กินกับมารดาของผู้มีสิทธิก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2478	หนังสือรับรองของผู้ควรเชื่อถือได้ที่รับรองว่าบิดา มารดาของผู้มีสิทธิอยู่กินกันฉันสามีภรรยา ก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2478

3. ใช้สิทธิเบิกให้มารดา

เป็นมารดาชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิงที่ใช้ประกอบการเบิก
1. สายเลือด	สูติบัตรของผู้มีสิทธิ หรือ ทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิ

4. ใช้สิทธิเบิกให้คู่สมรส

เป็นคู่สมรสชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิงที่ใช้ประกอบการเบิก
1. จดทะเบียนสมรส	ทะเบียนสมรส

ใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง พร้อมทั้งกรอกข้อความเท่าที่จำเป็น

1.	ข้าพเจ้า.....	☐	ชื่อผู้ใช้สิทธิขอเบิก	ตำแหน่ง.....
	สังกัด.....		โทรศัพท์.....	(ที่ติดต่อได้)
2.	ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของ			
	☐ ตนเอง			
	☐ คู่สมรส ชื่อ.....			เลขประจำตัวประชาชน.....
	☐ บิดา ชื่อ.....			เลขประจำตัวประชาชน.....
	☐ มารดา ชื่อ.....			เลขประจำตัวประชาชน.....
	☐ บุตร ชื่อ.....			เลขประจำตัวประชาชน.....
				เกิดเมื่อ..... เป็นบุตรลำดับที่.....
	☐ ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		☐ เป็นบุตรไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ	☐
	ป่วยเป็นโรค.....		☐ ระบุโรคที่ได้รับการรักษา	
	และได้เข้ารับการรักษาพยาบาลจาก (ชื่อสถานพยาบาล).....		☐ ชื่อสถานพยาบาลที่ได้รับการรักษา	
	ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของ ☐ ทางราชการ ☐ เอกชน ตั้งแต่วันที่.....			ถึงวันที่.....
	..... เป็นเงินรวมทั้งสิ้น		☐ จำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินรวมทุกฉบับ	บาท
	(.....)		☐ เขียนจำนวนเงินเป็นตัวอักษร	ตามใบเสร็จรับเงินที่แนบ จำนวน.....ฉบับ
3.	ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาล ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล			☐ จำนวนใบเสร็จรับเงินทั้งหมดที่ได้รับการรักษา
	☐ ตามสิทธิ		☐ เฉพาะส่วนที่ขาดอยู่จากสิทธิที่ได้รับจากหน่วยงานอื่น	
	☐ เฉพาะส่วนที่ขาดอยู่จากสัญญาประกันภัย			
	เป็นเงิน.....บาท (.....)		☐ เขียนจำนวนเงินเป็นตัวอักษร	☐ และ
(1)	ข้าพเจ้า	☐	ไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น	
	☐ ระบุคำว่า คู่สมรส บิดา มารดา หรือ บุตร ขึ้นอยู่กับใบเสร็จเป็นค่ารักษาของใคร	☐	มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นแต่เลือกใช้สิทธิจากทางราชการ	
		☐	มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย	
		☐	เป็นผู้ให้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียว	
(2)	.....	☐	ไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น	
	☐ ข้าพเจ้า	☐	มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น แต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับต่ำกว่าสิทธิตามพระราชกฤษฎีกา	
		☐	มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย	
		☐	มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นในฐานะเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่น	

4. เสนอ ผู้มีอำนาจอนุมัติ ง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัว
ตามจำนวนที่ขอเบิก ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมาย และข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

ชื่อผู้ใช้สิทธิขอเบิก
(ลงชื่อ) .....ผู้ขอรับเงินสวัสดิการ
(.....)

ระบุวัน / เดือน / ปี ที่ส่งเรื่องขอเบิก
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

---

5. คำอนุมัติ

อนุมัติให้เบิกได้

ผู้มีอำนาจอนุมัติ
- กรณีข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ ชื่อ ผอ.ร.ร.
- กรณีข้าราชการบ้านาญ /เร้นไว้
(ลงชื่อ) .....
(.....)
ตำแหน่ง.....

---

6. ใบรับเงิน

ได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล จำนวน .....บาท
(.....) ว่างถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ) .....ผู้รับเงิน
(.....)

(ลงชื่อ) .....ผู้จ่ายเงิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
(ลงชื่อเมื่อได้รับเงินแล้วเท่านั้น)

คำชี้แจง

- ให้แนบสำเนาคำสั่งศาลที่สั่ง / พิพากษาให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- ให้มีคำชี้แจงด้วยว่ามีสิทธิเพียงใด และขาดอยู่เท่าใดกรณีได้รับจากหน่วยงานอื่นเมื่อเทียบสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล หรือขาดอยู่เท่าใดเมื่อได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย
- ให้เติมคำว่า คู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตร แล้วแต่กรณี
- ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ

บันทึกคำชี้แจงประกอบการขอเบิก “ค่าตรวจสุขภาพประจำปี”

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....
 อายุ.....ปี เกิดเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 ตำแหน่ง.....ระดับ.....โรงเรียน.....
 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ขอเบิกค่าตรวจสุขภาพประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. .... เป็นครั้งแรก กับโรงพยาบาล.....จังหวัด.....
 เป็นเงิน.....บาท (.....)
 ใบเสร็จเลขที่.....ลงวันที่.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวเป็นความจริง

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง.....
 โทร.....

รายการแนบท้าย: ค่าตรวจสุขภาพประจำปี ตาม ว.177

** เบิกได้เฉพาะ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และข้าราชการบำนาญ**

เบิกไม่ได้บุคคลในครอบครัว (บิดา มารดา คู่สมรส และบุตร)

การตรวจสุขภาพประจำปี ให้พบแพทย์เพื่อให้คำปรึกษาก่อนทุกครั้ง และให้เบิกจ่ายค่าตรวจสุขภาพประจำปี ดังนี้

1. การตรวจสำหรับผู้มีอายุไม่เกิน 35 ปี บริบูรณ์ (580 บาท)

รายการ	ราคา
1.1 Chest X-ray (ว.362) กำหนดให้เบิกได้ 170 บาท เท่านั้น โดยไม่ต้องใส่รหัส	
- Film Chest (รหัส 41001) (ยกเลิกรหัส ตาม ว.362)	170
- Mass Chest (รหัส 41301) (ยกเลิกรหัส ตาม ว.362)	50
1.2 Urine Examination - Urine Analysis (รหัส 31001)	50
1.3 Stool Examination - Routine direct smear (รหัส 31201) ร่วมกับ Occult blood (รหัส 31203)	70
1.4 Complete Blood Count: CBC แบบ Automation (รหัส 30101)	90
1.5 ตรวจมะเร็งปากมดลูก	
- ตรวจภายใน (รหัส 55620)	100
- Pap Smear (รหัส 38302)	100

2. การตรวจสำหรับผู้มีอายุมากกว่า 35 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป 1,050 บาท)

รายการ	ราคา
2.1 รายการการตรวจสำหรับผู้ที่มีอายุไม่เกิน 35 ปีบริบูรณ์ รายการที่ 1.1-1.5	ตามอัตราที่กำหนด
2.2 Blood Chemistry	
- Glucose (รหัส 32203)	40
- Cholesterol (รหัส 32501)	60
- Triglyceride (รหัส 32502)	60
- Blood Urea Nitrogen: BUN (รหัส 32201)	50
- Creatinine (รหัส 32202)	50
- SGOT (AST) (รหัส 32310)	50
- SGPT (ALT) (รหัส 32311)	50
- Alkaline Phosphatase (รหัส 32309)	50
- Uric Acid (รหัส 32205)	60

ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ (Mobile Application)

"CGD iHealthcare"

- ✓ สำหรับการตรวจสอบสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการทั้งตนเองและครอบครัวได้
- ✓ สำหรับตรวจสอบข้อมูลการใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยนอก
- ✓ สืบค้นข้อมูลสถานพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงได้
- ✓ สืบค้นข้อมูลอัตราค่าบริการสาธารณสุข
- ✓ สืบค้นข้อมูลอัตราอวัยวะเทียมและอุปกรณ์
- ✓ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับสวัสดิการรักษายาบาลจากกรมบัญชีกลาง

ใช้งานง่าย เพียง 4 ขั้นตอน

- ดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน
- ลงทะเบียน
- ลงชื่อเข้าใช้
- เริ่มต้นใช้งานได้เลย

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ >>>

สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ สวัสดิการข้าราชการ

หรือโทร 02-127-7000 ต่อ 4441 , 4100

คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

กรมบัญชีกลาง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความสำคัญและความเป็นมา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ ขอบเขต	๒
บทที่ ๒ สารสำคัญของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๓
๒.๑ พระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตาม งบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘	๓
๒.๒ พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕	๓
๒.๓ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓	๔
๒.๔ คำจำกัดความ	๕
๒.๕ การเกิดสิทธิ และหมดสิทธิของบุคคล	๘
๒.๖ การถูกจำกัดสิทธิ (มาตรา ๑๐) และสิทธิเข้าชั้น	๘
๒.๗ การรายงานข้อมูล และการเลือกสิทธิ	๑๐
๒.๘ ค่าตรวจสอบสุขภาพประจำปี	๑๐
๒.๙ การเบิกค่ารักษากรณีมีประกัน	๑๒
๒.๑๐ การเบิกค่ารักษา (กรณี พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕)	๑๒
๒.๑๑ การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนเป็นครั้งคราว	๑๓
๒.๑๒ กรณีสถานพยาบาลส่งผู้ป่วยไปชื้อยา อุปกรณ์และอวัยวะเทียมหรือรับการตรวจ ทางห้องทดลอง หรือเอกซเรย์จากสถานที่อื่นซึ่งอยู่ในประเทศไทย	๑๓
๒.๑๓ การเบิกค่ารักษากรณีของการแพทย์แผนไทย	๑๓
๒.๑๔ การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล	๑๔
๒.๑๕ โครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ	๑๙
๒.๑๖ โครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยล้างไต	๑๙
๒.๑๗ โครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยโรคมะเร็ง (ยามะเร็ง ๖ ชนิด)	๒๐
๒.๑๘ โครงการเบิกจ่ายตรงค่ารถ REFER	๒๐
๒.๑๙ ระบบการเบิกจ่ายเงินผู้ป่วยในโดยระบบ DRG	๒๓
บทที่ ๓ แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๒๕
๓.๑ การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล	๒๕
บทที่ ๔ บทสรุป	๔๑
บทที่ ๕ คำถาม – คำตอบ ที่พบบ่อย	๔๓
เอกสารอ้างอิง	

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภท ตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘
- พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕
- หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓
- แบบ ๗๑๒๙ - ๗๑๔๐ ที่ใช้ในการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความสำคัญและความเป็นมา

➤ ภาพรวมระบบสวัสดิการรักษายาบาลในประเทศไทย

ประเทศไทยได้มีการพัฒนาระบบสวัสดิการรักษายาบาลอย่างต่อเนื่องตลอดมา ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่ารัฐบาลให้ความสำคัญในส่วนของสุขภาพของประชาชน และเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตของประชาชนคนไทย ซึ่งสวัสดิการด้านการรักษายาบาลระบบแรก ๆ ที่เริ่มขึ้น ก็คือ ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ โดยมีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๑ ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (รวมจำนวน ๘ ฉบับ) และในปัจจุบันระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการอ้างอิงพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

ระบบสวัสดิการลำดับต่อมา ก็คือ ระบบประกันสังคมซึ่งเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองลูกจ้าง ผู้ประกันตน และกองทุนสุดท้ายที่เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นกองทุนที่ให้การดูแลประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ก็คือ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อสานต่อนโยบายรัฐบาลในการสร้างหลักประกันสุขภาพให้ครอบคลุมประชาชนคนไทยทุกคน เพื่อให้ทุกคนได้รับการบริการที่มีคุณภาพตามความจำเป็น อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ด้วยระบบบริหารจัดการและการจัดบริการที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงสิทธิของประชาชนในการเลือกหน่วยบริการของตนเอง รวมถึงการที่ผู้ให้บริการมีความสุข และสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับบริการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นได้ว่า ประชาชนคนไทยไม่ว่าจะมีอาชีพหรือไม่ ทุกคนได้รับการดูแลด้านการรักษายาบาลจากรัฐไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง หากข้าราชการก็มีระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการดูแล หากทำงานในภาคเอกชนก็มีระบบประกันสังคมดูแล หรือหากไม่ทำงานก็มีระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าดูแล จึงอาจกล่าวได้ว่า **“ไม่มีคนไทยคนใดไม่มีสิทธิด้านสวัสดิการรักษายาบาลที่รัฐจัดให้”**

ทั้งนี้ ประชาชนคนไทยที่หมายถึงก็คือ คนไทยที่มีเลขบัตรประจำตัวประชาชน (๑๓ หลัก) โดยระบบสวัสดิการในปัจจุบันทั้ง ๓ ระบบมีการเชื่อมโยงข้อมูลกันตลอดเวลา โดยใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชนเป็นเลขอ้างอิงในการตรวจสอบสิทธิของประชาชนคนไทย เพื่อแยกแยะผู้มีสิทธิแต่ละระบบ และป้องกันปัญหาสิทธิซ้ำซ้อน ซึ่งครอบคลุมประชาชนคนไทยเกินร้อยละ ๙๐ ของประชาชนทั้งประเทศ โดยประชาชนส่วนที่เหลือก็มีหน่วยงานที่รองรับอยู่ เช่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ ราชการส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งจะมิกฎหมายเฉพาะของหน่วยงานนั้น ๆ ที่กำหนดสิทธิสวัสดิการให้กับพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตนไว้

จากที่กล่าวมาแล้วว่า “คนไทยทุกคนต้องมีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาล ๑ สิทธิ” โดยสังเกตได้ดังนี้ หากบุคคลนั้นทำงานภาคเอกชน (เป็นลูกจ้าง) หรือทำงานในภาคราชการในตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวหรือพนักงานราชการ บุคคลกลุ่มนี้จะเป็น “ผู้ประกันตน และมีสิทธิในระบบประกันสังคม” หากข้าราชการหรือเป็นผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญหรือเป็นลูกจ้างประจำ จะเป็น “ผู้มีสิทธิในระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ซึ่งรวมทั้งบุคคลในครอบครัวของบุคคลดังกล่าวด้วย” และหากเป็นพนักงาน

รัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์กรอิสระ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ก็จะเป็นผู้มีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลตามระบบนั้น ๆ

หากคนไทยรายดังกล่าวไม่ใช่บุคคลที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด คนไทยคนนั้นก็จะเป็นผู้มีสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าทันที ทั้งนี้ สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าไม่ถือว่าเป็นสิทธิซ้ำซ้อนกับสิทธิอื่นแต่อย่างใด กล่าวคือ หากไม่มีสิทธิด้านสวัสดิการใด ๆ แล้ว สามารถขอรับสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้ ณ สำนักงานเขต กรณีอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือสถานีนอามัย กรณีอยู่ในต่างจังหวัด หรือติดต่อ ๑๓๓๐ เพื่อขอทราบข้อมูลเพิ่มเติม

คำถามที่ว่า คนไทย ๑ คน มีมากกว่า ๑ สิทธิได้หรือไม่ คำตอบคือ ได้ ยกตัวอย่างเช่น นาย ก. เป็นข้าราชการมีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ และไปรับงานรักษาความปลอดภัยในวันหยุด จึงมีสิทธิประกันสังคมด้วย ในกรณีนี้ นาย ก. สามารถเลือกได้ว่าจะใช้สิทธิจากระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หรือใช้สิทธิประกันสังคม และหากเลือกใช้สิทธิประกันสังคม นาย ก. จะไม่มีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓

สำหรับกรณีที่คุณคนในครอบครัวมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษายาบาลตามสิทธิของตนเองจากหน่วยงานอื่น ผู้มีสิทธิไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ เว้นแต่ค่ารักษายาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่ได้

หากกรณีที่คุณคนในครอบครัวเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่นซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวจากหน่วยงานอื่นในขณะเดียวกัน ก็ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบถึงระบบเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ
๒. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ
๓. เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการที่รัฐจัดสรรให้เป็นไปด้วยความถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ

๑.๓ ขอบเขต

ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการอ้างอิงตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ รวมถึงหนังสือเวียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๒ สารสำคัญของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานกลางในการเบิกจ่ายเงินของแผ่นดิน ซึ่งมีภารกิจที่สำคัญ คือ การดูแลบุคลากรภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานราชการ ที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนระบบราชการให้มีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับฐานะ ไม่เดือดร้อนจากการรับราชการ มีความมั่นคงในชีวิต และหากเจ็บป่วย ทางราชการก็สามารถให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้ โดยกรมบัญชีกลางได้กำหนดกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องไว้ ดังนี้

๒.๑ พระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘

พระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายหลักที่ให้อำนาจกระทรวงการคลังในการกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ตามมาตรา ๓ (๖) ได้กำหนดให้การจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินสวัสดิการจากทางราชการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลนั้นเป็นสวัสดิการจากทางราชการอย่างหนึ่ง จึงต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ฉะนั้นพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลจึงเป็นกฎหมายซึ่งฝ่ายบริหารเป็นผู้กำหนดขึ้น โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๒.๒ พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ ได้มีการยกเลิกฉบับเดิมรวม ๘ ฉบับ โดยให้ยกเลิก

๑. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓
๒. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘
๓. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒
๔. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๓
๕. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
๖. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๐
๗. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๑
๘. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๕

พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

- ส่วนที่แก้ไข : การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชน (มาตรา ๘ (๓))

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล เพื่อให้สอดคล้องกับการให้บริการทางการแพทย์และระบบประกันสุขภาพอื่น และเพื่อพัฒนาระบบสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลของรัฐ โดยขยายสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลในการเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนให้กว้างขึ้นและกำหนดให้การเสริมสร้างสุขภาพและการป้องกันโรคเป็นการรักษายาบาลด้วย รวมทั้งกำหนดให้มีการนำระบบการเบิกจ่ายตรงมาใช้กับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล อันเป็นการลดขั้นตอนการดำเนินการ เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายของรัฐ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หน้าที่ ๓

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงสิทธิในการรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับการเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ทั้งประเภทผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน เฉพาะกรณีที่มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

๒.๓ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังนี้ กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติกำหนดวิธีปฏิบัติของผู้มีสิทธิและส่วนราชการให้ถือปฏิบัติ

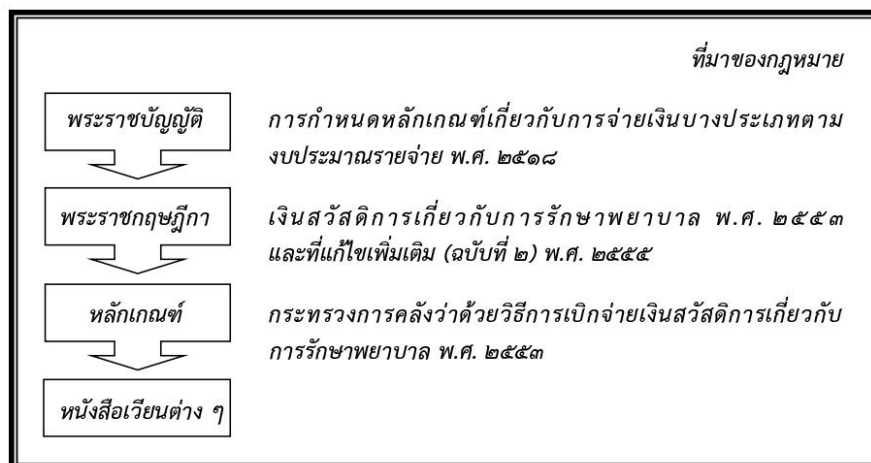
หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ โดยให้ยกเลิกระเบียบ ๒ ฉบับ คือ

๑. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

ในปัจจุบันสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของทางราชการ มีหลักเกณฑ์การจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลที่ใช้บังคับโดยพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ส่วนวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และหนังสือเวียนหรือหนังสือข้อความเข้าใจวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล

แผนภาพที่ ๑ : ที่มาของกฎหมาย

๒.๔ คำจำกัดความ

“**สวัสดิการ**” คือ ผลประโยชน์ที่รัฐจัดให้ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลง เพิ่ม ลด ได้ตามความเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานะการเงินการคลังของประเทศไทยในขณะนั้น เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าศึกษาบุตร เป็นต้น คำว่า “สวัสดิการ” จะต่างกับ “ค่าตอบแทน” ตรงที่ สวัสดิการทุกคนต้องได้สิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการระดับสูงหรือระดับล่าง แต่ค่าตอบแทนไม่จำเป็นต้องเท่าเทียมกัน เพราะเดือดร้อนไม่เท่ากัน เช่น ค่าเช่าบ้าน ข้าราชการระดับสูงจะได้ค่าเช่าบ้านมากกว่าข้าราชการระดับล่าง

“**ค่ารักษาพยาบาล**” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการรักษาพยาบาล ดังต่อไปนี้

(๑) ค่ายา ค่าเวชภัณฑ์ ค่าอุปกรณ์ทางการแพทย์ ค่าเลือดและส่วนประกอบของเลือดหรือสารทดแทน ค่าน้ำยาหรืออาหารทางเส้นเลือด ค่าออกซิเจน และอื่น ๆ ทำนองเดียวกันที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค

(๒) ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซมอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ดังกล่าว

(๓) ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจวินิจฉัยโรค ค่าวิเคราะห์โรค แต่ไม่รวมถึงค่าธรรมเนียมแพทย์พิเศษ ค่าจ้างผู้พยาบาลพิเศษ ค่าธรรมเนียมพิเศษ และค่าบริการอื่น ทำนองเดียวกันที่มีลักษณะเป็นเงินตอบแทนพิเศษ

(๔) ค่าตรวจครรภ์ ค่าคลอดบุตรและการดูแลหลังคลอดบุตร

(๕) ค่าห้องและค่าอาหาร ตลอดระยะเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาล

(๖) ค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพและป้องกันโรค

(๗) ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ

(๘) ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นแก่การรักษาพยาบาลตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

“**สถานพยาบาล**” หมายความว่า สถานพยาบาลของทางราชการและสถานพยาบาลของเอกชน

- “**สถานพยาบาลของทางราชการ**” หมายความว่า สถานพยาบาลซึ่งเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงสถานพยาบาลของมหาวิทยาลัยของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์การมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กรุงเทพมหานคร สภากาชาดไทย และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก โรงพยาบาล ประสานมิตร และสถานพยาบาลอื่นตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

- “**สถานพยาบาลของเอกชน**” หมายความว่า สถานพยาบาลที่มีลักษณะการให้บริการเป็นโรงพยาบาล ซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการและดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

“**ผู้มีสิทธิ**” หมายความว่า

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำจากเงินงบประมาณรายจ่าย งบประมาณของกระทรวง ทบวง กรม เว้นแต่ข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจซึ่งอยู่ในระหว่างรับการศึกษาอบรมในสถานศึกษาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำ

(๒) ลูกจ้างชาวต่างประเทศซึ่งมีหนังสือสัญญาจ้างที่ได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย และสัญญาจ้างนั้นมีได้ระบุเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลไว้

(๓) ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และทหารกองหนุน มีเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด

คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หน้าที ๕

คำอธิบายเพิ่มเติมในส่วนของผู้มีสิทธิ :

กรณีข้าราชการและลูกจ้างประจำที่จะเป็นผู้มีสิทธินั้น จะต้องเป็นข้าราชการและลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้างประจำจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือน และค่าจ้างประจำของ กระทรวง ทบวง กรม (ปัจจุบัน คือ งบบุคลากร) โดยข้าราชการซึ่งได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณ รายจ่ายหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ประกอบด้วย

๑. ข้าราชการพลเรือน	ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
๒. ข้าราชการครู	ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู
๓. ข้าราชการฝ่ายตุลาการ	ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
๔. ข้าราชการฝ่ายอัยการ	ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
๕. ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย	ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
๖. ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา	ตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
๗. ข้าราชการตำรวจ	ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ
๘. ข้าราชการทหาร	ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร
๙. ข้าราชการการเมือง	ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

จะเห็นได้ว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์กรของรัฐ พนักงาน ราชการจึงมิใช่ผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓

กรณีของลูกจ้างประจำนั้น จะเป็นผู้มีสิทธิก็ต่อเมื่อได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำเท่านั้น ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างจากเงินประเภทอื่น ๆ ลูกจ้างที่ ได้รับเงินจากเงินนอกงบประมาณมิใช่ผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓

กรณีลูกจ้างชาวต่างประเทศซึ่งจะเป็นผู้มีสิทธิได้ก็ต่อเมื่อผ่านเงื่อนไข ๒ ข้อ คือ

๑. ค่าจ้างได้รับจากเงินงบประมาณรายจ่าย
๒. สัญญาจ้างมิได้ระบุเกี่ยวกับการช่วยเหลือในด้านการรักษาพยาบาลไว้

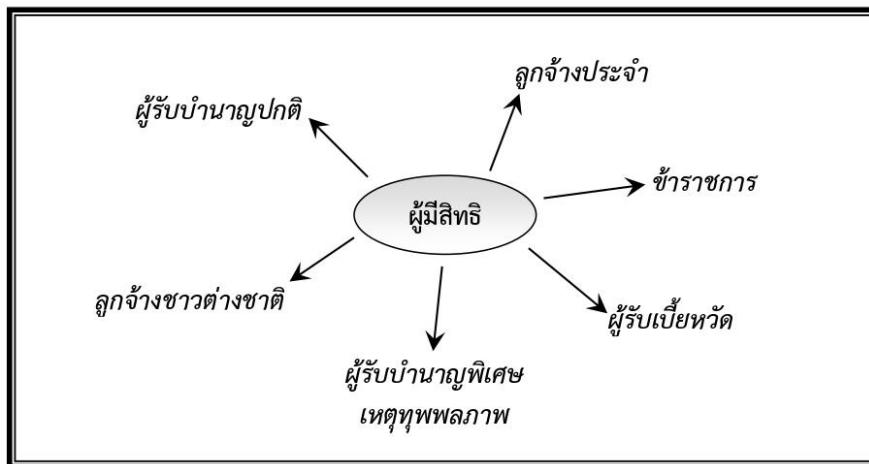
ดังนั้น หากลูกจ้างชาวต่างประเทศซึ่งจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย แต่ในสัญญาจ้างระบุว่าจะ ให้ได้รับการช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาลจากการทำประกัน ก็ไม่ถือว่าเป็นผู้มีสิทธิตาม พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓

กรณีผู้รับบำนาญ/เบี้ยหวัด ที่จะถือว่าเป็นผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับ การรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ จะต้องเป็นผู้รับบำนาญปกติตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ หรือผู้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพตามมาตรา ๓๖ แห่ง พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตามข้อบังคับ กระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ เท่านั้น ผู้รับบำเหน็จตามกฎหมายบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการมิใช่ผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกานี้

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลตามนัยพระราชกฤษฎีกา หมายถึง บุคคลดังกล่าวข้างต้น เท่านั้น บุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิดังกล่าวมิใช่ผู้มีสิทธิได้รับเงิน ค่ารักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกา ด้วย แต่ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการนี้ได้กำหนดให้ ผู้มีสิทธิดังกล่าวนอกจากจะมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองแล้วยังมีสิทธิได้รับเงิน ค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวได้ด้วย (พระราชกฤษฎีกาฯ มาตรา ๕)

แผนภาพที่ ๒ : ผู้มีสิทธิ

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า

(๑) บุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบรรลุนิติภาวะแล้วแต่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีสิทธิ แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น

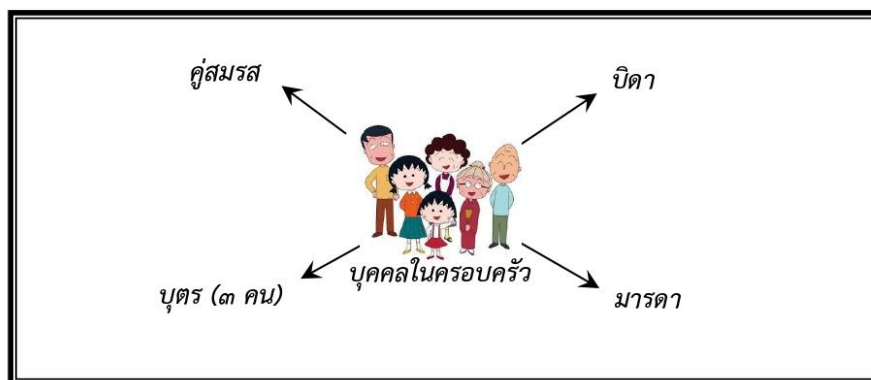
(๒) คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ

(๓) บิดาหรือมารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ

คำอธิบายเพิ่มเติมในส่วนของบุคคลในครอบครัว :

บุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิ ที่มีสิทธิสามารถนำค่ารักษาพยาบาลมาเบิกจ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้นั้น ประกอบด้วยบิดา มารดา คู่สมรส และบุตร ซึ่งต้องเป็นบุคคลในครอบครัวที่ชอบด้วยกฎหมายด้วย สำหรับคำว่า “ชอบด้วยกฎหมาย” นั้น หมายถึงจะต้องเป็นบุคคลในครอบครัวที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีหลักฐานทางราชการรับรองความถูกต้อง

แผนภาพที่ ๓ : บุคคลในครอบครัว

“ฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ” หมายความว่า ข้อมูลของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ และลูกจ้างชาวต่างประเทศ รวมถึงบุคคลในครอบครัว เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูล เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

“นายทะเบียนบุคลากรภาครัฐ” หมายความว่า นายทะเบียนระดับกรม และส่วนภูมิภาคที่ได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมในส่วนกลาง หรือหัวหน้าหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ซึ่งมีรหัสผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) ที่กำหนดโดยกรมบัญชีกลาง มีหน้าที่ดูแลข้อมูล (ตรวจสอบ เพิ่มเติม ปรับปรุง หรือแก้ไขข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน) ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชาวต่างประเทศในสังกัด และบุคคลในครอบครัว

“นายทะเบียนผู้รับบำนาญ” หมายความว่า ข้าราชการ ยกเว้นข้าราชการที่ช่วยราชการที่ได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมในส่วนกลาง หรือหัวหน้าหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ซึ่งมีรหัสผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) ที่กำหนดโดยกรมบัญชีกลาง มีหน้าที่ดูแลประวัติของผู้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน รวมทั้งบุคคลในครอบครัว

“ผู้ป่วยใน” หมายความว่า ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลต้องพักค้างตัวในสถานพยาบาล

“ผู้ป่วยนอก” หมายความว่า ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลไม่ได้พักค้างในสถานพยาบาล (ตรวจและรับยาแล้วให้กลับบ้านได้)

โดยที่พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขในสาระสำคัญของคำนิยาม “การรักษาพยาบาล” ให้หมายความรวมถึงการตรวจสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค โดยมีเจตนารมณ์ในการเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านการ “สร้างเสริมป้องกันโรค” ให้ครอบคลุมผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัว (มาตรา ๔)

๒.๕ การเกิดสิทธิ และหมดสิทธิของบุคคล

ผู้มีสิทธิจะมีสิทธิตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง และหมดสิทธิเมื่อเกษียณอายุราชการ ลาออก ถูกไล่ออก หรือเสียชีวิต และกรณีถูกระงับสิทธิเพราะถูกพักรักษา

สำหรับบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธินั้น อิงการเกิดสิทธิ และหมดสิทธิของผู้มีสิทธิ กล่าวคือ เมื่อผู้มีสิทธิเกิดสิทธิ ก็จะมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัวไปด้วยพร้อมกัน และเมื่อผู้มีสิทธิหมดสิทธิก็จะไม่มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัวเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ผู้มีสิทธิอาจไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัวได้เนื่องจากเหตุอื่นที่ระบุไว้ในกฎหมายด้วย เช่น บุตรของผู้มีสิทธิบรรลุนิติภาวะ ผู้มีสิทธิจดทะเบียนหย่ากับคู่สมรส เป็นต้น

๒.๖ การถูกจำกัดสิทธิ (มาตรา ๑๐) และสิทธิเข้าซ้อน

กรณีการถูกจำกัดสิทธิ และสิทธิเข้าซ้อนนั้น ได้มีการบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยบัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ให้ผู้มีสิทธิเลือกที่จะใช้สิทธิรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้ หรือใช้สิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น และหากเลือกใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่น ผู้นั้นไม่มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้ การเลือกและการเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด”

ตัวอย่าง : ข้าราชการตอนเย็นไปทำงาน Part time ที่บริษัทเอกชน หรือผู้รับบำนาญเกษียณอายุแล้วโดยเข้าโครงการเออร์รี่ และเข้าไปทำงานภาคเอกชนโดยส่งเงินสมทบเข้าสำนักงานประกันสังคม ทำให้เกิดสิทธิประกันสังคม แสดงว่า ข้าราชการหรือผู้รับบำนาญคนนั้น มีสิทธิ ๒ สิทธิ (สิทธิเข้าซ้อน) คือ สิทธิในฐานะข้าราชการหรือผู้รับบำนาญและสิทธิประกันสังคม ซึ่งกฎหมายเดิมตามพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๓ จะให้ไปใช้สิทธิประกันสังคมก่อน แต่กฎหมายใหม่ตามพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้สามารถเลือกใช้สิทธิได้ โดยถ้าเลือกใช้สิทธิประกันสังคมจะหมดสิทธิจากทางราชการ ดังนั้นในการเลือกใช้สิทธิควรเลือกในสิ่งที่ดีที่สุด โดยถ้าเลือกสิทธิจากหน่วยงานอื่นแล้วจะหมดสิทธิจากกรมบัญชีกลาง)

มาตรา ๑๐ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลตามสิทธิของตนเองจากหน่วยงานอื่น ผู้มีสิทธิไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่”

ตัวอย่าง : คู่สมรสของข้าราชการ ไปทำงานเอกชน เกิดสิทธิประกันสังคม หรือบิดามารดา ข้าราชการ ทำงานเอกชน เกิดสิทธิประกันสังคม กรณีนี้บิดามารดา คู่สมรสของข้าราชการนั้น มีสิทธิของตนเอง คือ สิทธิประกันสังคม แต่ก็อาศัยสิทธิของข้าราชการในฐานะบุคคลในครอบครัว ซึ่งตามกฎหมายกำหนดว่า ต้องใช้สิทธิของตนเอง และเลือกสิทธิไม่ได้เพราะบุคคลในครอบครัวเป็นเพียงผู้อาศัยสิทธิ ไม่ใช่ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นข้อจำกัดสิทธิจึงมีมากกว่าผู้มีสิทธิ ฉะนั้นจึงเลือกสิทธิไม่ได้ ต้องไปใช้สิทธิของตนเองก่อน แต่หากค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่จากสิทธิได้

มาตรา ๑๐ วรรคสาม บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่นซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวจากหน่วยงานอื่นในขณะเดียวกัน ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้”

ตัวอย่าง : บิดายูกรมบัญชีกลาง มารดาอยู่กรมการbinพลเรือน บุตรที่เกิดจะเบิกใครก็ได้ และถ้าบิดายูกรมบัญชีกลาง มารดาอยู่รัฐวิสาหกิจ บุตรมี ๒ สิทธิ (อาศัยสิทธิบิดา หรืออาศัยสิทธิมารดา ก็ได้) หรือบิดายูกรมบัญชีกลาง มารดาอยู่องค์การบริหารส่วนจังหวัด บุตรที่เกิดจะเบิกใครก็ได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า บุตรเป็นผู้อาศัยสิทธิของทั้ง ๒ ฝ่าย หากเป็นข้าราชการพลเรือนเหมือนกันก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่ถ้าบิดาเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งใช้สิทธิกรมบัญชีกลาง และมารดาอยู่ อบจ. ซึ่งใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่น (เนื่องจากคนละกฎหมายกัน) จะมีปัญหาตามมาคือ ใช้สิทธิไหนก่อนเนื่องจากกฎหมายของ อบจ. ก็ล้ากฎหมายไปจากกรมบัญชีกลาง ฉะนั้นตามกฎหมายใหม่นี้ จึงได้กำหนดให้ใช้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้

คำว่า “หน่วยงานอื่น” ในที่นี้ หมายถึง รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระ ส่วนราชการส่วนท้องถิ่น บริษัทประกัน ระบบประกันสุขภาพอื่น ๆ พระราชบัญญัติผู้ประสบภัยจากรถ และรวมถึงพระราชบัญญัติประกันสังคม แต่ไม่รวมถึงพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ตัวอย่างสำหรับคำว่า “ส่วนที่ขาดอยู่จากสิทธิ” : นาย ก. เป็นข้าราชการ และได้ทำประกันสุขภาพไว้กับบริษัทประกัน A ต่อมา นาย ก. เจ็บป่วยต้องเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในในโรงพยาบาล ข. โดยเข้าพักในห้องพักพิเศษราคา ๒,๐๐๐ บาทต่อคืน เป็นเวลา ๓ วัน บริษัทประกัน A จ่ายค่าห้องให้วันละ ๘๐๐ บาท เป็นเงินรวม ๒,๔๐๐ บาท นาย ก. จึงไม่สามารถเบิกค่าห้องจากราชการได้อีก

เนื่องจากบริษัทประกัน A จ่ายค่าห้องในอัตรา ๘๐๐ บาทต่อคืนซึ่งสูงกว่าอัตราที่ทางราชการจ่ายให้ (๖๐๐ บาทต่อคืน) แต่หากบริษัทประกัน A จ่ายค่าห้องในอัตรา ๔๐๐ บาทต่อคืน นาย ก. ก็จะสามารถเบิกส่วนที่ขาดอยู่จากสิทธิอีกจำนวน ๒๐๐ บาทต่อคืน (เบิกจากทางราชการได้เท่ากับเพดานที่กำหนด)

๒.๗ การรายงานข้อมูล และการเลือกสิทธิ

มาตรา ๕ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ให้ผู้มีสิทธิมีหน้าที่รายงานข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและบุคคลในครอบครัวของตนต่อส่วนราชการเจ้าสังกัด พร้อมทั้งรับรองความถูกต้องของข้อมูล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด” (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)

การรายงานข้อมูลของผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัว

- ผู้มีสิทธิมีหน้าที่รายงาน และรับรองข้อมูลของตนเองและบุคคลในครอบครัวภายใน ๑ เดือน นับแต่วันบรรจุเข้ารับราชการ หรือวันที่ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลง
- ผู้มีสิทธิกรอกแบบคำขอเพิ่ม/ปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ (แบบ ๗๑๒๗) พร้อมแนบเอกสารประกอบ เช่น สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนสมรส สำเนาสูติบัตร
- ข้อมูลที่ต้องรายงาน ประกอบด้วย ข้อมูลตัวบุคคลของผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว และข้อมูลสถานะทางราชการ
- ข้อมูลที่อยู่ในฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐก่อนวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ ถือว่าผู้มีสิทธิรับรองความถูกต้องแล้ว

การเลือกสิทธิของผู้มีสิทธิ

- ผู้มีสิทธิเลือกที่จะใช้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกา หรือจากหน่วยงานอื่น (มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง)
- บุคคลในครอบครัวไม่สามารถเลือกได้ ต้องใช้สิทธิของตนเอง (กรณีมีสิทธิในฐานะเจ้าของสิทธิจากหน่วยงานอื่น)
- ผู้มีสิทธิมีหน้าที่แจ้งการเลือกสิทธิ หรือเปลี่ยนแปลงสิทธิภายใน ๑ เดือน นับจากมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสามารถแจ้งเปลี่ยนแปลงสิทธิได้ปีละ ๑ ครั้ง (ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี) หากไม่แจ้งถือว่าประสงค์ใช้สิทธิราชการ/ไม่ประสงค์เปลี่ยนแปลง

๒.๘ ค่าตรวจสุขภาพประจำปี

การตรวจสุขภาพประจำปี เป็นการส่งเสริมป้องกันโรค มีใช้การรักษาพยาบาล ซึ่งตามกฎหมายเดิมได้กำหนดยกเว้นเป็นกรณีพิเศษให้เฉพาะผู้มีสิทธิ (ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และผู้รับเบี้ยหวัดบ้านานู) สามารถเบิกค่าตรวจสุขภาพประจำปีได้ปีละ ๑ ครั้ง ตามรายการและอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งแบ่งการตรวจเป็น ๒ ช่วงอายุ คือ ผู้มีอายุไม่เกิน ๓๕ ปีบริบูรณ์ ตรวจได้ ๗ รายการ และผู้มีอายุมากกว่า ๓๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ตรวจได้ ๑๖ รายการ โดยมีสิทธิเบิกปีละ ๑ ครั้ง ตามปีงบประมาณ แต่สามารถยื่นเบิกได้ตามปีปฏิทิน (๑ ปี) นับถัดจากวันที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงิน และบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิไม่สามารถเบิกค่าตรวจสุขภาพประจำปีได้ (พระราชกฤษฎีกา มาตรา ๑๘)

สิทธิประโยชน์ในปัจจุบันด้านการตรวจสุขภาพประจำปี ประกอบด้วย

๑. ตรวจได้เฉพาะผู้มีสิทธิ ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และผู้รับเบี้ยหวัดบ้านานู ไม่รวมถึงบุคคลในครอบครัว

๒. แบ่งชุดการตรวจเป็น ๒ กลุ่ม คือ อายุต่ำกว่า ๓๕ ปีบริบูรณ์ เบิกได้ ๗ รายการ และอายุตั้งแต่ ๓๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เบิกได้ ๑๖ รายการ

๓. การตรวจให้ตรวจได้ปีละ ๑ ครั้ง (ตามปีงบประมาณ)

๔. การเบิก เบิกได้ตามรายการ และอัตราที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๕. ให้ผู้มีสิทธิตรงจ่ายไปก่อน และนำใบเสร็จมาเบิกจากส่วนราชการต้นสังกัด (ห้ามจ่ายตรง)

๖. ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๖๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ค่า Chest X-ray ค่าเอ็กซเรย์ปอดมีการนำระบบดิจิทัล จึงยกเลิกหลักเกณฑ์เบิกเดิม (๑๗๐+๕๐) และกำหนดให้เบิกได้เท่าที่จ่ายจริงไม่เกิน ๑๗๐ บาท โดยไม่ต้องระบุรหัส ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ค่าตรวจสุขภาพประจำปี (อายุต่ำกว่า ๓๕ ปี)

ลำดับ	รายการ	ราคา (บาท)
๑	Film Chest	ตามจ่ายจริง ไม่เกิน ๑๗๐ บาท ไม่ลงรหัส
๒	Mass Chest	
๓	Urine Examination/Analysis (๓๑๐๐๑)	๕๐
๔	Stool Examination-Routine direct smear (๓๑๒๐๑) ร่วมกับ Occult blood (๓๑๒๐๓)	๗๐
๕	Complete Blood Count:CBC แบบ Automation (๓๐๑๐๑)	๙๐
๖	ตรวจภายใน (๕๕๖๒๐)	๑๐๐
๗	Pap Smear (๓๘๓๐๒)	๑๐๐

ค่าตรวจสุขภาพประจำปี (อายุตั้งแต่ ๓๕ ปีขึ้นไป)

ลำดับ	รายการ	ราคา(บาท)
๑	รายการตรวจอายุไม่เกิน ๓๕ ปีบริบูรณ์ทุกรายการ	
๒	Glucose (๓๒๒๐๓)	๔๐
๓	Cholesterol (๓๒๕๐๑)	๖๐
๔	Triglyceride (๓๒๕๐๒)	๖๐
๕	Blood Urea Nitrogen:BUN (๓๒๒๐๑)	๕๐
๖	Creatinine (๓๒๒๐๒)	๕๐
๗	SGOT (AST) (๓๒๓๑๐)	๕๐
๘	SGPT (ALT) (๓๒๓๑๑)	๕๐
๙	Alkaline Phosphatase (๓๒๓๐๙)	๕๐
๑๐	Uric Acid (๓๒๒๐๕)	๖๐

๒.๙ การเบิกค่ารักษากรณีมีประกัน

ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวที่ทำประกันสุขภาพไว้ สามารถเบิกค่ารักษาได้ ๒ ทาง คือ เบิกจากบริษัทประกัน และเบิกจากกรมบัญชีกลาง (สมทบ) แต่ไม่เกินจำนวนเงินค่ารักษาที่จ่ายไปจริง

ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ส่วนที่ ๓๓๖ ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๘๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ และฉบับข้อความเข้าใจ ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๕ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่าย มีรายละเอียด ดังนี้

๑. นำใบเสร็จค่ารักษาพยาบาลไปวางเบิกที่บริษัทประกันก่อน
๒. บริษัทประกันจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้ และรับรองว่าเบิกจ่ายรายการใดบ้าง
๓. นำสำเนาใบเสร็จ (ตามข้อ ๒) มาเบิกกับส่วนราชการต้นสังกัด โดยสามารถเบิกได้ตามสิทธิกรมบัญชีกลาง แต่ไม่เกินค่ารักษาที่จ่ายจริง ดังตัวอย่างในตาราง

รายการ	โรงพยาบาลเรียกเก็บ (๑)	บริษัทประกันจ่าย (๒)	ส่วนขาด (๓)=(๑)-(๒)	สิทธิตามพระราชกฤษฎีกา (๔)	เบิกได้ตามกฎหมาย (๕)*
ค่ารักษาพยาบาล (รวม)	๘,๗๐๐	๕,๐๐๐	๓,๗๐๐	๗,๒๐๐	๓,๗๐๐

(๕)* จะเบิกได้ตาม (๔) หาก (๔) ≤ (๓) แต่หาก (๔) > (๓) ให้เบิกได้ = (๓) ในแต่ละรายการ

๒.๑๐ การเบิกค่ารักษา (กรณี พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕)

การเบิกจ่ายต้องตรวจ พ.ร.บ.รถฯ ว่า พ.ร.บ.รถฯ ขาดหรือไม่ โดยแบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ มี พ.ร.บ.รถฯ เมื่อเกิดอุบัติเหตุ ▶ เจ็บป่วย สามารถขอรับได้จากบริษัทประกันภัยซึ่งรถโดยสารและรถยนต์ที่เกิดเหตุแต่ละคันจะต้องทำประกันภัยไว้ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ (พ.ร.บ.รถฯ) สำหรับส่วนที่เกินเบิกจากกรมบัญชีกลาง

กรณีที่ ๒ พ.ร.บ.รถฯ ขาด แบ่งตามผลการสอบสวนเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. กรณีผู้ประสบภัย (ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ) เป็นฝ่ายถูก ให้เรียกค่าเสียหายจากฝั่งคู่กรณีได้เลย หรือ ยื่นเรื่องเบิกจากกองทุนผู้ประสบภัยจากรถ (คปภ.จังหวัด) ซึ่งกองทุนดังกล่าวจะจ่ายค่ารักษาพยาบาลไปก่อนเพื่อบรรเทาเบื้องต้น ให้รายละเอียดไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท

๒. กรณีผู้ประสบภัย (ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ) เป็นฝ่ายผิด ข้อปฏิบัติ คือ

๒.๑ ให้ยื่นเรื่องเบิกจากกองทุนผู้ประสบภัยจากรถ (คปภ.จังหวัด) ซึ่งกองทุนดังกล่าวจะจ่ายค่ารักษาพยาบาลไปก่อนเพื่อบรรเทาเบื้องต้น ให้รายละเอียดไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท สำหรับส่วนเกิน ๑๕,๐๐๐ บาท เบิกจากกรมบัญชีกลางได้

๒.๒ หากผลสอบสวนปรากฏว่า ผู้ประสบภัย (ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ) เป็นฝ่ายผิดกองทุนฯ จะมีหนังสือเรียกเงินคืน (จำนวนเงินที่ยื่นขอเบิกจากกองทุนฯ) พร้อมเบี้ยปรับ ร้อยละ ๒๐ ของเงินค่ารักษาพยาบาลที่มายื่น

๒.๓ ผู้ประสบภัย (ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ) คืนเงินให้กับกองทุนฯ (ข้อ ๒.๒) และให้ร้องขอต่อกองทุนฯ เพื่อขอคืนต้นฉบับหลักฐานการรับเงินค่ารักษาพยาบาลที่สถานพยาบาลออกให้กองทุนฯ พร้อมทั้งใบเสร็จรับเงินจากกองทุนฯ ที่แสดงการรับคืนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นจากผู้ประสบภัย

คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หน้าที่ ๑๒

๒.๔ ให้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล (สิทธิกรมบัญชีกลาง) พร้อมหลักฐานการรับเงินค่ารักษาพยาบาลที่สถานพยาบาลออกให้กองทุนฯ พร้อมทั้งใบเสร็จรับเงินจากกองทุนฯ (ข้อ ๒.๓) ต่อผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้รับรองการใช้สิทธิภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ได้คืนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นแก่กองทุนฯ

(ดูรายละเอียดเพิ่มเติม ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๕/ว ๘๒ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๓)

๒.๑๑ การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนเป็นครั้งคราว

พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๘ (๔) กำหนดให้ ผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของเอกชนประเภทผู้ป่วยนอกในกรณีที่เป็น การเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นครั้งคราวเพราะเหตุที่สถานพยาบาลของทางราชการมีความจำเป็นต้องส่งตัวให้แก่สถานพยาบาลของเอกชนนั้น ให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้ตามที่หลักเกณฑ์ ประเภท และ อัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

กระทรวงการคลังได้อาศัยอำนาจตามหลักการข้างต้น กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกจ่าย ค่ารักษาพยาบาลในกรณีที่สถานพยาบาลของทางราชการส่งตัวผู้ป่วยไปฟอกเลือด ด้วยวิธีไตเทียม ที่สถานพยาบาลของเอกชน (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๖๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙) แต่ไม่รวมถึงการส่งตัวผู้ป่วยไปทำการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับโรคอื่น ๆ ซึ่ง กระทรวงการคลังยังไม่ได้กำหนดให้เบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลจากทางราชการ เช่น การส่งตัวผู้ป่วย ไปผ่าตัดสลายนิ่ว ฉายรังสีรักษา เป็นต้น

๒.๑๒ กรณีสถานพยาบาลส่งผู้ป่วยไปชื้อยา อุปกรณ์และอวัยวะเทียม หรือรับการตรวจทางห้องทดลอง หรือเอกซเรย์จากสถานที่อื่นซึ่งอยู่ในประเทศไทย (พระราชกฤษฎีกา มาตรา ๑๓)

ในกรณีที่สถานพยาบาล ไม่มี (๑) ยา เลือดและส่วนประกอบของเลือดหรือสารทดแทน น้ำยา หรืออาหารทางเส้นเลือด ออกซิเจน (๒) อวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรคจำหน่าย หรือ (๓) ไม่อาจให้การตรวจทางห้องทดลองหรือโดยวิธีการเอกซเรย์ได้ เมื่อแพทย์ผู้ตรวจรักษาหรือหัวหน้าสถานพยาบาลลงลายมือชื่อรับรองตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด ก็ให้ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ชื้อ หรือรับการตรวจทางห้องทดลองหรือโดยวิธีการเอกซเรย์จากสถานที่อื่นซึ่งอยู่ในประเทศไทยแล้ว นำมาเบิกได้ตามหลักเกณฑ์ในหัวข้อการเบิกจ่ายในสถานพยาบาลของทางราชการและการเบิกจ่ายในสถานพยาบาลของเอกชน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ สำหรับกรณีดังกล่าวไม่สามารถใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงได้

๒.๑๓ การเบิกค่ารักษากรณีของการแพทย์แผนไทย

การรักษาด้วยวิธีแพทย์ทางเลือก หรือแพทย์แผนไทยโดยวิธีธรรมชาติบำบัด ไม่ใช่ยาปฏิชีวนะ หรือยาแผนปัจจุบัน แต่ใช้ยาจากพืช สมุนไพรแทน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ กรมบัญชีกลางได้มีแนวปฏิบัติ ในการเบิกค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทยขึ้น (หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การบำบัดรักษาโรคโดยวิธีการทางการแพทย์แผนไทยที่จะเบิกจ่ายได้ ต้องเป็นกรณีเพื่อการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสมรรถภาพเท่านั้น การบำบัดเพื่อการส่งเสริมสุขภาพหรือป้องกันโรค ไม่สามารถเบิกจ่ายได้

๒. จะต้องมีแพทย์แผนปัจจุบัน (มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม) ออกหนังสือรับรองให้ผู้ป่วยจำเป็นต้องรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทย เพื่อนำไปประกอบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลดังกล่าว และต่อมาได้มีการเพิ่มผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรองขึ้นอีก ๒ กลุ่มบุคคล (หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๗ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๘) คือ

(๑) แพทย์แผนไทย (มีใบประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรม หรือสาขาแพทย์แผนไทยประยุกต์)

(๒) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข) ทั้งนี้ จะต้องแนบสำเนาหลักฐานว่าบุคคลดังกล่าวสามารถประกอบโรคศิลปะด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยด้วย

๒.๑๔ การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ วางวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลไว้ดังต่อไปนี้

➤ การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล แบ่งออกได้ดังนี้

๑. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ให้ผู้มีสิทธิเลือกที่จะใช้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่น โดยกรอกข้อมูลตามแบบแจ้งการเลือกสิทธิและเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) พร้อมลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้อง เสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือหัวหน้าหน่วยงานในส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ การเลือกหรือการเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเลือกหรือเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาล (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)

๒. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีผู้มีสิทธิมีบุคคลในครอบครัวเป็นผู้มีสิทธิเช่นเดียวกัน ให้ต่างฝ่ายต่างใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของตนเอง

๓. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตร (หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๕) กำหนดไว้ดังนี้

๓.๑ กรณีผู้มีสิทธิมีคู่สมรสเป็นผู้มีสิทธิเช่นเดียวกัน ให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตรทุกคนแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยให้ปฏิบัติดังนี้

- ถ้าอยู่ส่วนราชการผู้เบิกแห่งเดียวกัน ผู้ใช้สิทธิจะต้องรับรองตนเองในใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลว่าตนเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียว

- ถ้าอยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิก หรือต่างส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือมีการเปลี่ยนส่วนราชการภายหลังจากที่มีการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลไปแล้ว ผู้ใช้สิทธิจะต้องขอให้ส่วนราชการของตน แจ้งการใช้สิทธิตามแบบ ๗๑๓๒ ให้ส่วนราชการของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งทราบแล้วแต่กรณี และให้ส่วนราชการที่ได้รับแจ้งดำเนินการตอบรับตามแบบ ๗๑๓๓ (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)

๓.๒ กรณีผู้มีสิทธิมีคู่สมรสเป็นผู้มีสิทธิเช่นเดียวกันสำหรับกรณีการหย่า ไม่ว่าจะการหย่าจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังจากที่มีการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลไปแล้ว ก็ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๓.๑

๔. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวกรณีผู้มีสิทธิมีหลายราย ให้ผู้มีสิทธิคนหนึ่งคนใดเป็นผู้ขอใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้กับบุคคลดังกล่าวแต่เพียงฝ่ายเดียว ก็ได้ โดยให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๓.๑

๕. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้กับบุคคลในครอบครัวซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาล ตามสิทธิของตนเองจากหน่วยงานอื่น ให้ผู้มีสิทธิใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้เฉพาะส่วนที่ต่ำกว่า สิทธิที่พึงได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้เท่านั้น (หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง)

๖. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้กับบุคคลในครอบครัวซึ่งเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่นซึ่ง มีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวจากหน่วยงานอื่นเช่นเดียวกัน ให้ผู้มีสิทธิ มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามหลักเกณฑ์นี้ได้ (หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๗ วรรคสอง)

➤ การรับรองสิทธิ

ให้ผู้มีสิทธิเป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเองและของบุคคลในครอบครัวซึ่งอาศัยสิทธิของตน ตามแบบ ๗๓๑๐ (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓) ทั้งนี้ สถานะความเป็นผู้มีสิทธิและผู้อาศัยสิทธิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)

➤ ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำในสังกัด

๑. ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลาง ผู้มีอำนาจอนุมัติ ได้แก่ (๑) หัวหน้าส่วนราชการ ระดับกรม หรือ (๒) ผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมาย ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน หรือตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่มียศตั้งแต่พันโท นาวาโท หรือพันตำรวจโทขึ้นไป

การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือผู้ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ส่วนราชการระดับกรมแห่งนั้นเป็นผู้อนุมัติค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการระดับ กรม ทั้งนี้ การมอบหมายต้องมีใช้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม

ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานอยู่ในภูมิภาค หรือแยกต่างหากจาก กระทรวง กรม หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมจะมอบหมายให้หัวหน้าสำนักงานเป็นผู้อนุมัติสำหรับ หน่วยงานนั้นก็ได้ เว้นแต่ การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าสำนักงาน ให้หัวหน้าส่วนราชการ ระดับกรม หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมาย ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานแห่งนั้นเป็นผู้ อนุมัติค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าสำนักงาน ทั้งนี้ การมอบหมายต้องมีใช้หัวหน้าสำนักงาน

๒. ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ผู้มีอำนาจอนุมัติ ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการ ผู้เบิก เว้นแต่ การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นผู้อนุมัติค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการ ทั้งนี้ การ มอบหมายต้องมีใช้หัวหน้าส่วนราชการ

๓. ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของผู้ได้รับบำนาญหรือเบี้ยหวัด ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกบำนาญหรือเบี้ยหวัด หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกมอบหมาย

๔. กรณีผู้มีสิทธิได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการ ซึ่งอยู่ต่างส่วนราชการ ผู้เบิก ให้บุคคลตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ณ สถานที่ที่ไปช่วยปฏิบัติราชการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

➤ **การยื่นขอเบิกเงินและการขอหนังสือรับรองฯ**

๑. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) ต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๑ ข้อ ๒ หรือข้อ ๓ ณ ส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือส่วนราชการผู้เบิก แล้วแต่กรณี เว้นแต่ กรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้มีสิทธิได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการซึ่งอยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิก ให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการ

(๒) กรณีผู้มีสิทธิพ้นสภาพความเป็นผู้มีสิทธิก่อนที่จะใช้สิทธิ ให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

๒. ก่อนการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ผู้มีสิทธิที่ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการซึ่งอยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิก ต้องมีหนังสือแสดงเจตนาขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๔) แจ้งต่อส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการ และเมื่อส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว ให้ส่งฉบับหรือภาพถ่ายหนังสือซึ่งมีการรับรองความถูกต้องให้ส่วนราชการผู้เบิกของผู้มีสิทธิทราบด้วย

๓. การขอหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลเพื่อเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยในสถานพยาบาล ให้ยื่นคำขอตามแบบ ๗๑๒๙ ต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ หรือข้อ ๔ แล้วแต่กรณี และให้ส่วนราชการผู้ออกหนังสือจัดทำหนังสือรับรอง ๒ ฉบับ ตามแบบ ๗๑๓๐ โดยมอบต้นฉบับให้ผู้ยื่นคำขอเพื่อนำไปมอบให้แก่สถานพยาบาล และให้ส่วนราชการผู้ออกหนังสือเก็บสำเนาฉบับไว้ ๑ ฉบับ

๔. กรณีผู้มีสิทธิไม่สามารถลงลายมือชื่อในใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลหรือไม่สามารถยื่นคำขอหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลด้วยตนเอง ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีผู้มีสิทธิถึงแก่กรรม ให้ทายาทตามกฎหมายหรือผู้จัดการมรดก เป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลหรือคำขอหนังสือรับรอง

(๒) กรณีผู้มีสิทธิมีสติสัมปชัญญะ แต่ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อพร้อมทั้งให้มีพยานสองคนลงลายมือชื่อรับรอง และให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลหรือยื่นคำขอหนังสือรับรองฯ

(๓) กรณีผู้มีสิทธิไม่รู้สีกตัวหรือไม่มีสติสัมปชัญญะ แต่ยังมีคำสั่งศาลให้เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการพร้อมกับหนังสือรับรองของแพทย์ผู้ทำการรักษาว่าผู้มีสิทธิไม่รู้สีกตัวหรือไม่มีสติสัมปชัญญะเพียงพอที่จะดำเนินการได้ หากไม่มีบุคคลดังกล่าว ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้ใดดำเนินการแทน

➤ **การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล (ณ ส่วนราชการเจ้าสังกัด)**

๑. กรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกสถานพยาบาลของทางราชการ หรือกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนประเภทผู้ป่วยในกรณีประสบอุบัติเหตุ อุบัติภัย เหตุจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งหากมิได้รับการรักษาพยาบาลทันทีทันใดอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต หรือกรณีใช้สิทธิเบิกเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ยังขาดอยู่ ให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลพร้อมด้วยหลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาลต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ หรือข้อ ๔ แล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลา ๑ ปีนับถัดจากวันที่ปรากฏในหลักฐานการรับเงิน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้มีสิทธิไม่ประสงค์เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลในครั้งนั้น และให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิกของ

ผู้มีสิทธิเป็นผู้เบิกเงินกับกรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี และเมื่อส่วนราชการได้อนุมัติจ่ายเงินให้แก่ผู้มีสิทธิดังกล่าวแล้ว ให้เจ้าหน้าที่การเงินประทับตราข้อความว่า “จ่ายเงินแล้ว” โดยลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายและระบุชื่อผู้จ่ายเงินด้วยตัวบรรจง พร้อมวันเดือนปีที่จ่ายกำกับไว้ในหลักฐานการรับเงินทุกฉบับเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

หลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาลของเอกชนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามแบบ ๗๑๓๘

๒. กรณีผู้มีสิทธิถูกส่งพักรักษาหรือให้ออกจากการรักษาไว้ก่อน และปรากฏในภายหลังว่าได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกส่งพักรักษาหรือในระหว่างถูกส่งให้ออกจากการรักษาไว้ก่อน ให้ผู้มีสิทธิดังกล่าวยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่กรณีถึงที่สุด

๓. กรณีผู้มีสิทธิออกจากการรักษา และอยู่ระหว่างการพิจารณาสั่งจ่ายเงินบำนาญหรือเบี้ยหวัด ให้ผู้มีสิทธิดังกล่าวยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่มิคำสั่งจ่ายเงินบำนาญหรือเบี้ยหวัด

๔. กรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกและสถานพยาบาลของทางราชการได้ออกหนังสือรับรองตามแบบ ๗๑๓๕ ให้ชื่อยา เลือดและส่วนประกอบของเลือด หรือสารทดแทน น้ำยาหรืออาหารทางเส้นเลือด ออกซิเจน อวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค หรือเข้ารับการรักษาทางห้องทดลองหรือเอกซเรย์จากสถานอื่นซึ่งอยู่ในประเทศไทย ให้ผู้มีสิทธิยื่นหนังสือรับรองดังกล่าวพร้อมกับหลักฐานการเงินยื่นขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลตามข้อ ๑

➤ การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลด้วยระบบเบิกจ่ายตรง

๑. กรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ หรือกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของเอกชนตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด หรือกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนเป็นครั้งคราวเพราะเหตุสถานพยาบาลของทางราชการมีความจำเป็นต้องส่งตัวให้แก่สถานพยาบาลของเอกชน ให้สถานพยาบาลเป็นผู้เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลโดยตรงกับกรมบัญชีกลาง เว้นแต่กรณีผู้มีสิทธิถูกส่งพักรักษาหรือให้ออกจากการรักษาไว้ก่อน และปรากฏในภายหลังว่าได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกส่งพักรักษาหรือในระหว่างถูกส่งให้ออกจากการรักษาไว้ก่อน หรือกรณีผู้มีสิทธิออกจากการรักษา และอยู่ระหว่างการพิจารณาสั่งจ่ายเงินบำนาญหรือเบี้ยหวัด ให้ผู้มีสิทธิตรงจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล และนำหลักฐานการรับเงินดังกล่าวมายื่นขอเบิก แล้วแต่กรณี

การขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกสถานพยาบาลของทางราชการ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งเข้าสู่ระบบเบิกจ่ายตรงแล้ว อาจขอให้สถานพยาบาลเป็นผู้เบิกแทนก็ได้

๒. กรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ ให้ผู้มีสิทธิยื่นคำขอหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๒๙) หรือให้สถานพยาบาลขอเลขอนุมัติผ่านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตกับหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลก็ได้

➤ การตรวจสอบและการเรียกคืนเงิน

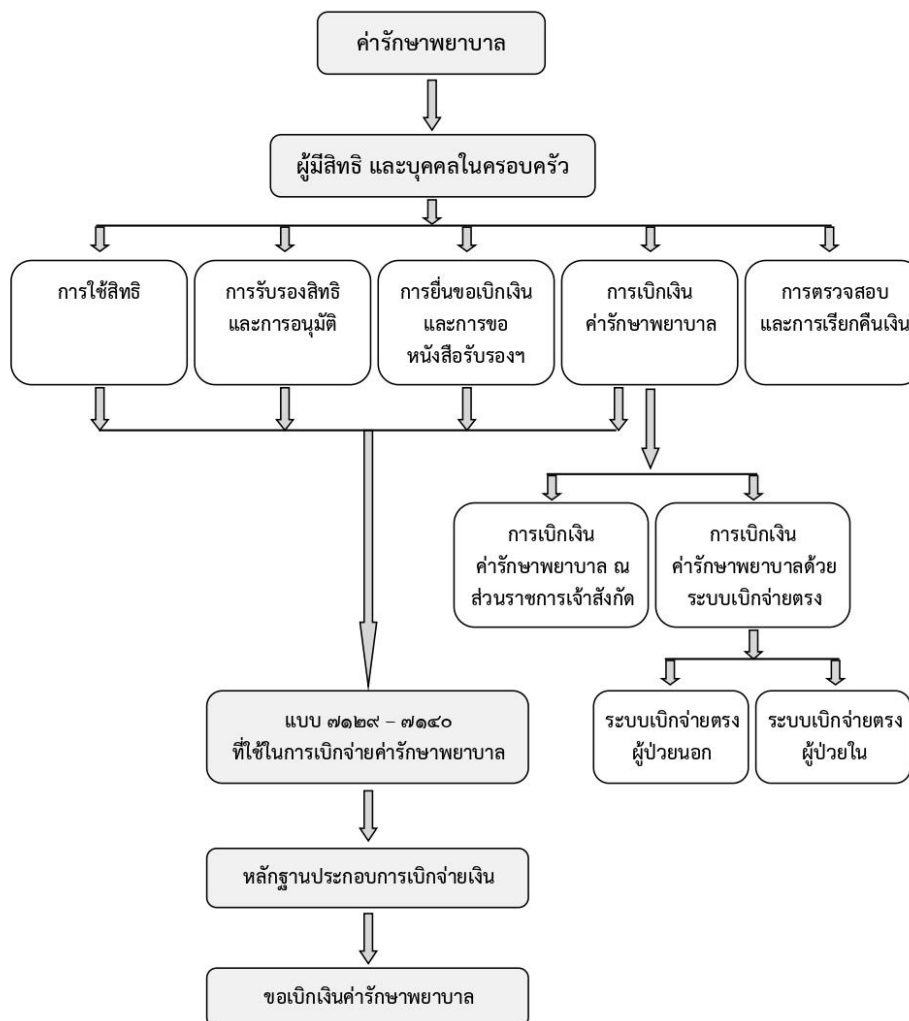
๑. ให้ส่วนราชการ สถานพยาบาลของทางราชการเก็บรักษาหลักฐานการรับเงินหรือเอกสารแบบพิมพ์ที่ใช้ในการเบิกจ่ายเงินไว้ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลางหรือหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายตรวจสอบ และให้กรมบัญชีกลางหรือหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายสามารถเรียกเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวใน

สถานพยาบาลของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบควบคุมดูแลการเบิกจ่ายเงิน ค่ารักษาพยาบาลได้

๒. กรณีผู้มีสิทธิหรือสถานพยาบาลเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลไม่เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือเกินสิทธิที่จะได้รับตามพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าว ให้ดำเนินการส่งเงินคืนกระทรวงการคลังตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการส่งเงินคืนคลัง

แผนภาพที่ ๔ : กระบวนการวิธีการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล

(ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓)

คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หน้าที่ ๑๘

๒.๑๕ โครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการเป็นโครงการแบบสมัครใจ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวไม่ต้องการตรงจ่ายค่ารักษายาบาลไปก่อน หรือยุ่งยากที่จะต้องเดินทางมาขอหนังสือรับรองฯ จากต้นสังกัด สามารถสมัครเข้าโครงการเบิกจ่ายตรงฯ ซึ่งมีเจตนารมณ์เพื่อลดภาระของผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัว โดยเฉพาะบุคคลที่ป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง รวมทั้งระบบยังช่วยลดภาระงานของกองคลังของส่วนราชการที่จะต้องตรวจเอกสาร หลักฐาน และเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลให้กับบุคคลในสังกัด

โครงการเบิกจ่ายตรงฯ นั้น กรมบัญชีกลางเป็นผู้ดำเนินการจ่ายเงินค่ารักษายาบาลของผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวให้กับสถานพยาบาลแทนส่วนราชการต่าง ๆ โดยการส่งข้อมูลผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว ข้อมูลการรักษายาบาล ข้อมูลการจ่ายเงิน เป็นการดำเนินการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งสิ้น ซึ่งสามารถแบ่งเป็น ๒ ระบบด้วยกัน คือ ระบบเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยนอก และระบบเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยใน ทั้งนี้ ผู้มีสิทธิ หรือบุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิเข้าซ้อน (เช่น มีสิทธิประกันสังคม สิทธิองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิทธิรัฐวิสาหกิจ สิทธิองค์กรอิสระ เป็นต้น) จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงฯ ได้

ทั้งนี้ หนังสือเวียนหลัก ๆ ของกรมบัญชีกลางที่เวียนแจ้งส่วนราชการเกี่ยวกับโครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ได้แก่

- หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๓๔ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารจัดการฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ
- หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๙๖ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่อง ขยายระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนส่วนภูมิภาค เพื่อดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ

๒.๑๖ โครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยล้างไต

โครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยล้างไต ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๒๒ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระให้กับผู้ป่วย เนื่องจากการรักษายาบาลมีค่าใช้จ่ายสูงและจำเป็นต้องทำการรักษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ระบบจ่ายตรงผู้ป่วยล้างไตเป็นระบบเดียวที่ผู้ป่วยสามารถไปรักษาในสถานพยาบาลเอกชนได้ (ล้างไต) โดยไม่ต้องตรงจ่ายค่ารักษายาบาลไปก่อน

ผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิและได้สมัครเข้าร่วมโครงการจ่ายตรงผู้ป่วยล้างไตสามารถเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลที่สมัครได้ โดยเบิกได้ในอัตราครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท

หากสถานพยาบาลของทางราชการที่สมัครเข้ารับการรักษา ไม่มีเครื่องล้างไตหรือมีแต่ไม่เพียงพอ สถานพยาบาลจะทำการส่งผู้มีสิทธิ หรือบุคคลในครอบครัวไปล้างไตในสถานพยาบาลเอกชนได้ จะต้องเป็นสถานพยาบาลเอกชนที่เข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยล้างไตด้วย ซึ่งผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวสามารถไปล้างไตในสถานพยาบาลเอกชนได้ และเบิกได้ในอัตราครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท เช่นเดียวกับสถานพยาบาลของทางราชการ

๒.๑๗ โครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยโรคมะเร็ง (ยามะเร็ง ๖ ชนิด)

โครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยโรคมะเร็ง ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๖๘ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ป่วย ทั้งนี้ ได้กำหนดการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามโครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยโรคมะเร็งซึ่งจำต้องใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติที่มีค่าใช้จ่ายสูง ๖ ชนิด ได้แก่

(๑) Imatinib	ใช้ในการรักษามะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเรื้อรัง และมะเร็งลำไส้ชนิด gastrointestinal stromal tumor (GIST)
(๒) Rituximab	ใช้ในการรักษามะเร็งต่อมน้ำเหลือง
(๓) Trastuzumab	ใช้ในการรักษามะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจาย
(๔) Bivacizumab	ใช้ในการรักษามะเร็งลำไส้ใหญ่ระยะแพร่กระจาย
(๕) Erlotinib	ใช้ในการรักษามะเร็งปอดระยะแพร่กระจายที่ไม่ตอบสนองต่อยา กลุ่ม Platinum และ Docetaxel แล้ว
(๖) Gefitinib	ใช้ในการรักษามะเร็งปอดระยะแพร่กระจายที่ไม่ตอบสนองต่อยา กลุ่ม Platinum และ Docetaxel แล้ว

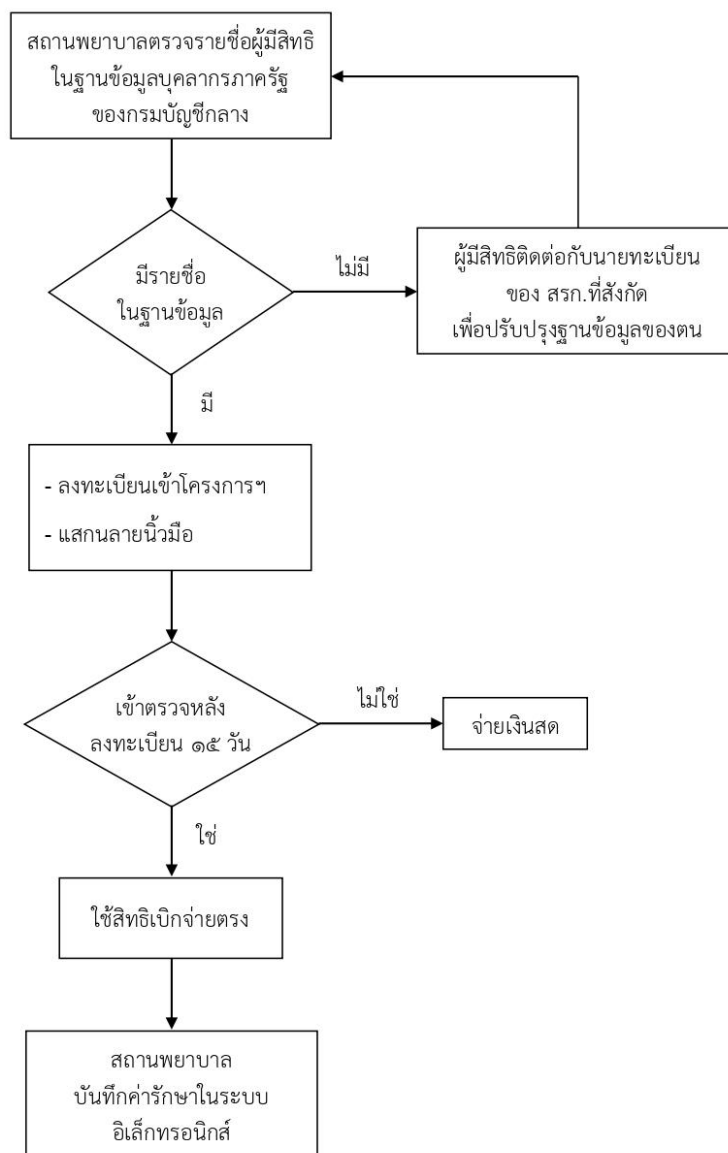
ผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิและได้สมัครเข้าร่วมโครงการจ่ายตรงผู้ป่วยโรคมะเร็งสามารถเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลที่สมัครได้ โดยแพทย์ผู้ทำการรักษาจะต้องส่งข้อมูลทางการแพทย์เพื่อประกอบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลทางอิเล็กทรอนิกส์เข้าสู่ระบบจ่ายตรงกับกรมบัญชีกลาง ซึ่งผู้มีสิทธิจะไม่สามารถนำใบเสร็จรับเงินค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติที่มีค่าใช้จ่ายสูง ๖ ชนิดดังกล่าวมาเบิกกับส่วนราชการต้นสังกัดได้ แต่ให้สถานพยาบาลของทางราชการเป็นผู้เบิกจ่ายโดยตรงกับกรมบัญชีกลาง (หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๓๗ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐)

๒.๑๘ โครงการเบิกจ่ายตรงค่ารถ REFER

ค่ารถ REFER เบิกจ่ายในระบบเบิกจ่ายตรงเท่านั้น การจ่ายแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ **เบิกในอัตราเหมาจ่าย** (ค่ารักษาค่าบริการในรถฉุกเฉิน) อัตรา ๕๐๐ บาท/ครั้ง และ**จ่ายตามระยะทาง** (คิดตามระยะทางไป - กลับ) ในอัตรา ๔ บาท/กิโลเมตร

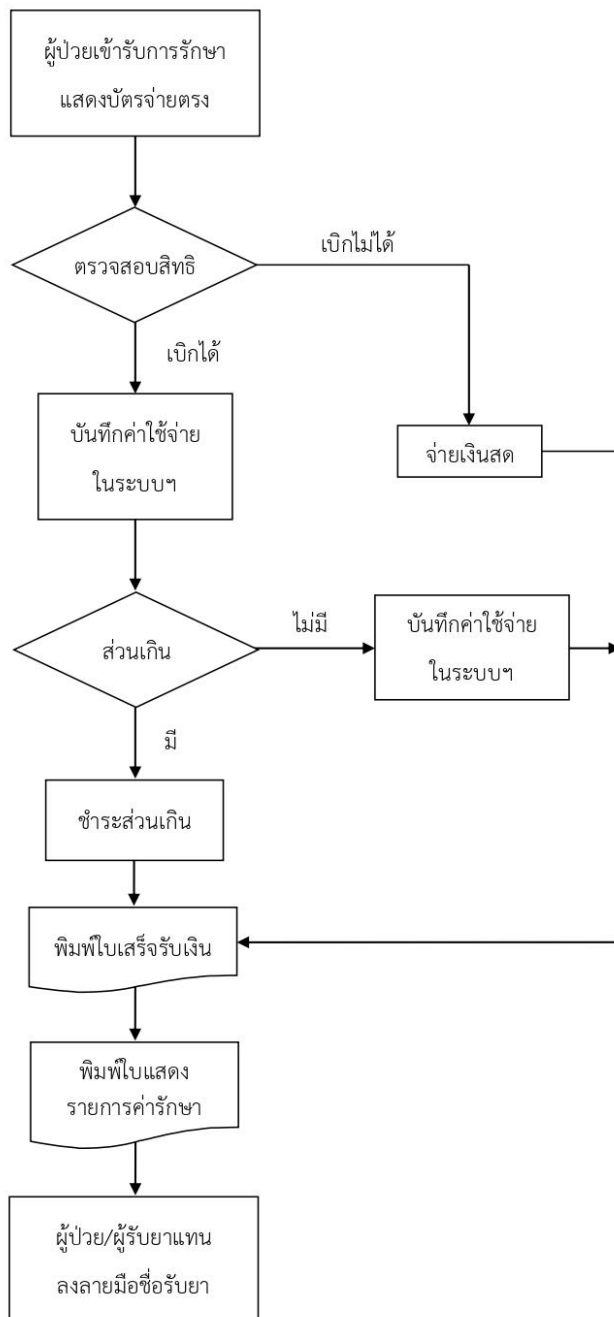
เบิกได้เฉพาะกรณีการส่งต่อระหว่างโรงพยาบาลเท่านั้น ไม่รวมการส่งต่อจากจุดเกิดเหตุไปโรงพยาบาล

แผนภาพที่ ๕ : ขั้นตอนการสมัครเข้าโครงการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หน้าที่ ๒๑

แผนภาพที่ ๖ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานของสถานพยาบาล (กรณีใช้สิทธิเบิกจ่ายตรง)

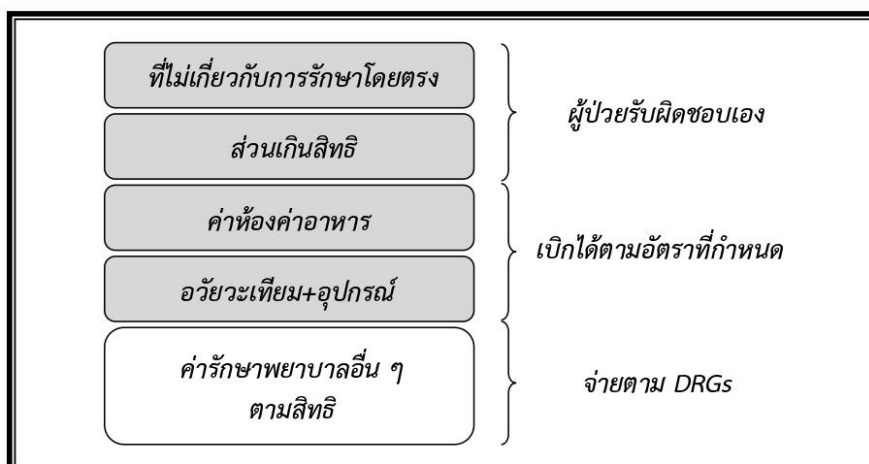
คู่มือสวัสดิการโรงพยาบาลข้าราชการ หน้า ๒๒

๒.๑๙ ระบบการเบิกจ่ายเงินผู้ป่วยในโดยระบบ DRG

ระบบ Diagnosis Related Groups : DRGs หรือระบบการเบิกจ่ายค่ารักษาผู้ป่วยในโดยเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม โดยการนำระบบ DRGs มาใช้ในระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ประเภทผู้ป่วยในในสถานพยาบาลของทางราชการ เป็นการเปลี่ยนวิธีการจ่ายเงินระหว่างกรมบัญชีกลางกับสถานพยาบาลของทางราชการ จากเดิมที่จ่ายตามรายการที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ (Fee for Services) เป็นการตกลงการจ่ายล่วงหน้าตามกลุ่มโรค (Case Base) ซึ่งกรมบัญชีกลางได้เริ่มดำเนินการจ่ายด้วยระบบ DRGs ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นมา ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๒๐๔ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๐

ระบบ DRGs ที่กรมบัญชีกลางใช้ในการจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้กับสถานพยาบาลนั้น เป็นเพียงค่ารักษาเพียงส่วนหนึ่งของยอดเงินทั้งหมดที่จ่าย และสำหรับอัตราที่จ่ายให้กับสถานพยาบาลนั้นเป็นอัตราที่คำนวณการจ่ายจากค่ารักษาพยาบาลอื่น ๆ เช่น ค่าตรวจ ค่ายา ค่าผ่าตัด ค่าการพยาบาล เป็นต้น ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการตามกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) ทั้งนี้ สำหรับรายการที่กรมบัญชีกลางมีการประกาศอัตราหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ให้เบิกจ่ายตามอัตรานั้น ทั้งในส่วนของค่าห้องค่าอาหาร และค่าอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียม (ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้ในการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ)

แผนภาพที่ ๗ : การเบิกจ่ายค่ารักษาด้วยระบบ DRGs

หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายในระบบ DRG มี ๒ ระบบ

๑. ระบบ DRGs สถานพยาบาลของทางราชการ การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน โดยระบบ DRGs เป็นลักษณะของการจ่ายแบบตกลงราคาล่วงหน้า ทำให้สถานพยาบาลทราบว่า การรักษาโรคนั้นๆ ตามมาตรฐานการรักษาของสถานพยาบาลจะได้รับค่ารักษาในอัตราเท่าไร ทำให้สถานพยาบาลพัฒนาการรักษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้หากสถานพยาบาลรักษาผู้ป่วยด้วยต้นทุนต่ำกว่าอัตราที่กรมบัญชีกลางตกลงที่จะจ่าย จำนวนเงินที่เหลือ สถานพยาบาลนำไปเป็นรายได้ของสถานพยาบาลได้เลย แต่หากมีต้นทุนสูง สถานพยาบาลต้องรับผิดชอบส่วนเกินสิทธินั้นเอง ห้ามเรียกเก็บจากผู้ป่วย

ระบบ DRGs ไม่ครอบคลุมรายการค่าห้องค่าอาหาร รายการอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรคและอวัยวะเทียม ดังนั้น หากผู้ป่วยเข้ารับการรักษาและนอนห้องพิเศษ โดยมีส่วนเกินสิทธิ ผู้ป่วยต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเอง เป็นต้น

ฉะนั้น หากมีกรณีส่วนเกินสิทธิ ที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ ให้สอบถามสถานพยาบาลว่าเป็นค่าใช้จ่ายอะไร หากเป็นค่าห้องและค่าอาหาร ให้จ่ายได้ แต่หากเป็นค่ารักษาพยาบาล ไม่ต้องจ่าย เพราะเป็นข้อตกลงที่ทางโรงพยาบาลทำกับกรมบัญชีกลางแล้ว

๒. ระบบ DRGs สถานพยาบาลเอกชน เริ่มดำเนินการในเดือนเมษายน ๒๕๕๔ โดยเริ่มกับสถานพยาบาลเอกชนที่เข้าร่วมโครงการกับกรมบัญชีกลาง โดยมีข้อปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ต้องเป็นโรคที่กรมบัญชีกลางประกาศ ซึ่งจะต้องเป็นโรคที่ต้องมีการนัดผ่าตัดล่วงหน้า (Elective Surgery) เช่น การคลอดบุตร

(๒) การเบิกจ่ายจะต้องเป็นการเบิกจ่ายตรงเท่านั้น โดยค่ารักษาพยาบาลในส่วนที่เบิกได้ กรมบัญชีกลางจะจ่ายเงินเข้าบัญชีของสถานพยาบาลเอกชนโดยตรง ส่วนค่ารักษาพยาบาลส่วนเกินสิทธิ ผู้ป่วยต้องรับภาระเอง และไม่สามารถนำใบเสร็จรับเงินมาเบิกจากทางราชการได้

ขั้นตอนการใช้สิทธิ ผู้ป่วยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบสถานพยาบาล โรคที่จะรักษา และประมาณการส่วนร่วมจ่ายจาก website กรมบัญชีกลาง (<http://www.cgd.go.th>)

(๒) ติดต่อสถานพยาบาลที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ โดยสถานพยาบาลจะสรุปแจ้งรายการส่วนเกินที่ต้องชำระ (ส่วนที่เบิกกับกรมบัญชีกลางไม่ได้) หากผู้ป่วยตกลงเข้ารับการรักษาก็ต้องลงนามในหนังสือเพื่อยืนยัน ทั้งนี้ หากไม่ประสงค์เข้ารับการรักษา ผู้ป่วยสามารถปฏิเสธได้

(๓) เมื่อออกจากสถานพยาบาล สถานพยาบาลจะเรียกเก็บส่วนเกินจากผู้ป่วย ส่วนที่เบิกได้ สถานพยาบาลจะวางเบิกจากกรมบัญชีกลางโดยตรง

บทที่ ๓ แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. บุคคลที่เข้ารับราชการซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือน และค่าจ้างประจำของกระทรวง ทบวง กรม (งบบุคลากร) จะต้องยื่นรายงานข้อมูลบุคลากร เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ (มาตรา ๕ วรรคสอง) (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล)

๒. เมื่อมีรายการค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น ผู้รับสวัสดิการฯ กรอกแบบฟอร์มใบเบิกค่าสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) ส่งฝ่ายการเงิน

๓.๑ การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล มี ๒ กรณี ดังนี้

➤ กรณีที่ ๑ ผู้ป่วยใน :

สถานพยาบาลของทางราชการ

ผู้ใช้สิทธิแจ้งความประสงค์ได้ ๒ กรณี คือ

(๑) กรณีฐานข้อมูลในระบบสมบูรณ์ ให้ขอเลขอนุมัติ

(๒) กรณีฐานข้อมูลในระบบไม่สมบูรณ์ ให้ใช้หนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล โดยให้ยื่นกับสถานพยาบาลก่อนสิ้นสุดการรักษาพยาบาลในครั้งนั้น

- เจตนารมณ์ของกฎหมาย : ให้ยกเลิกการเรียกเก็บเงินในลักษณะเงินมัดจำ ๙๐ วัน สำหรับกรณีที่ไม้อาจยื่นหนังสือรับรองฯ ได้

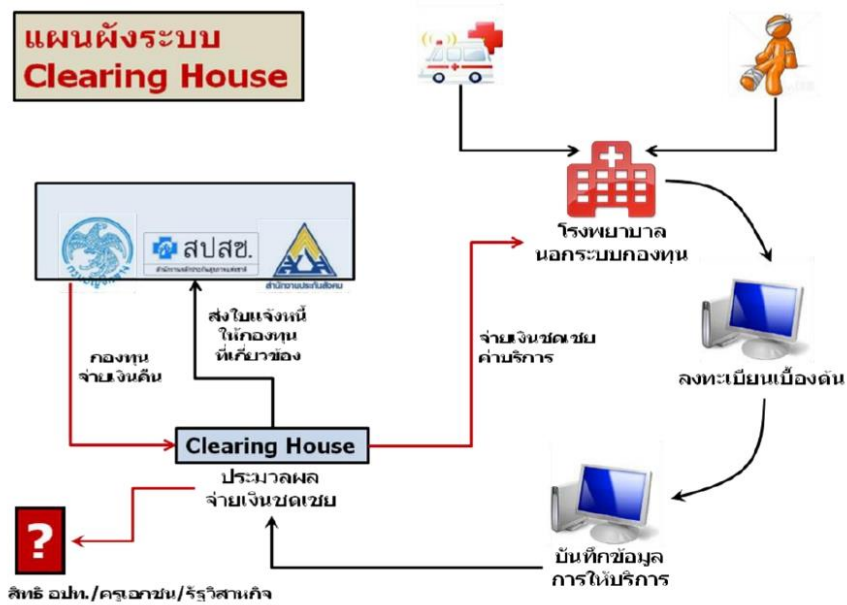
- ให้ผู้ใช้สิทธิทำคำขอหนังสือรับรองการมีสิทธิฯ (แบบ ๗๑๒๙) จำนวน ๒ ฉบับ เพื่อขอหนังสือรับรองการมีสิทธิฯ (แบบ ๗๑๓๐) จำนวน ๒ ฉบับ ยื่นต่อสถานพยาบาลก่อนที่ทางสถานพยาบาลจะสิ้นสุดการรักษาในครั้งนั้น

สถานพยาบาลของเอกชน

การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในจะต้องเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน (พ.ร.บ.การแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑) และไม่สามารถนำใบเสร็จรับเงินในการเข้ารักษาพยาบาลมาเบิกจ่ายจากส่วนราชการต้นสังกัดได้ ทั้งนี้สถานพยาบาลจะต้องไปดำเนินการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ส.ป.ส.ช.)

กรณีผู้ป่วยเจ็บป่วยฉุกเฉินเข้ารับบริการในโรงพยาบาลทั้งผ่านระบบสายด่วน ๑๖๖๙ และ Walk in โรงพยาบาลให้บริการทันทีโดยไม่ต้องสอบถามสิทธิ และผู้ป่วยไม่ต้องจ่ายเงิน ซึ่งโรงพยาบาลจะลงทะเบียนแจ้งการให้บริการเจ็บป่วยฉุกเฉิน ผ่านระบบ Clearing house และหลังจากการให้บริการแล้ว จะบันทึกข้อมูลการให้บริการผ่านระบบ Clearing house เพื่อเบิกจ่ายค่าบริการ (ผู้ป่วยนอก : เบิกตามอัตรากรมบัญชีกลาง และสำหรับผู้ป่วยใน : อัตรา ๑๐,๕๐๐ บาทต่อ RW) โดยหน่วย Clearing house จะประมวลผลข้อมูล จัดทำรายงานและจ่ายเงินชดเชยให้โรงพยาบาล จากนั้นส่งใบแจ้งหนี้ไปยังกองทุนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเรียกเก็บเงินตามที่มีการจ่ายจริงให้กับโรงพยาบาลต่อไป ซึ่งกองทุนจะจ่ายเงินคืนให้ Clearing house

แผนภาพที่ ๘ : แผนผังระบบ Clearing House

➤ กรณีที่ ๒ ผู้ป่วยนอก :

สถานพยาบาลของทางราชการ

(๑) ผู้ใช้สิทธิออกใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) ดังนี้

แบบฟอร์มใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

แบบ 7131

ใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง พร้อมทั้งกรอกข้อความเท่าที่จำเป็น

1. ข้าพเจ้า.....	1.....	ตำแหน่ง.....
สังกัด.....		
2. ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของ		
☐ ตนเอง		
☐ คู่สมรส ชื่อ.....	2.1.....	เลขประจำตัวประชาชน.....
☐ บิดา ชื่อ.....	2.1.....	เลขประจำตัวประชาชน.....
☐ มารดา ชื่อ.....	2.1.....	เลขประจำตัวประชาชน.....
☐ บุตร ชื่อ.....	2.1.....	เลขประจำตัวประชาชน.....
เกิดเมื่อ.....		เป็นบุตรลำดับที่.....
☐ ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ☐ เป็นบุตรไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ☐ ก		
ป่วยเป็นโรค..... 2.2.....		
และได้เข้ารับการตรวจรักษาพยาบาลจาก (ชื่อสถานพยาบาล)..... 2.3.....		
ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของ ☐ ทางราชการ ☐ เอกชน ตั้งแต่วันที่..... 2.4..... ถึงวันที่.....		
..... 2.5..... เป็นเงินรวมทั้งสิ้น..... 2.6.....		บาท
(..... 2.6.....) ตามใบเสร็จรับเงินที่แนบ จำนวน..... 2.7..... ฉบับ		
3. ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาล ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล		
☐ ตามสิทธิ ☐ เฉพาะส่วนที่ขาดจากสิทธิที่ได้รับจากหน่วยงานอื่น		
☐ เฉพาะส่วนที่ขาดจากสัญญาประกันภัย		
เป็นเงิน..... 3..... บาท (..... 3.....) และ		
(1) ข้าพเจ้า	☐ ไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นแต่เลือกใช้สิทธิจากทางราชการ ☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย ☐ เป็นผู้ใช้สิทธิค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียว	
(2)..... 3.1..... ข้าพเจ้า	☐ ไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น แต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับต่ำกว่าสิทธิตามพระราชกฤษฎีกา ☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย ☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นในฐานะเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่น	

คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หน้าที่ ๒๗

4. เสนอ..... 4.....	4
ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัวตามจำนวนที่ขอเบิก ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมาย และข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ	
(ลงชื่อ)..... 4.1.....	ผู้ขอรับเงินสวัสดิการ
(.....)	
วันที่.....เดือน..... 4.2..... พ.ศ.....	
5. คำอนุมัติ	
อนุมัติเบิกได้	
(ลงชื่อ)..... 5.....	
(.....)	
ตำแหน่ง.....	
6. ใบรับเงิน	
ได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล จำนวน..... 6..... บาท	
(.....) 6.....) ไว้ถูกต้องแล้ว	
(ลงชื่อ).....	ผู้รับเงิน
(.....) 7.....	
(ลงชื่อ).....	ผู้จ่ายเงิน
(.....) 8.....	
วันที่.....เดือน..... 9..... พ.ศ.....	
(ลงชื่อต่อเมื่อได้รับเงินแล้วเท่านั้น)	

คำชี้แจง

- ก ให้แนบสำเนาคำสั่งศาลที่สั่ง/พิพากษาให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- ข ให้มีคำชี้แจงด้วยว่ามีสิทธิเพียงใด และขาดอยู่เท่าใดกรณีได้รับจากหน่วยงานอื่นเมื่อเทียบสิทธิตามพระราชกฤษฎีกา เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลหรือขาดอยู่เท่าใดเมื่อได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย
- ค ให้เติมคำว่า คู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตร แล้วแต่กรณี
- ง ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจ

คำอธิบายขั้นตอนการกรอกแบบฟอร์มใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑)

๑. ชื่อ - นามสกุล/ตำแหน่ง/สังกัดของผู้ขออนุมัติเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล
๒. ให้ทำเครื่องหมาย ในช่องว่าง ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของผู้มีสิทธิ/ผู้อาศัยสิทธิตามใบเสร็จรับเงิน
  - ๒.๑ กรณีเบิกค่ารักษาพยาบาลของบิดา/มารดา/คู่สมรส/บุตร ให้ระบุสาระสำคัญ
    - ชื่อ - นามสกุล เลขประจำตัว
    - บุตร ให้กรอกข้อมูล ชื่อ - นามสกุล/เกิดเมื่อ/เป็นบุตรลำดับที่ (ของบิดา/มารดา)/ยังไม่บรรลุนิติภาวะ/เป็นบุตรไร้ความสามารถ
  - ๒.๒ ระบุโรคที่รักษา
  - ๒.๓ ระบุชื่อสถานพยาบาลที่รับการรักษา
  - ๒.๔ ให้ทำเครื่องหมาย ในช่องว่าง หน้าสถานพยาบาลทางราชการ/หรือเอกชน
  - ๒.๕ ตั้งแต่วันที่ ถึง วันที่สิ้นสุดที่ทำการเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล
  - ๒.๖ ระบุตัวเลขเงินรวมเป็นเงินทั้งสิ้น (โดยคิดจากยอดเงินรวมทั้งหมดที่ทำการรักษา) จำนวนรวมทั้งสิ้นกี่ฉบับที่ขอเบิก
  - ๒.๗ ตามใบเสร็จรับเงินตามจำนวนที่แนบ (ฉบับ)
๓. ให้ทำเครื่องหมาย ในช่องสิทธิที่ได้รับตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
  - ๓.๑ ให้ทำเครื่องหมาย ในช่องสิทธิของผู้รับสิทธิสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล
๔. ฝ่ายการเงินเสนอผู้มีอำนาจลงนามอนุมัติ
  - ๔.๑ ผู้ขอรับเงินสวัสดิการลงลายมือชื่อและเขียนชื่อ - นามสกุลตัวบรรจง
  - ๔.๒ วัน/เดือน/ปี ที่ขอรับเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล
๕. ผู้มีอำนาจลงนามอนุมัติลงลายมือชื่อและเขียนชื่อ - นามสกุลตัวบรรจงพร้อมทั้งตำแหน่ง
๖. ให้ผู้มีสิทธิรับเงินเขียนจำนวนเงินที่ได้รับ ลงลายมือชื่อและเขียนชื่อ - นามสกุลตัวบรรจง
๗. ให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อและเขียนชื่อ - นามสกุลตัวบรรจง
๘. ให้ผู้รับจ่ายเงินลงลายมือชื่อและเขียนชื่อ - นามสกุลตัวบรรจง
๙. ลงวันที่จ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

(๒) ฝ่ายการเงินดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นตอนการตรวจสอบ :

๑. ตรวจสอบสิทธิ

เจ้าหน้าที่การเงินจะต้องตรวจสอบสิทธิของผู้ขอเบิกกับระบบฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ โดยมีรายละเอียดและเอกสารแนบ ดังนี้

➤ บิดา

บิดาของผู้มีสิทธิที่มีสิทธิสามารถนำค่ารักษาพยาบาลมาเบิกจากทางราชการได้นั้น จะต้องเป็นบิดาโดยสายเลือดและเป็นบิดาชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้การพิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายนั้นจะพิจารณาได้ คือ บิดาจะต้องจดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้มีสิทธิ หากบิดาไม่ได้จดทะเบียนกับมารดา ผู้มีสิทธิอาจใช้หลักฐานอื่นในการรับรองว่าเป็นบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายได้

ซึ่งหลักฐานดังกล่าว คือ ทะเบียนรับรองบุตร หรือคำพิพากษาของศาลว่าผู้มีสิทธิเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดา

การจดทะเบียนรับรองบุตร บิดาจะต้องยื่นคำร้องขอจดทะเบียนรับรองบุตรต่อนายทะเบียนผู้มีอำนาจ ณ สำนักงานทะเบียน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ เช่น (๑) กรณีอยู่ในกรุงเทพมหานคร จะต้องยื่นคำร้อง ณ สำนักงานเขต (๒) กรณีอยู่ในภูมิภาค จะต้องยื่นคำร้อง ณ ที่ว่าการอำเภอ หากมารดาเสียชีวิตแล้วจะไม่สามารถจดทะเบียนรับรองบุตรได้ ต้องยื่นคำร้องขอต่อศาลเพียงกรณีเดียว

การร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้มีสิทธิเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดาสามารถติดต่อได้ที่ศาลแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เป็นบิดาชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิง
๑. จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้มีสิทธิ	๑. ทะเบียนสมรส หรือ ๒. ทะเบียนหย่า (กรณีหย่ากันตามกฎหมาย)
๒. จดทะเบียนรับรองบุตร	ทะเบียนรับรองบุตร (แบบ คร.๑๑)
๓. คำพิพากษาของศาล	คำสั่งศาลหรือคำพิพากษาของศาลว่าผู้มีสิทธิเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดา
๔. อยู่กินกับมารดาของผู้มีสิทธิก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๘	หนังสือรับรองของผู้ควรเชื่อถือได้ที่รับรองว่าบิดามารดาของผู้มีสิทธิอยู่กินกันฉันสามีภรรยา ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๘

➤ มารดา

มารดาของผู้มีสิทธิ ที่ผู้มีสิทธิสามารถนำคำรักษาพยาบาลมาเบิกจากทางราชการได้นั้น จะต้องเป็นมารดาโดยสายเลือดและเป็นมารดาชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ “เด็กที่เกิดจากหญิง ให้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้น” โดยไม่จำเป็นว่ามารดาต้องจดทะเบียนสมรสหรือไม่ หลักฐานทางราชการที่ใช้ในการยืนยันว่าเป็นมารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ คือ สูติบัตรของผู้มีสิทธิ หรือทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิซึ่งจะมีชื่อของมารดาปรากฏอยู่

เป็นมารดาชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิง
๑. สายเลือด	๑. สูติบัตรของผู้มีสิทธิ หรือ ๒. ทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิ

➤ คู่สมรส

คู่สมรสของผู้มีสิทธิ ที่ผู้มีสิทธิสามารถนำคำรักษาพยาบาลมาเบิกจากทางราชการได้นั้น จะต้องเป็นคู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น คือ ผู้มีสิทธิจะต้องจดทะเบียนสมรสกับคู่สมรส หากไม่ได้จดทะเบียนกัน ถึงแม้จะอยู่กินกันฉันสามีภรรยา ก็ไม่สามารถเบิกจ่ายคำรักษาพยาบาลให้กับคู่สมรสได้

โดยหลักการผู้มีสิทธิจะเบิกค่ารักษาพยาบาลให้กับคู่สมรสได้เพียง ๑ คนเท่านั้น แต่มีข้อยกเว้นให้สำหรับผู้มีสิทธิ (ชาย) ที่นับถือศาสนาอิสลาม และมีภูมิลำเนาอยู่ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสตูล) และจดทะเบียนสมรสตามหลักศาสนาอิสลาม (จดทะเบียนสมรส ณ สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้) หากเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้มีสิทธิสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลให้กับคู่สมรสได้ ๔ คน

เป็นคู่สมรสชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิง
๑. จดทะเบียนสมรส	ทะเบียนสมรส

▶ บุตร

บุตรของผู้มีสิทธิ ที่ผู้มีสิทธิสามารถนำค่ารักษาพยาบาลมาเบิกจากทางราชการได้ หมายถึง บุตรชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของบิดาหรือมารดา ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึง บุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมบุคคลอื่นแล้ว

การเป็น “บุตรชอบด้วยกฎหมาย” ของผู้มีสิทธิ แยกพิจารณาเป็น ๒ กรณี

๑. กรณีมารดาเป็นผู้มีสิทธิ เด็กที่เกิดจากหญิงผู้เป็นมารดาผู้ให้กำเนิด ย่อมเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้นเสมอไม่ว่ากรณีใด ๆ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๖ “เด็กที่เกิดจากหญิงที่ได้มีการสมรสกับชายให้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้น”)

เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิง
๑. สายเลือด	๑. สูติบัตรของบุตร หรือ ๒. ทะเบียนบ้านของบุตร

๒. กรณีบิดาเป็นผู้มีสิทธิ แยกพิจารณาได้ ๒ ประการ

(๑) เด็กที่เกิดในระหว่างการสมรสของชายและหญิงผู้ให้กำเนิดแล้วถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชาย และนอกจากนี้กฎหมายยังให้ข้อสันนิษฐานไว้ก่อนว่า เด็กซึ่งเกิดแต่หญิงภายใน ๓๑๐ วัน นับแต่วันที่มีการสมรสสิ้นสุดลง เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ชายผู้เป็นสามี หรือเคยเป็นสามีหรือนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุดของศาลให้การสมรสเป็นโมฆะ แล้วแต่กรณี (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๓๖)

(๒) เด็กซึ่งเกิดนอกสมรส เด็กซึ่งเกิดก่อนการจดทะเบียนสมรสหรือบิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันจะเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายได้เมื่อ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๗ ประกอบกับมาตรา ๑๕๕๗)

- บิดามารดาของเด็กได้ทำการจดทะเบียนสมรสกันในภายหลัง
  - บิดาได้จดทะเบียนรับรองว่าเป็นบุตรของตน มีผลนับแต่วันจดทะเบียนเด็กเป็นบุตร
  - มีคำพิพากษาของศาลว่า เป็นบุตรของตน มีผลนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด
- ทั้งนี้ ผลของความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายจะย้อนหลังไปจนถึงวันที่บุตรเกิด

เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิง
๑. จดทะเบียนสมรสกับมารดาของบุตร	๑. ทะเบียนสมรส หรือ ๒. ทะเบียนหย่า
๒. จดทะเบียนรับรองบุตร	ทะเบียนรับรองบุตร (แบบ คร.๑๑)
๓. คำพิพากษาของศาล	คำสั่งศาลหรือคำพิพากษาของศาลว่าผู้มีสิทธิเป็นบิดาชอบด้วยกฎหมายของบุตร

“**บรรลุนิติภาวะ**” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แบ่งเป็น ๒ กรณี คือ

๑. บรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙)

๒. บรรลุนิติภาวะโดยการจดทะเบียนสมรส (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐) โดยจะกระทำได้เมื่อบุตรอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์

“**คนไร้ความสามารถ**” คือ คนวิกลจริต และศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘)

“**คนเสมือนไร้ความสามารถ**” คือ บุคคลที่ไม่สามารถจัดการงานของตนได้ เพราะกายพิการหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือประพฤตีสຸຍສູ່ຮ່ຳຮ່ຳຮ່ຳ ເສເຟລເປັນອາຈິນหรือเพราะเป็นคนติดสุรายาเมา และศาลได้สั่งเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๒)

บุตรบุญธรรมหรือบุตรที่ได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่นแล้ว ไม่อยู่ในข่ายได้รับการช่วยเหลือคำรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกา

ตัวอย่าง : นาย ก. เป็นข้าราชการ มีบุตรคือ ค. ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ แต่นาย ก. ได้ยกบุตรของตนให้เป็นบุตรบุญธรรมของนาย ข. ซึ่งเป็นข้าราชการ หาก ค. ป่วยต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล ในสถานพยาบาล ทั้ง นาย ก. และนาย ข. ก็ไม่มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของ ค. ตามพระราชกฤษฎีกานี้

การนับลำดับบุตร ผู้มีสิทธิสามารถนำคำรักษาพยาบาลของบุตรมาเบิกจ่ายได้เฉพาะบุตรลำดับที่ ๑ - ๓ โดยนับเรียงลำดับการเกิดก่อนหลัง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเกิดจากการสมรสครั้งใดหรืออยู่ในอุปการะเลี้ยงดู หรืออยู่ในอำนาจปกครองของตนหรือไม่ (พระราชกฤษฎีกา มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม)

สำหรับผู้มีสิทธิที่มีบุตรเกิน ๓ คน และต่อมาบุตรคนใดคนหนึ่ง ใน ๓ คนแรกนั้นตายลงก่อนบรรลุนิติภาวะ ผู้มีสิทธิสามารถนำบุตรในลำดับถัดไป ซึ่งแต่เดิมไม่สามารถนำคำรักษาพยาบาลมาเบิกจากทางราชการเข้าแทนที่บุตรที่ตายลงก่อนบรรลุนิติภาวะ และสามารถใช้สิทธิเบิกคำรักษาพยาบาลได้จนกว่าบุตรคนนั้นจะบรรลุนิติภาวะ หากบุตรลำดับที่ ๑ ถึง ลำดับที่ ๓ บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเสียชีวิตภายหลังบรรลุนิติภาวะ ก็ไม่สามารถนำบุตรลำดับถัดไปมาแทนที่ได้ (พระราชกฤษฎีกา มาตรา ๖ วรรคสอง)

บุตรแฝด หากผู้มีสิทธิหรือคู่สมรสของผู้มีสิทธิที่ยังไม่มีบุตร หรือมีบุตรแล้วแต่ยังไม่ครบ ๓ คน ถ้าต่อมามีบุตรแฝดและทำให้มีบุตรเกิน ๓ คน ก็ให้เบิกคำรักษาพยาบาลให้กับบุตรได้ทั้งหมด (พระราชกฤษฎีกา มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)

ตัวอย่าง :

- นาย ก. มีบุตร ๕ คน เรียงลำดับการเกิดแล้ว คนที่มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล คือ บุตรคนที่ ๑, บุตรคนที่ ๒ และบุตรคนที่ ๓

- นาย ก. สมรสกับนาง ข. มีบุตรด้วยกัน ๕ คน โดยบุตรท้องแรก จำนวน ๒ คน (บุตรแฝด) และบุตรท้องที่ ๒ จำนวน ๓ คน (บุตรแฝด) ผู้มีสิทธิสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลให้กับบุตรทั้ง ๕ คนได้

- หากบุตรท้องแรก จำนวน ๓ คน (บุตรแฝด) และบุตรท้องที่ ๒ จำนวน ๒ คน (บุตรแฝด) ผู้มีสิทธิสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลให้กับบุตรได้เพียง ๓ คน (บุตรแฝดท้องแรก) สำหรับบุตรท้องที่ ๒ จำนวน ๒ คน ไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้

- หากบุตรท้องแรก จำนวน ๓ คน (บุตรแฝด) และบุตรท้องที่ ๒ จำนวน ๑ คน ผู้มีสิทธิสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลให้กับบุตรได้เฉพาะบุตรแฝดท้องแรกทั้ง ๓ คนเท่านั้น บุตรท้องที่ ๒ ไม่สามารถนำมาเบิกได้ เพราะเป็นบุตรลำดับที่ ๔

- หากบุตรท้องแรก จำนวน ๑ คน และบุตรท้องที่ ๒ จำนวน ๔ คน (บุตรแฝด) ผู้มีสิทธิสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลให้กับบุตรทั้ง ๕ คนได้

๒. ตรวจสอบรายการและอัตราที่เบิกจ่าย (โดยให้ยื่นเบิกได้ภายใน ๑ ปี นับถัดจากวันที่ปรากฏในหลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาล) ดังนี้

➤ **ค่ายา**

หลักเกณฑ์การเบิกค่ายา คือ ยาที่จะเบิกได้นั้นต้อง

๑. มีคุณสมบัติในการรักษาโรค

๒. ไม่ใช่เพื่อการเสริมสวย ไม่ป้องกัน

๓. อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ กรณียานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ไม่ได้สั่งห้ามแพทย์จ่ายยา หรือห้ามเบิกค่ายานอกบัญชียาหลักแต่อย่างใด ถ้าจำเป็นต้องใช้ด้วยเหตุผลทางการแพทย์ ก็ใช้ได้ ตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๑๑๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ให้ขึ้นอยู่กับแพทย์ผู้ทำการรักษาเป็นผู้วินิจฉัยและออกใบรับรองในการสั่งใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ตามเงื่อนไขต่าง ๆ ได้โดยง่าย คือ ใส่ตัวอักษร A - F โดยตัวอักษรมีความหมาย ดังนี้

A เกิดอาการไม่พึงประสงค์จากยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ หรืออาการแพ้ยา

B รักษาโดยใช้ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติตามมาตรฐานแล้วไม่บรรลุนะมีหลักฐานเชิงประจักษ์เชื่อได้ว่าใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติแล้วช่วยให้เป้าหมายการรักษาดีกว่ายาเดิม

C ไม่มีกลุ่มยาในบัญชียาหลักแห่งชาติให้ใช้ แต่ผู้ป่วยมีความจำเป็นต้องใช้ยาตามข้อบ่งชี้ของยาที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และแพทย์พิจารณาแล้วมีหลักฐานสนับสนุนว่าใช้นี้แล้วว่ามีประสิทธิผล ปลอดภัย

D ผู้ป่วยมีภาวะหรือโรคที่ห้ามใช้ในบัญชียาหลักแห่งชาติอย่างสมบูรณ์ หรือมีข้อห้ามในการใช้บัญชยานี้แล้วว่ามีประสิทธิผล ปลอดภัย

E ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติมีราคาแพงกว่า (หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่อคอร์สของการรักษา)

F ยาที่ผู้ป่วยร้องขอจากแพทย์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการรักษาในครั้งนั้น

ลักษณะ A - E นั้นสามารถเบิกค่ารักษาได้ ส่วนกรณีข้อ F ผู้ป่วยต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเอง

ตัวอย่างกลุ่มยา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เบิกไม่ได้

๑. ยาทาบรรเทาอาการปวด หรืออีกเสบต่าง ๆ
๒. แชมพูขจัดรังแค
๓. อาหารเสริม
๔. น้ำตาเทียม
๕. ยาป้องกันลิว ฝ้า
๖. ยาปลูกผม
๗. ยารักษาโรคผมร่วง
๘. ยาลดความอ้วน
๙. วัคซีนป้องกันโรค ยกเว้น ป้องกันพิษสุนัขบ้า ป้องกันบาดทะยัก ป้องกันพิษงู

ชื่อยกเว้น : ยามะเร็ง ๖ ชนิด, ยากลุ่มโรครูมาติ และสะเก็ดเงิน, ยาสมุนไพรร และยาแผนไทย, วิตามินและแร่ธาตุ, ยาควบคุม ๙ กลุ่ม จะมีวิธีปฏิบัติพิเศษเป็นการเฉพาะ ไม่ได้นำวิธีปฏิบัติโดยทั่วไปมาใช้

- ยามะเร็ง ๖ ชนิด, ยากลุ่มโรครูมาติก และสะเก็ดเงิน, ยาควบคุม ๙ กลุ่ม จะบังคับให้ใช้วิธีจ่ายตรงเท่านั้น

- ยาสมุนไพรร และยาแผนไทย สามารถเบิกได้ตามรายการที่กำหนดไว้ ๔ ประเภท ดังนี้

(๑) ตามบัญชียาหลักแห่งชาติ (ไม่รวมน้ำมันไหล เจลพริก)

(๒) ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณตามประกาศ สธ.

(๓) เกสซ์ตำรับโรงพยาบาล (โรงพยาบาลผลิตเอง) เช่น ยาของโรงพยาบาล

เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ สามารถเบิกได้ทั้งหมด ไม่ว่าจะอยู่ในรูปผงหรือน้ำ หรือแพ็คเกจ

(๔) ยาที่ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย เช่น ยาหม้อ

สำหรับการสั่งใช้ยาให้เป็นไปตามการสั่งใช้ของแพทย์แผนปัจจุบัน หรือแพทย์แผนไทย ซึ่งมีใบประกอบโรคศิลปะ สาขาแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมแผนไทย หรือสาขาแพทย์แผนไทยประยุกต์ (หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

ข้อสังเกต :

- ค่ายา ไม่ต้องลง “รหัส” ในใบเสร็จรับเงิน

- ค่าอุปกรณ์และอวัยวะเทียม ใบเสร็จรับเงินจะต้องลง “รหัส”

- ค่าบริการ และค่าตรวจวิเคราะห์ ใบเสร็จรับเงินจะต้องลง “รหัส” ยกเว้นในหมวด ๑๑

(ค่าหัตถการในห้องผ่าตัด) และหมวด ๑๔ (กายภาพ เวชกรรมฟื้นฟู) ไม่ต้องลง “รหัส” ให้เบิกได้ตามที่โรงพยาบาลเรียกเก็บ

➤ ประเภทและอัตราอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียม

ผู้มีสิทธิสามารถเบิกค่าอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียม รวมทั้งค่าซ่อมแซมได้ตามรายการที่กระทรวงการคลังกำหนด (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๗๗ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘, ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๖๕ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐, ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๓๗๐ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ และด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๓๖ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑) ซึ่งมีทั้งหมด ๓๘๑ รายการ ๑๐ หมวด โดยแบ่งเป็น

- หมวด ๑ : ระบบประสาท (๑๐ รายการ)
- หมวด ๒ : ตา หู คอ จมูก (๔๑ รายการ)
- หมวด ๓ : ระบบทางเดินหายใจ (๑๓ รายการ)
- หมวด ๔ : หัวใจและหลอดเลือด (๑๑๐ รายการ)
- หมวด ๕ : ทางเดินอาหาร (๒๙ รายการ)
- หมวด ๖ : ทางเดินปัสสาวะ และสืบพันธุ์ (๑๔ รายการ)
- หมวด ๗ : กระดูก ข้อต่อ กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น (๕๔ รายการ)
- หมวด ๘ : วัสดุ/อุปกรณ์ด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟู (๗๔ รายการ)
- หมวด ๙ : อื่น ๆ (๑๔ รายการ)
- หมวดวัสดุสิ้นเปลืองที่เป็นวัสดุทางการแพทย์ (๒๒ รายการ)

สำหรับการเบิกค่าอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียมนั้น ผู้มีสิทธิเบิกได้ สูงสุดไม่เกินอัตราที่กำหนดในหนังสือเวียนทั้ง ๔ ฉบับ และหากอุปกรณ์หรืออวัยวะเทียมใด ไม่ปรากฏ อยู่ในหนังสือเวียน ผู้มีสิทธิไม่สามารถนำมาเบิกจ่ายได้

ข้อสังเกต : วัสดุใบเสร็จรับเงินกรณีมีรายการอุปกรณ์ หรืออวัยวะเทียม

- ใบเสร็จรับเงินค่าอุปกรณ์ หรืออวัยวะเทียม สถานพยาบาลต้องใส่รหัส (ตามที่ระบุใน หนังสือเวียน) ของอุปกรณ์ หรืออวัยวะเทียมรายการนั้น ๆ ในใบเสร็จรับเงินด้วย เพื่อให้กองคลังของ ส่วนราชการสามารถเทียบเคียงรายการ เพื่อเบิกจ่ายตามอัตราที่กำหนดได้

- วัสดุสิ้นเปลืองที่เป็นวัสดุทางการแพทย์ มีสิทธิสามารถเบิกจ่ายได้ตามอัตราที่กำหนด โดยไม่ต้องใส่รหัสเหมือนอุปกรณ์หรืออวัยวะเทียม เพราะไม่ได้มีการกำหนดรหัสไว้ เช่น อุปกรณ์ในการ เตรียมเลือดชนิดเดียว ราคา ๕๒ บาท (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๗๗ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

- สำหรับวัสดุสิ้นเปลือง/วัสดุทางการแพทย์อื่น ไม่มีการกำหนดไว้ในหนังสือเวียน ว ๗๗ ดังกล่าว สามารถเบิกจ่ายได้เฉพาะกรณีที่ผู้ป่วยใช้ในสถานพยาบาลเท่านั้น ดังนั้น กรณีซื้อกลับบ้าน ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ ซึ่งวัสดุสิ้นเปลือง/วัสดุทางการแพทย์ ก็คือ สำลี เข็มฉีดยา พลาสเตอร์ เป็นต้น

➤ อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อการเบิกจ่าย

ค่าบริการสาธารณสุข หมายถึง ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ ค่าวิเคราะห์โรค ที่สถานพยาบาลเรียกเก็บในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโดยทั่วไปตามปกติ สามารถเบิกได้ เช่น ค่าห้อง ผ่าตัด ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการทางพยาบาล ค่า X-ray ค่าตรวจ MRI เป็นต้น แต่ไม่รวม ค่าธรรมเนียมพิเศษ ค่าตอบแทนพิเศษ และค่าบริการอื่นที่มีลักษณะพิเศษ เช่น ค่าจ้างพยาบาลพิเศษ สำหรับดูแลผู้ป่วย ค่าธรรมเนียมแพทย์พิเศษ

การกำหนดอัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อการเบิกจ่าย (ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ ค่าวิเคราะห์โรค และอื่น ๆ ที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ และเมื่อผู้ป่วยรับบริการจากทาง สถานพยาบาลแล้วมีรายการค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ ค่าวิเคราะห์โรค ผู้มีสิทธิจะเบิกได้สูงสุด ไม่เกินอัตราที่กำหนด (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙, ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๓๐๙ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐ และด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๔๑๔ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) ทั้งนี้ หากรายการใดยังไม่ได้กำหนดไว้ ผู้มีสิทธิสามารถ เบิกจ่ายได้ตามจำนวนเงินที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ

หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ มีทั้งหมด ๑๖ หมวด ดังนี้

- หมวด ๑ : ค่าห้องและค่าอาหาร
  - หมวด ๒ : ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์
  - หมวด ๓ : ค่ายาและสารอาหารทางเส้นเลือด
  - หมวด ๔ : ค่ายากลับบ้าน
  - หมวด ๕ : ค่าเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา
  - หมวด ๖ : ค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบ
  - หมวด ๗ : ค่าตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์และพยาธิ
  - หมวด ๘ : ค่าตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา
  - หมวด ๙ : ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่น ๆ
  - หมวด ๑๐ : ค่าอุปกรณ์ของใช้และเครื่องมือทางการแพทย์
  - หมวด ๑๑ : ค่าทำหัตถการ และวิสัญญี
  - หมวด ๑๒ : ค่าบริการทางการแพทย์
  - หมวด ๑๓ : ค่าบริการทางทันตกรรม
  - หมวด ๑๖ : ค่าบริการอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการรักษาโดยตรง
- รายการแนบท้าย : ค่าตรวจสุขภาพประจำปี

เมื่อพิจารณาหมวดค่าบริการสาธารณสุขข้างต้น จะพบว่า ไม่มีหมวด ๑๔ และหมวด ๑๕ เนื่องจากกรมบัญชีกลางอยู่ระหว่างกำหนดอัตราเพื่อประกาศใช้ ซึ่งหมวด ๑๔ คือ ภาวะบำบัด และเวชกรรมฟื้นฟู และหมวด ๑๕ คือ ผังเข็ม และแพทย์แผนไทย ดังนั้น หากสถานพยาบาลเรียกเก็บค่าบริการสาธารณสุขในหมวด ๑๔ - ๑๕ ผู้ป่วยสามารถนำใบเสร็จรับเงินมาเบิกได้เต็มตามจำนวนที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ (ยกเว้น ค่า نقد)

ข้อสังเกต : วิธีดูใบเสร็จรับเงินกรณีมีค่าบริการสาธารณสุข

- ใบเสร็จรับเงินคำรักษาที่มีการระบุค่าบริการสาธารณสุข เช่น ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ MRI เป็นต้น ต้องใส่รหัสค่าบริการสาธารณสุขรายการนั้น ๆ ในใบเสร็จรับเงินด้วย เพื่อให้กองคลังของส่วนราชการสามารถเทียบเคียงรายการเพื่อเบิกจ่ายตามอัตราที่กรมบัญชีกลางกำหนด

- ค่าหัตถการในห้องผ่าตัด ค่ากายภาพบำบัด ค่าเวชกรรมฟื้นฟู ค่าผังเข็ม และค่าบริการแพทย์แผนไทย ไม่ต้องใส่รหัสในใบเสร็จรับเงิน เนื่องจากหมวด ๑๔ (ภาวะบำบัด และเวชกรรมฟื้นฟู) และหมวด ๑๕ (ผังเข็มและแพทย์แผนไทย) ยังไม่มีการกำหนดรหัสและอัตราให้เบิกจ่าย จึงไม่มีรหัสให้สถานพยาบาลบันทึกในใบเสร็จรับเงิน สำหรับค่าหัตถการในห้องผ่าตัด (หมวด ๑๑) ไม่มีการกำหนดรหัสให้เบิกจ่าย ดังนั้น การเบิกจ่ายรายการที่กล่าวมาทั้งหมด สามารถเบิกจ่ายได้ตามที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ โดยไม่ต้องใส่รหัสแต่อย่างใด

➤ ค่าห้อง และค่าอาหาร

ค่าห้อง และค่าอาหาร ผู้มีสิทธิสามารถเบิกได้ตามอัตราที่กำหนด ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ (หมวด ๑) ซึ่งแบ่งเป็น ๓ กรณี คือ

(๑) **เตียงสามัญ** เบิกได้รวมค่าอาหารในราคาไม่เกิน ๓๐๐ บาทต่อวัน ไม่จำกัดจำนวนวัน

(๒) **ห้องพิเศษ** เบิกได้รวมค่าอาหารในราคาไม่เกิน ๖๐๐ บาทต่อวัน ไม่เกิน ๑๓ วัน หากเกิน ๑๓ วัน ต้องมีคณะกรรมการแพทย์ที่ผู้อำนวยการสถานพยาบาลแต่งตั้ง วินิจฉัยและออกหนังสือรับรอง โดยผู้มีสิทธิจะสามารถเบิกค่าห้องพิเศษได้ในอัตราไม่เกิน ๖๐๐ บาทต่อวัน ตามจำนวนวันที่คณะกรรมการแพทย์รับรอง

(๓) **เตียงสังเกตอาการ** (เฉพาะกรณีผู้ป่วยนอก) ผู้ป่วยสามารถเบิกได้ในอัตรา ๑๐๐ บาท ต่อครั้งต่อวัน

๓. ตรวจสอบการเบิกจ่าย

➤ ตรวจสอบความครบถ้วน ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) ตรวจสอบว่ามีลายมือชื่อผู้ขอเบิก ผู้อนุมัติการเบิกจ่าย เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานขอเบิก และกรอกข้อมูลรายละเอียดครบถ้วน มีการประทับตรา “จ่ายเงินแล้ว” พร้อมลงลายมือชื่อผู้จ่ายเงินและวันที่จ่ายเงิน

(๒) ใบเสร็จรับเงินของสถานพยาบาล ตรวจสอบข้อมูล ดังนี้

- มีชื่อ ที่อยู่ ของสถานพยาบาล
- ชื่อ นามสกุล ในใบเสร็จรับเงินตรงกับที่ระบุในใบเบิกเงินสวัสดิการฯ
- วัน เดือน ปี ในใบเสร็จรับเงิน ไม่เกิน ๑ ปี นับถึงวันที่ใช้สิทธิเบิก
- จำนวนเงิน ตรวจสอบว่ามีรายการใดเบิกได้หรือไม่
- ลายมือชื่อผู้รับเงิน

(๓) มีหนังสือรับรองจากแพทย์ผู้รักษาของสถานพยาบาลว่า ผู้ป่วยจำเป็นต้องใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ซึ่งในการสั่งใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ต้องมีการระบุเหตุผลการใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติเพื่อใช้ประกอบการเบิกจ่าย ตั้งแต่ข้อ A - E หากเป็น F ไม่สามารถเบิกได้ (หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๑๑๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕)

(๔) มีหนังสือรับรองของแพทย์ผู้ตรวจรักษาหรือหัวหน้าสถานพยาบาลตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด ในกรณีที่มีการซื้อหรือรับการตรวจทางห้องทดลอง หรือเอ็กซเรย์จากสถานอื่น เนื่องจากสถานพยาบาลของทางราชการที่ผู้มีสิทธิเข้ารับการรักษาไม่มีจำหน่ายหรือไม่มีบริการ

(๕) กรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในจากสถานพยาบาลเอกชน ต้องมีหนังสือรับรองจากแพทย์ของสถานพยาบาลว่าผู้ป่วยมีความจำเป็นรีบด่วน หากมิได้รับการรักษาพยาบาลในทันทีทันใดอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต

➤ ตรวจสอบความถูกต้องของการเบิกจ่ายเงินว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้หรือไม่

(๑) สถานพยาบาลของทางราชการ (ทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน)

(๑.๑) ค่ารักษาพยาบาลเบิกได้เต็มจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง

(๑.๒) ประเภทและอัตราค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค

รวมทั้งค่าซ่อมแซม ค่าห้องและค่าอาหารได้เบิกถูกต้องตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

(๑.๓) กรณีเบิกค่าตรวจสุขภาพประจำปี

- ให้เบิกได้เฉพาะผู้มีสิทธิ ไม่รวมบุคคลในครอบครัว
- ต้องเป็นสถานพยาบาลของทางราชการ
- เบิกได้ในอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ปีงบประมาณละ ๑ ครั้ง

(๒) สถานพยาบาลของเอกชน

กรณีผู้ป่วยภายใน

(๒.๑) ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซม ค่าห้องและค่าอาหารเบิกได้เช่นเดียวกับผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของทางราชการ

(๒.๒) ค่ารักษาพยาบาลประเภทอื่น ๆ เบิกได้ครั้งหนึ่งของจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง ไม่เกินอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

กรณีเข้ารับการรักษาเป็นครั้งคราว เนื่องจากสถานพยาบาลของทางราชการ มีความจำเป็นต้องส่งตัวให้แก่สถานพยาบาลของเอกชน (มีหลักฐานแนบ) การเบิกจ่ายเป็นไปตาม หลักเกณฑ์และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อสังเกต :

- ใบเสร็จรับเงินที่เกิดจากการรักษาผู้ป่วยในโดยเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) ไม่สามารถนำมาเบิกจากส่วนราชการต้นสังกัดได้ เนื่องจากเป็นระบบเหมาจ่ายเฉพาะกลุ่มโรค

- ในกรณีผู้มีสิทธิถูกส่งพักรักษาหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนและอยู่ในระหว่าง การพิจารณาจ่ายเงินเบี้ยหวัดบำนาญ ค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นระหว่างนั้น ผู้มีสิทธิสามารถนำค่ารักษาพยาบาล มาเบิกได้ภายใน ๑ ปี นับจากวันที่รับทราบคดีหรือคดีสิ้นสุดหรือรับทราบการสั่งจ่ายเงินเบี้ยหวัดบำนาญ

กรณี “ไม่ถูกต้อง” ให้ส่งเอกสารกลับคืนให้แก่ผู้มีสิทธิเพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

(๓) เสนอผู้มีอำนาจลงนามเพื่อขออนุมัติตามลำดับสายการบังคับบัญชา

ผู้มีอำนาจลงนาม :

- กรณีส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลาง : ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการ ระดับกรมหรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมาย

- กรณีส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานอยู่ในภูมิภาคหรือ แยกต่างหากจากกระทรวง ทบวง กรม : ให้หัวหน้าสำนักงานเป็นผู้อนุมัติสำหรับหน่วยงานนั้นก็ได้

- กรณีส่วนราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาค : ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกเป็นผู้ อนุมัติ เว้นแต่การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้อนุมัติค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการ

(๔) เมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติลงนามเรียบร้อยแล้ว ให้ส่งเอกสารแก่ฝ่ายการเงิน

(๕) ฝ่ายการเงินเบิกเงินให้กับผู้ขอรับเงินสวัสดิการฯ ทำได้ ๒ กรณี คือ

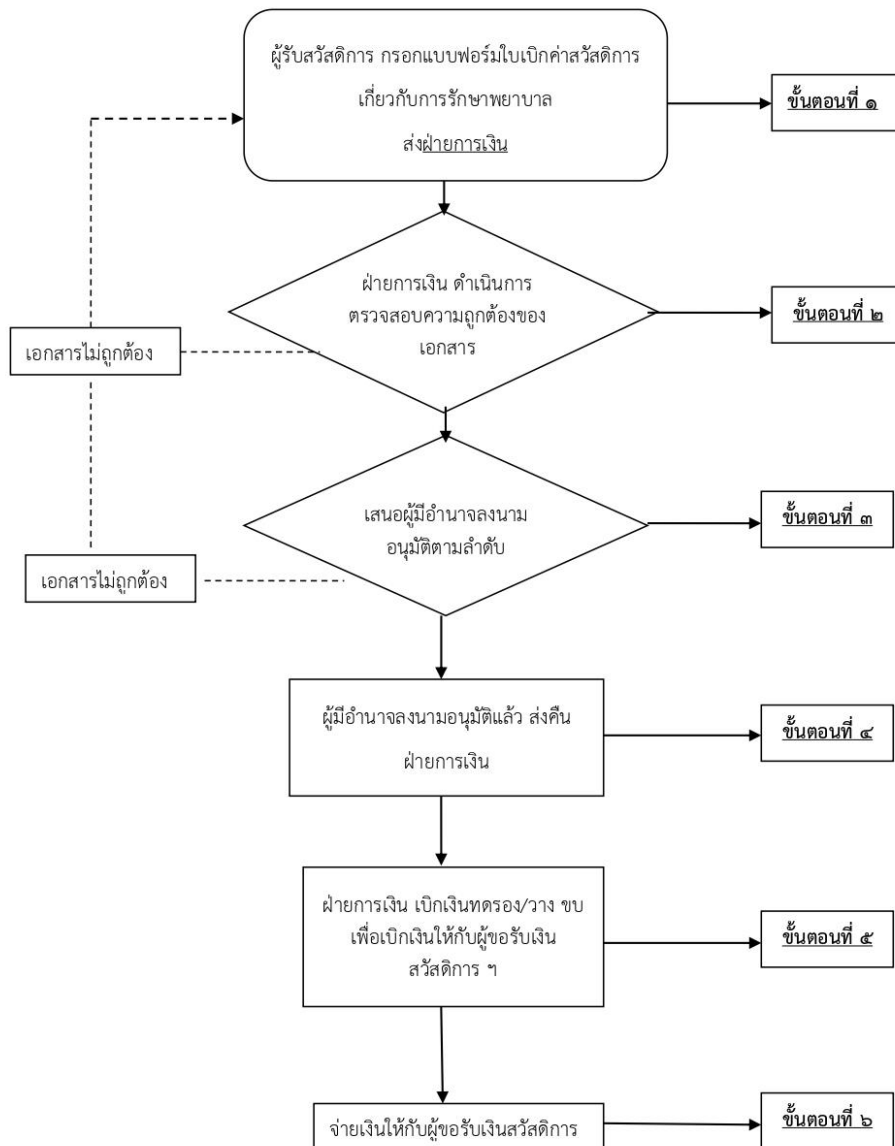
- กรณีเบิกจากเงินอุดหนุนราชการ

- กรณีเบิกจากเงินงบประมาณ รายจ่ายงบกลาง (ขบ.๐๒)

(๖) การจ่ายเงินให้กับผู้ขอรับเงินสวัสดิการฯ

เมื่อส่วนราชการได้อนุมัติจ่ายเงินให้แก่ผู้มีสิทธิแล้ว ให้เจ้าหน้าที่การเงินประทับตรา ข้อความว่า “จ่ายเงินแล้ว” โดยลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายและระบุชื่อผู้จ่ายเงินด้วยตัวบรรจง พร้อมวันเดือนปีที่จ่ายกำกับไว้ในหลักฐานการรับเงิน (แบบ ๗๑๓๑) (หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงิน สวัสดิการฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒๕) และให้ประทับตราข้อความว่า “จ่ายเงินแล้ว” ในใบเสร็จรับเงินของ สถานพยาบาล (ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๗)

แผนภาพที่ ๙ : ขั้นตอนและระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการข้าราชการรักษาพยาบาล

คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หน้าที่ ๓๙

คำอธิบายขั้นตอนการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล

ขั้นตอนที่ ๑ ผู้ขอรับเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) ที่มีลายมือชื่อผู้ขอรับเงินสวัสดิการและลงวันที่ยื่นขอรับเงินฯ พร้อมกับแนบใบเสร็จรับเงินฯ ให้กับฝ่ายการเงิน

ขั้นตอนที่ ๒ ฝ่ายการเงินทำการตรวจสอบความถูกต้องของใบเบิกฯ และใบเสร็จรับเงินฯ หากถูกต้องแล้วเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ ลงนามพร้อมชื่อ - นามสกุลตัวบรรจงและตำแหน่งตามลำดับ หากไม่ถูกต้องส่งคืนกลับผู้ขอรับสวัสดิการเพื่อทำการแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป

ขั้นตอนที่ ๓ ผู้มีอำนาจลงนาม* ลงนามอนุมัติในใบเบิกฯ ตามตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓

ขั้นตอนที่ ๔ ผู้มีอำนาจอนุมัติลงนามแล้วส่งคืนให้ฝ่ายการเงินเพื่อทำการเบิกจ่ายเงินให้กับผู้ขอรับเงินฯ

ขั้นตอนที่ ๕ ฝ่ายการเงิน ทำการเบิกเงินตรงกับเจ้าหน้าที่ผู้ถือเงินทตรง หรือถ้าเงินทตรงมีไม่พอ ให้เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ

ขั้นตอนที่ ๖ จ่ายเงินให้กับผู้ขอรับเงินสวัสดิการและลงลายมือชื่อพร้อมชื่อ - นามสกุลตัวบรรจง ทั้งผู้รับและผู้จ่ายเงิน ๆ ลงวันที่/เดือน/ปี ที่จ่ายเงินให้ครบถ้วน

บทที่ ๔ บทสรุป

สวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ เป็นสิทธิประโยชน์สำหรับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และผู้รับบำนาญ ซึ่งสามารถเบิกเงินสวัสดิการได้ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และมีสิทธิได้รับค่ารักษายาบาลจากทางราชการสำหรับตนเอง บิดามารดาที่ชอบด้วยกฎหมาย คู่สมรสและบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีบุตร เบิกได้ไม่เกิน ๓ คน เรียงลำดับการเกิดก่อนหลัง ไม่ว่าจะอยู่ในอำนาจปกครองของตนหรือไม่ และยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือบรรลุนิติภาวะแล้วแต่เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถที่อยู่ในความอุปการะของตนเอง (ไม่รวมบุตรบุญธรรมและบุตรที่ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่น) หากมีบุตรเกิน ๓ คน ต่อมาบุตรคนใดคนหนึ่งตายก่อนที่จะบรรลุนิติภาวะ ให้สามารถนำบุตรมาเบิกค่ารักษาเพิ่มเท่าจำนวนบุตรที่ตายได้ โดยนับบุตรที่อยู่ในลำดับถัดไปก่อน และให้เบิกจนบุตรคนที่มาแทนจะบรรลุนิติภาวะ กรณีที่ไม่มีบุตรถึง ๓ คน แต่ต่อมามีบุตรแฝดทำให้มีบุตรเกิน ๓ คน สามารถเบิกได้ตั้งแต่บุตรคนแรกจนถึงบุตรคนสุดท้าย แต่ต้องเป็นบุตรที่ถูกต้องตามกฎหมายของตนเอง

คำยา :

- ยาที่จะเบิกจ่ายได้ จะต้องขึ้นทะเบียนเป็นยาโดยมีคุณสมบัติในการรักษาโรค ไม่ใช่เสริมความงาม
- เป็นยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ
- หากจำเป็นต้องใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ เบิกได้แต่ต้องมีหนังสือรับรองของแพทย์ผู้ทำการรักษา และระบุเหตุผลตามข้อบ่งชี้ (A – E) ทั้งนี้ หากระบุเหตุผลข้อบ่งชี้ (F) ซึ่งผู้มีสิทธิประสงค์ใช้ยาเอง จะนำมาเบิกไม่ได้

นอกจากหลักเกณฑ์หลักของการเบิกจ่ายยาแล้ว ยังมีหลักเกณฑ์ย่อยเฉพาะ เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายยาบางกลุ่ม คือ

- ยามะเร็ง ๖ ชนิด
- ยากลุ่มโรครุมตึก สะเก็ดเงิน
- ยาสมุนไพร และยาแผนไทย
- วิตามิน และแร่ธาตุ
- ยาควบคุม ๑ กลุ่ม

อุปกรณ์และอวัยวะเทียม :

อุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียมที่จะเบิกจากทางราชการได้จะต้องมีการกำหนดอยู่ในหนังสือเวียนของกรมบัญชีกลาง ซึ่งปัจจุบันมี ๔ ฉบับ ได้แก่

- ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๗๗ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘
- ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๖๕ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐
- ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๓๗๐ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๐
- ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๓๖ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑

ซึ่งรวมรายการที่สามารถเบิกได้ทั้งสิ้น ๓๘๑ รายการ

“อุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียมจะต้องมีรหัสและเบิกได้ตามอัตราที่กำหนด”

ระบบ Diagnosis Related Groups : DRGs หรือระบบการเบิกจ่ายค่ารักษาผู้ป่วยในโดย
เกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม :

หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายในระบบ DRG มี ๒ ระบบ

๑. ระบบ DRGs สถานพยาบาลของทางราชการ
๒. ระบบ DRGs สถานพยาบาลเอกชน

ขั้นตอนการใช้สิทธิ ผู้ป่วยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบสถานพยาบาล โรคที่จะรักษา และประมาณการส่วนร่วมจ่ายจาก website
กรมบัญชีกลาง (<http://www.cgd.go.th>)

(๒) ติดต่อสถานพยาบาลที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ โดยสถานพยาบาลจะสรุปแจ้งรายการ
ส่วนเกินที่ต้องชำระ (ส่วนที่เบิกกับกรมบัญชีกลางไม่ได้) หากผู้ป่วยตกลงเข้ารับการรักษา จะต้องลงนาม
ในหนังสือเพื่อยืนยัน ทั้งนี้ หากไม่ประสงค์เข้ารับการรักษา ผู้ป่วยสามารถปฏิเสธได้

(๓) เมื่อออกจากสถานพยาบาล สถานพยาบาลจะเรียกเก็บส่วนเกินจากผู้ป่วย ส่วนที่เบิกได้
สถานพยาบาลจะวางเบิกจากกรมบัญชีกลางโดยตรง

ระบบการให้บริการเจ็บป่วยฉุกเฉินสำหรับประชาชนทุกสิทธิ

ตามนโยบายของรัฐที่ต้องการพัฒนาระบบประกันสุขภาพและบูรณาการระบบการ
รักษาพยาบาลของประชาชนทุกสิทธิให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันของกองทุนสุขภาพ ๓ กองทุน คือ
กรมบัญชีกลาง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ส.ป.ส.ช.) และสำนักงานประกันสังคม (สป.ส.)
ภายใต้แนวคิด “เจ็บป่วยฉุกเฉิน รักษาทุกที่ ทั่วถึงทุกคน”

บทที่ ๕ คำถาม – คำตอบ ที่พบบ่อย

คำถาม : บุตรภายใน ๓ ลำดับเสียชีวิต สามารถเลื่อนบุตรลำดับต่อไปขึ้นมาแทนได้ไหม

คำตอบ : การแทนที่จำนวนบุตร ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๖ - ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งกรณีทีบุตรภายใน ๓ ลำดับ ณ วันที่เสียชีวิตได้บรรลุนิติภาวะแล้ว ก็ไม่สามารถเลื่อนบุตรลำดับถัดไปมาแทนที่ได้ เว้นแต่วันที่เสียชีวิตยังไม่บรรลุนิติภาวะ จึงจะสามารถเลื่อนบุตรลำดับถัดไปมาแทนที่ได้

คำถาม : บุตรอายุ ๑๗ ปี ตั้งครรภ์โดยไม่จดทะเบียนสมรส ค่าคลอดบุตรสามารถอาศัยสิทธิของบิดา ซึ่งเป็นข้าราชการได้หรือไม่

คำตอบ : ได้ เพราะบุตรยังไม่บรรลุนิติภาวะ (อายุไม่ถึง ๒๐ ปีบริบูรณ์ และไม่ได้จดทะเบียนสมรส) ซึ่งค่าคลอดบุตรเป็นค่ารักษาพยาบาล

คำถาม : กรณีไม่มีข้อมูลในฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐเป็นผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ สามารถนำไปเสริมมาเบิกได้หรือไม่

คำตอบ : ไม่ได้ กรณีเป็นผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ หากไม่มีฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ จะต้องทำหนังสือส่งตัวให้กับทางสถานพยาบาลก่อนที่สถานพยาบาลจำหน่ายผู้ป่วย ไม่สามารถนำไปเสริมรับเงินมาเบิกได้

คำถาม : กรณีบิดาของข้าราชการได้หย่ากับมารดาแล้ว อยากทราบว่าบิดาของข้าราชการยังสามารถใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลได้หรือไม่

คำตอบ : เบิกได้ เพราะบุตรยังเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของบิดาหลังการหย่า จนกว่าบิดาจะเสียชีวิตหรือผู้มิสิทธิหมดสิทธิ

คำถาม : การเบิกจ่ายค่าอาหาร (ห้องพิเศษ) ของผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ หากผู้ป่วยรายดังกล่าว จำเป็นต้องทานอาหารเสริมหรืออาหารพิเศษต่าง ๆ จะเบิกค่าใช้จ่ายอย่างไร

คำตอบ : การเบิกค่าอาหารในสถานพยาบาลของทางราชการสำหรับห้องพิเศษ หากผู้ป่วยต้องทานอาหารเสริมหรืออาหารพิเศษ ค่าอาหารดังกล่าวให้รวมเบิกกับค่าห้องและค่าอาหาร อัตราวันละ ๖๐๐ บาท สำหรับห้องพิเศษ (๓๐๐ บาท สำหรับเตียงสามัญ) หากมีส่วนเกิน ผู้ป่วยต้องรับภาระเอง

คำถาม : การเบิกค่าครอบฟัน และค่าฟันปลอม จะเบิกในระบบจ่ายตรงได้หรือไม่

คำตอบ : การเบิกค่าครอบฟัน และค่าฟันปลอม ให้ใช้ใบเสร็จค่ารักษาพยาบาลแบบเดิม (ผู้ป่วยนอก) ไม่สามารถเบิกในระบบจ่ายตรงได้ เนื่องจากระบบจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาลในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงเรื่องการครอบฟันและการทำฟันปลอม สำหรับเจ้าหน้าที่การเงินต้องจัดทำทะเบียนคุมรายการดังกล่าวให้ครบถ้วนด้วย

คำถาม : ลูกจ้างประจำเสียชีวิต แต่มีค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นก่อนเสียชีวิต สามารถนำมาเบิกจ่ายได้หรือไม่

คำตอบ : ค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นก่อนเสียชีวิต สามารถนำมาเบิกจ่ายกับทางราชการได้ โดยให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกเป็นผู้ยื่นการเบิกจ่าย เนื่องจากค่ารักษาดังกล่าวเป็นมรดก

คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หน้าที่ ๔๓

คำถาม : ค่าล้างออกซิเจนเบิกจ่ายได้หรือไม่

คำตอบ : ถังออกซิเจนไม่สามารถเบิกจ่ายได้ เพราะไม่ใช่อุปกรณ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดเบิกได้เฉพาะค่าออกซิเจนเท่านั้น

คำถาม : ข้าราชการมีสิทธิประกันสังคม แล้วเลือกใช้สิทธิประกันสังคม บุคคลในครอบครัวจะยังสามารถใช้สิทธิสวัสดิการของทางราชการได้หรือไม่

คำตอบ : บุคคลในครอบครัวยังคงสามารถเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลจากทางราชการได้ตามปกติ ทั้งระบบใบเสร็จรับเงินและระบบเบิกจ่ายตรง สิทธิไม่ได้หายไปหรือถูกระงับ

คำถาม : ค่าบริการ “หัตถบำบัด” และ “หัตถการ” เป็นลักษณะเดียวกันหรือไม่ และต้องมีรหัสประกอบการเบิกจ่ายหรือไม่

คำตอบ : ไม่ใช่ลักษณะเดียวกัน สามารถแยกได้ ดังนี้

“หัตถบำบัด” เป็นการนวด ไม่ต้องมีรหัส มีใบรับรองแพทย์ เบิกได้ตามอัตราที่กำหนด

“หัตถการ” เป็นการผ่าตัดในห้องผ่าตัด ไม่มีรหัส เบิกได้ที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ

คำถาม : บิดา มารดา ของผู้มีสิทธิเบิกค่าตรวจสุขภาพประจำปีได้หรือไม่

คำตอบ : ไม่สามารถเบิกได้ ค่าตรวจสุขภาพประจำปีเบิกได้เฉพาะผู้มีสิทธิเท่านั้น ปัจจุบันค่าตรวจสุขภาพประจำปี เบิกได้เฉพาะผู้มีสิทธิ สำหรับบุคคลในครอบครัว หลักเกณฑ์ยังไม่ได้กำหนดให้เบิกจ่าย

คำถาม : ผู้มีสิทธิรับบุตรบุญธรรม สามารถเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้หรือไม่

คำตอบ : เบิกไม่ได้ เพราะไม่ได้เป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำถาม : กรณีที่ผู้มีสิทธิเสียชีวิตและมีค่ารักษาพยาบาลค้างเบิก ผู้ยื่นคำขอเป็นใคร และต้องใช้เอกสารประกอบการเบิกจ่ายอย่างไร เงินที่จ่ายสมควรจ่ายให้ใคร และถือเป็นมรดกหรือไม่

คำตอบ : ค่ารักษาพยาบาลที่ค้างเบิกถือเป็นมรดก ดังนั้น ผู้มีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลค้างเบิก ได้แก่ ทายาทแห่งกองมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเป็นผู้ลงลายมือชื่อในเอกสารขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล

คำถาม : ผู้รับบำนาญมีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ และมีสิทธิประกันสังคมด้วย จะสามารถใช้สิทธิจากหน่วยงานใดเวลาเข้ารับรักษายาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ

คำตอบ : ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดเรื่องสิทธิซ้ำซ้อน สำหรับกรณีที่ผู้มีสิทธิมีสิทธิหลักมากกว่า ๑ สิทธิ **สามารถเลือกได้ว่าจะใช้สิทธิใด** ทั้งนี้ เมื่อเลือกสิทธิอื่นแล้ว ไม่สามารถใช้สิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการในปีนั้น ๆ ได้อีก และหากมีส่วนเกินสิทธิประกันสังคม หรือส่วนที่ประกันสังคมไม่ครอบคลุม ก็ไม่สามารถนำส่วนเกินดังกล่าวมาเบิกจากทางราชการได้อีก (รายละเอียดตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)

คำถาม : ข้าราชการที่เกษียณอายุและอยู่ระหว่างรอคำสั่งเป็นผู้รับเบี้ยหวัดบ้านนา จะเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลอย่างไร

คำตอบ : การเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลในระหว่างรอรับบ้านนา ข้าราชการที่เกษียณอายุและอยู่ระหว่างรอคำสั่งเป็นผู้รับเบี้ยหวัดบ้านนา หากข้าราชการหรือบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วย และเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลทั้งกรณีผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก ให้ข้าราชการหรือบุคคลในครอบครัวจ่ายเงินค่ารักษาดังกล่าวไปก่อน และเก็บใบเสร็จรับเงินไว้ เมื่อมีคำสั่งเป็นผู้รับเบี้ยหวัดบ้านนา (ได้รับใบแนบหนังสืออนุมัติส่งจ่ายเบี้ยหวัดบ้านนา) สามารถนำไปเสร็จรับเงินดังกล่าวไปยื่นเบิกเพื่อขอรับเงินได้ ณ ส่วนราชการผู้เบิกบ้านนา อนึ่ง ข้าราชการที่ยื่นขอรับบำเหน็จ หรือลูกจ้างประจำที่ยื่นขอรับบำเหน็จหรือบำเหน็จรายเดือน ไม่มีสิทธิเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

คำถาม : ข้าราชการโอนย้ายหน่วยงาน นายทะเบียนบุคลากรภาครัฐมีหน้าที่อย่างไร

คำตอบ : ๑) นายทะเบียนหน่วยงานเดิม มีหน้าที่ตรวจสอบฐานข้อมูลของข้าราชการที่โอนย้ายรวมทั้งบุคคลในครอบครัวว่า ข้อมูลสมบูรณ์หรือไม่ จากนั้นจึงเลือกหัวข้อโอนย้ายที่อยู่ในหน้าประวัติเจ้าของสิทธิ (บรรทัดสุดท้ายของจอ) เมื่อดำเนินการแล้ว หน้าจอจะแสดงข้อมูลสังกัดจังหวัด หน่วยเบิกของส่วนราชการเดิม (ทางด้านซ้าย) และมีช่องให้กรอกข้อมูลของสังกัด จังหวัด หน่วยเบิกของส่วนราชการใหม่ที่จะโอนย้ายไป (ทางด้านขวา) เมื่อดำเนินการกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงกดปุ่มบันทึกที่อยู่มุมบนขวามือ เป็นอันเสร็จสิ้นกระบวนการโอนย้ายข้อมูล ทั้งนี้ นายทะเบียนหน่วยงานเดิมจะต้องประสานนายทะเบียนหน่วยงานใหม่ให้รับทราบด้วยว่า มีการโอนข้อมูลให้แล้ว

๒) นายทะเบียนหน่วยงานใหม่ มีหน้าที่รับข้อมูลข้าราชการที่โอนย้ายมา โดยเข้าหัวข้อ “สอบถาม” จากนั้นให้เลือกหัวข้อ “ตรวจสอบการรับโอน-โอนย้ายหน่วยงาน” แล้วดำเนินการเลือกหัวข้อ “ข้อมูลที่ได้รับโอนจากหน่วยงานอื่น” แล้วกดปุ่มค้นหาที่อยู่มุมบนขวามือ เมื่อดำเนินการค้นหาแล้ว ระบบจะแสดงข้อมูลบุคคลที่ถูกโอนย้ายมา หลังจากนั้นนายทะเบียนมีหน้าที่ตอบรับว่ายินยอมรับโอนข้อมูลดังกล่าวหรือไม่ หากยินยอม ให้กดปุ่มรับข้อมูล จึงจะถือว่า การรับโอนข้อมูลนั้นสมบูรณ์

คำถาม : ข้าราชการในสังกัดมีการโอนย้ายหน่วยงานไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นายทะเบียนบุคลากรภาครัฐจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : นายทะเบียนบุคลากรภาครัฐ จะต้องดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนประวัติของข้าราชการรายดังกล่าว โดยเลือกเหตุที่ออก เป็น “ลาออก” พร้อมทั้งใส่วันที่/เดือน/ปี ที่มีคำสั่งให้มีการโอนย้ายไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือว่า เป็นผู้ไม่มีสิทธิในการเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓

หากนายทะเบียนฯ มิได้ดำเนินการใส่เหตุที่ออกของข้าราชการที่มีการโอนย้ายไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายหลังกรมบัญชีกลางตรวจสอบ พบว่า มีบุคลากรในสังกัดของส่วนราชการที่มีการโอนย้ายแล้ว แต่นายทะเบียนมิได้ดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน กรมบัญชีกลางจะดำเนินการแจ้งต้นสังกัดเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย และส่วนราชการผู้เบิกระดับกรมมีหน้าที่ติดตามนำเงินที่ได้เบิกจ่ายไปส่งคืนคลัง

คำถาม : หากนายทะเบียนบุคลากรภาครัฐของหน่วยงานปรับปรุง แก้ไขข้อมูล และเปลี่ยนสถานะเป็น “สมบูรณ์” แล้ว แต่เมื่อไปตรวจสอบข้อมูลที่โรงพยาบาล โรงพยาบาลแจ้งว่า ไม่มีสิทธิ เป็นเพราะเหตุใด

คำตอบ : เนื่องจากกรมบัญชีกลาง มีการดัดรอบการส่งข้อมูลบุคลากรภาครัฐให้สถานพยาบาล ตรวจสอบสิทธิ ๒ รอบต่อเดือน คือ ทุก ๆ ๑๕ วัน ประมาณวันที่ ๔ และ ๑๘ ของเดือน ดังนั้น นายทะเบียนฯ ต้นสังกัด จะต้องปรับปรุงข้อมูลรอบแรกก่อนวันที่ ๑๕ แล้วสิทธิจะขึ้นในวันที่ ๑๘ และรอบที่ ๒ จะต้องปรับปรุงก่อนวันที่ ๓๐ สิทธิจะขึ้นในวันที่ ๔ ของเดือนถัดไป

คำถาม : ลูกจ้างประจำหญิงเกษียณอายุราชการในปีนี้ หากสามีเป็นผู้รับบำนาญอยากทราบว่า ภายหลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว จะสามารถอาศัยสิทธิสามีในการเบิกจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาลได้หรือไม่

คำตอบ : กรณีดังกล่าวลูกจ้างรายนี้ หลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว สามารถอาศัยสิทธิเบิก ค่ารักษาพยาบาลจ่ายตรงได้ในฐานะของคู่สมรสของสามี โดยสามีจะต้องติดต่อนายทะเบียนบุคลากร ภาครัฐของส่วนราชการต้นสังกัดให้จัดทำฐานข้อมูลจ่ายตรงให้กับภรรยา ซึ่งจะต้องเปลี่ยนอาชีพเดิมใน ฐานข้อมูลจากลูกจ้างประจำ เป็น “ไม่ทำงาน” หรืออาชีพอื่น ๆ จากนั้นจะสามารถใช้สิทธิ จ่ายตรงได้ตามรอบในการประมวลผล คือ ทุกวันที่ ๑๘ และ ๔ ของเดือน

คำถาม : ข้าราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สามารถใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงได้หรือไม่

คำตอบ : ข้าราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงได้ เนื่องจากโครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ เป็นโครงการที่อำนวยความสะดวก เกี่ยวกับการเบิกจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาลเฉพาะผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกา เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวไม่รวมถึง ข้าราชการในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำถาม : ข้าราชการตำรวจถูกพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเนื่องจากถูกตั้ง กรรมการสอบสวนความผิดวินัยร้ายแรงและไม่ได้รับเงินเดือน หากตนเองหรือบุคคลในครอบครัว เจ็บป่วยต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล จะสามารถเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้หรือไม่

คำตอบ : กรณีดังกล่าว หากผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วย ระหว่างที่ผู้มีสิทธิถูกสั่ง ให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน และอยู่ระหว่างตั้งกรรมการสอบสวนความผิดวินัยร้ายแรง และไม่ได้รับเงินเดือน ก็ให้ทหารองจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลไปก่อนทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน และจะต้องรอนกว่าคำสั่งคดีจะถึงที่สุดว่าไม่ผิดและได้รับเงินเดือนย้อนหลัง จึงจะสามารถนำไปเสริมรับเงิน ที่ได้ทหารองจ่ายไปขอเบิกเงินได้ ทั้งนี้ไปเสริฯ มีระยะเวลา ๑ ปี นับถัดจากวันที่มีคำสั่งคดีถึงที่สุด (หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๕)

คำถาม : ค่ายาแผนไทย สามารถนำมาเบิกกับทางราชการได้หรือไม่

คำตอบ : ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ กำหนดให้ค่ายาแผนไทยสามารถเบิกกับทางราชการได้ โดยให้เบิกได้เฉพาะค่ายาที่ใช้ในการบำบัด รักษาโรคโดยตรงเท่านั้น ส่วนยาแผนไทยที่ใช้เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ และ/หรือเพื่อการนวดบรรเทา อาการ เช่น น้ำมันไพล เจลพริก เป็นต้น สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรประเภทเครื่องสำอาง หรือมีลักษณะ เป็นอาหาร ห้ามเบิกจ่ายจากทางราชการ โดยการเบิกจ่ายต้องเป็นไปตามรายการยาและเงื่อนไขการใช้ ยาที่กำหนดตามหนังสือเวียนดังกล่าวข้างต้น

คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หน้าที่ ๔๖

คำถาม : ผู้ป่วยในที่จำเป็นต้องนอนรักษาตัวในสถานพยาบาลของทางราชการเกิน ๑๓ วัน ยังคงต้องใช้หนังสือรับรองจากคณะกรรมการแพทย์ที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแต่งตั้ง ประกอบการเบิกจ่ายหรือไม่

คำตอบ : การเบิกค่าห้องพิเศษ จากสถานพยาบาลของทางราชการ ในกรณีที่เกิน ๑๓ วัน สถานพยาบาล (โดยคณะกรรมการแพทย์) ไม่ต้องออกหนังสือรับรองความจำเป็นต้องรักษาเกินกว่า ๑๓ วัน (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๑๑๒ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔)

คำถาม : กรณีข้าราชการสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ (กอ.รมน.) ต้องยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการใด

คำตอบ : ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวดที่ ๓ ข้อ ๑๕ (๑) กำหนดว่า กรณีผู้มีสิทธิได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการซึ่งต่างส่วนราชการผู้เบิก ให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการ สำหรับกรณีนี้ข้าราชการรายดังกล่าวสามารถยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ (กอ.รมน.)

คำถาม : ลูกจ้างประจำในสังกัดป่วยหนัก ต้องการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล แต่ไม่สามารถลงลายมือชื่อในใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวดที่ ๓ ข้อ ๑๕ (๒) กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้มีสิทธิมีสติดัมพขัญญะ แต่ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งให้มีพยาน ๒ คน ลงลายมือชื่อรับรอง และให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล

คำถาม : กรณีที่มีบุตรเป็นข้าราชการ หากมีบิดาหรือมารดาเป็นลูกจ้างประจำเกษียณออกจากหน่วยงานราชการแล้ว สามารถอาศัยสิทธิบุตรที่เป็นข้าราชการเข้าร่วมโครงการจ่ายตรงได้หรือไม่

คำตอบ : กรณีลูกจ้างประจำที่เกษียณจะได้รับบำเหน็จเพียงอย่างเดียว จึงทำให้หมดสิทธิสวัสดิการของตนเอง รวมทั้งบุคคลในครอบครัวด้วย

ส่วนข้าราชการที่เกษียณสามารถเลือกรับบำเหน็จหรือบำนาญได้ หากเลือกรับบำเหน็จ สิทธิสวัสดิการของตนเองและบุคคลในครอบครัวก็จะหมดสิทธิไป ถ้าเลือกรับบำนาญ สิทธิสวัสดิการของตนเองและบุคคลในครอบครัวจะยังมีสิทธิต่อไป กรณีนี้บิดาและมารดาสามารถจะอาศัยสิทธิกับบุตรที่เป็นข้าราชการได้ แต่บุตรที่เป็นข้าราชการจะต้องบันทึกข้อมูลของบิดาและมารดาในฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐให้ "สมบูรณ์" จึงจะสามารถเข้าร่วมโครงการจ่ายตรงได้

คำถาม : ใบเสร็จรับเงินที่จะนำมาเบิกได้ มีอายุเท่าไร

คำตอบ : โดยหลัก ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๙ (๑) กรณีเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลของทางราชการ ประเภทผู้ป่วยนอก หรือเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลเอกชน หรือกรณีใช้สิทธิส่วนที่ยังขาดอยู่ ให้ผู้มีสิทธิยื่นใบเบิกสวัสดิการรักษายาบาลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พร้อมหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน) ของสถานพยาบาลต่อผู้บังคับบัญชา ภายในหนึ่งปีนับถัดจากวันที่ปรากฏในหลักฐานการรับเงิน ดังนั้น ใบเสร็จรับเงินจึงมีอายุหนึ่งปี นับแต่วันที่ออกใบเสร็จรับเงิน

คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หน้าที่ ๔๗

เอกสารอ้างอิง

- พระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘
- พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓
- พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕
- หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓
- หลักเกณฑ์การเบิกค่ารักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤตและเจ็บป่วยฉุกเฉินเร่งด่วน
(หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๖ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕)
- หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการทางแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
(หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔)
- หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกค่าพาหนะส่งต่อผู้ป่วย
(หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๗๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕)
- การเบิกจ่ายค่ายาเกลือโคซามินซัลเฟต
(หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๑๒๙ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕)
- ข้ออมความเข้าใจกรณีการเบิกจ่ายประเภทวิตามิน
(หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๗๒ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕)
- ประเภทและอัตราค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค
(หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๗๗ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘)
- การปรับปรุงแก้ไขประเภทและอัตราค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค (เพิ่มเติม)
(หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๔๙ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓)
- หลักเกณฑ์การเบิกค่ารักษาพยาบาลส่วนที่ขาดจากสัญญาประกันภัยกรณีใช้หลักฐานการรับเงิน
(หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๘๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)
- พระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑
- หลักเกณฑ์การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
(หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)
- หนังสือเวียนและหนังสือสั่งการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติ
การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงิน
บางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย
พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายในประเภทดังต่อไปนี้ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

- (๑) ค่าเช่าซื้อบ้านข้าราชการ
- (๒) ค่าเช่าบ้านข้าราชการหรือค่าที่อยู่อาศัยของข้าราชการ
- (๓) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ
- (๔) เบี้ยประชุมกรรมการ
- (๕) เงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ
- (๖) เงินสวัสดิการจากทางราชการ

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการ จ่ายเงิน วิธีการเบิกจ่าย อัตราการจ่าย ของผู้มีสิทธิได้รับเงินนั้นและหลักเกณฑ์อื่น ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๔ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบประชุมกรรมการ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของของข้าราชการอัยการ และประกาศกระทรวงการคลังที่ออกตามความในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว และระเบียบการจ่ายเงินช่วยเหลือข้าราชการในประเภทต่างๆ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไประหว่างที่ยังมิได้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ประกาศกระทรวงการคลัง หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใหม่

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากในปัจจุบันหลักเกณฑ์การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายที่เกี่ยวกับค่าเช่าบ้าน ค่าเบี่ยงเบนเดินทาง ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตรเป็นต้น ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา ประกาศกระทรวงการคลัง และระเบียบกระทรวงการคลัง ต่าง ๆ กันสมควรแก้ไขให้กระทำโดยเฉพาะในรูปพระราชกฤษฎีกาเท่านั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชกฤษฎีกา

เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓
- (๒) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๓) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒
- (๔) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๓
- (๕) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๖) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๐
- (๗) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๑
- (๘) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๔ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“การรักษาพยาบาล” หมายความว่า การให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขโดยตรงแก่ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิ เพื่อการรักษาโรค การตรวจวินิจฉัย การฟื้นฟูสมรรถภาพ ที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต และให้หมายความรวมถึงการตรวจสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคเพื่อประโยชน์ด้านสาธารณสุข ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่ไม่รวมถึงการเสริมความงาม

“ค่ารักษาพยาบาล” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการรักษาพยาบาล ดังต่อไปนี้

(๑) ค่ายา ค่าเวชภัณฑ์ ค่าอุปกรณ์ทางการแพทย์ ค่าเลือดและส่วนประกอบของเลือดหรือสารทดแทน ค่าน้ำยาหรืออาหารทางเส้นเลือด ค่าออกซิเจน และอื่น ๆ ทำนองเดียวกันที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค

(๒) ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซมอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ดังกล่าว

(๓) ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจวินิจฉัยโรค ค่าวิเคราะห์โรค แต่ไม่รวมถึงค่าธรรมเนียมแพทย์พิเศษ ค่าจ้างผู้พยาบาลพิเศษ ค่าธรรมเนียมพิเศษ และค่าบริการอื่น ทำนองเดียวกันที่มีลักษณะเป็นเงินตอบแทนพิเศษ

(๔) ค่าตรวจครรภ์ ค่าคลอดบุตรและการดูแลหลังคลอดบุตร

(๕) ค่าห้องและค่าอาหาร ตลอดระยะเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาล

(๖) ค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพและป้องกันโรค

(๗) ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ

(๘) ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นแก่การรักษาพยาบาลตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

“สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานพยาบาลของทางราชการและสถานพยาบาลของเอกชน

“สถานพยาบาลของทางราชการ” หมายความว่า สถานพยาบาลซึ่งเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงสถานพยาบาลของมหาวิทยาลัยของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์การมหาชน ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กรุงเทพมหานคร สภาอากาศไทย และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก โรงพยาบาลประสานมิตร และสถานพยาบาลอื่นตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

“สถานพยาบาลของเอกชน” หมายความว่า สถานพยาบาลที่มีลักษณะการให้บริการเป็นโรงพยาบาล ซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการและดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

“ผู้มีสิทธิ” หมายความว่า

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำจากเงินงบประมาณรายจ่ายงบบุคลากรของกระทรวง ทบวง กรม เว้นแต่ข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจซึ่งอยู่ในระหว่างรับการศึกษาอบรมในสถานศึกษาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำ

(๒) ลูกจ้างชาวต่างประเทศซึ่งมีหนังสือสัญญาจ้างที่ได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย และสัญญาจ้างนั้นมีไว้ระบุเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลไว้

(๓) ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำนาญข้าราชการ และทหารกองหนุน มีเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า

(๑) บุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีสิทธิ แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น

(๒) คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ

(๓) บิดาหรือมารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ

มาตรา ๕ ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับตนเอง และบุคคลในครอบครัวของคนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ให้ผู้มีสิทธิมีหน้าที่รายงาน ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและบุคคลในครอบครัวของตนต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดพร้อมทั้งรับรองความถูกต้อง ของข้อมูล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๖ ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุตรได้เพียง คนที่หนึ่งถึงคนที่สาม

ผู้มีสิทธิผู้ใดมีบุตรเกินสามคน และต่อมาบุตรคนหนึ่งคนใดในจำนวนสามคนตามวรรคหนึ่ง ตายลงก่อนที่จะบรรลุนิติภาวะ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุตร เพิ่มขึ้นอีกเท่าจำนวนบุตรที่ตาย โดยให้นับบุตรคนที่อยู่ในลำดับถัดไปก่อน

การนับลำดับบุตร ให้นับเรียงตามลำดับการเกิดก่อนหลัง ทั้งนี้ ไม่ว่าเป็นบุตรที่เกิดจากการ สมรสครั้งใด หรืออยู่ในอำนาจปกครองของคนหรือไม่

มาตรา ๗ ผู้มีสิทธิผู้ใดยังไม่มีบุตรหรือมีบุตรที่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาลตามมาตรา ๖ ยังไม่ถึงสามคน ถ้าต่อมาไม่มีบุตรแต่ซึ่งทำให้มีจำนวนบุตรเกินสามคน ให้ผู้มีสิทธิผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามมาตรา ๖ สำหรับบุตร คนที่หนึ่งถึงคนสุดท้าย แต่บุตรแต่ดังกล่าวต้องเป็นบุตรซึ่งเกิดจากคู่สมรส หรือเป็นบุตรของตนเอง ในกรณีที่เหมาะสมเป็นผู้ใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

ในกรณีที่บุตรคนหนึ่งคนใดของผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่งตายลงก่อนที่จะบรรลุนิติภาวะ ให้ลด จำนวนบุตรที่ได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลลงจนกว่าจำนวนบุตรที่ได้รับเงินสวัสดิการ เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเหลือไม่เกินสามคน และหลังจากนั้นผู้มีสิทธิจึงจะมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการ เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นได้ตามมาตรา ๖ วรรคสอง

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ บทบัญญัติที่อ้างถึงบุตรคนที่หนึ่งถึงคนที่สามของผู้มีสิทธิ ให้หมายความถึงบุตรคนที่หนึ่งถึงคนสุดท้ายของผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๘ ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับตนเองหรือ บุคคลในครอบครัวของตน ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ ทั้งประเภทผู้ป่วยนอก หรือผู้ป่วยใน

(๒) การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง กำหนด ประเภทผู้ป่วยใน

(๓) การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนที่มีใช้สถานพยาบาลตาม (๒) ประเภทผู้ป่วยใน เฉพาะกรณีที่มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวประสบอุบัติเหตุ อุบัติภัย หรือมีความจำเป็นรีบด่วน ซึ่งหากมิได้รับการรักษาพยาบาลในทันทีทันใดอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต

(๔) การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ประเภทผู้ป่วยนอก เป็นครั้งคราว เพราะเหตุที่สถานพยาบาลของทางราชการมีความจำเป็นต้องส่งตัวให้แก่สถานพยาบาลของเอกชนนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นสถานพยาบาลของเอกชนตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือไม่ก็ตาม

การจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ให้จ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลโดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ประเภท และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๘ ในกรณีที่มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวได้เข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล และก่อนที่การรักษาพยาบาลจะสิ้นสุดลง ผู้มีสิทธิได้พ้นสภาพความเป็นข้าราชการ ถูกจ้างประจำ ถูกจ้างชาวต่างประเทศ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ หรือถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือบุคคลในครอบครัวพ้นสภาพความเป็นบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับตนเองหรือบุคคลในครอบครัวจนถึงสิ้นสุดการรักษาพยาบาลในคราวนั้น

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นให้ผู้มีสิทธิเลือกว่าจะใช้สิทธิรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้ หรือใช้สิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น และหากเลือกใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่นผู้นั้นไม่มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้ การเลือกและการเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลตามสิทธิของตนเองจากหน่วยงานอื่น ผู้มีสิทธิไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่

ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่นซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวจากหน่วยงานอื่นในขณะเดียวกัน ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีการทำสัญญาประกันภัยซึ่งให้ความคุ้มครองในการรักษาพยาบาลแก่ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว หากสิทธิที่จะได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัยนั้นต่ำกว่าค่ารักษาพยาบาลในคราวนั้น ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้เฉพาะส่วนที่ขาดอยู่ แต่ต้องไม่เกินไปกว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวได้รับค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุละเมิดเป็นค่ารักษาพยาบาลจากบุคคลอื่นแล้ว ผู้มีสิทธิไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่ค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้เฉพาะส่วนที่ขาดอยู่

ในกรณีที่ได้มีการจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลไปแล้ว และปรากฏว่าผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวได้รับค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุละเมิดเป็นค่ารักษาพยาบาลจากบุคคลอื่นในภายหลัง ให้ผู้มีสิทธิส่งคืนเงินเท่ากับจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่สถานพยาบาลไม่มียา เลือดและส่วนประกอบของเลือดหรือสารทดแทนน้ำยาหรืออาหารทางเส้นเลือด ออกซิเจน วัสดุเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรคเจ้าหน้าที่หรือไม่อาจให้การตรวจทางห้องทดลองหรือโดยวิธีการเอกซเรย์แก่ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวได้เมื่อแพทย์ผู้ตรวจรักษาหรือหัวหน้าสถานพยาบาลของสถานพยาบาลแห่งนั้นลงลายมือชื่อรับรองตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดแล้ว ให้ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวซื้อ หรือรับการตรวจทางห้องทดลองหรือโดยวิธีการเอกซเรย์จากสถานที่อื่นซึ่งอยู่ในประเทศไทยและนำมาเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๑๔ ในการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ผู้มีสิทธิอาจนำหลักฐานการรับเงินที่สถานพยาบาลซึ่งตนเองหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลออกให้มาขึ้นต่อส่วนราชการเจ้าสังกัด หรืออาจให้สถานพยาบาลนั้นเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลแทนโดยระบบการเบิกจ่ายตรงก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิหรือสถานพยาบาลตามมาตรา ๑๔ เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลโดยไม่เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือเกินสิทธิที่จะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้มีสิทธิหรือสถานพยาบาลนั้นส่งคืนเงินที่ได้รับไปจากกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

เมื่อปรากฏว่าสถานพยาบาลใดมีพฤติการณ์ในทางทุจริตเกี่ยวกับการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้กระทรวงการคลังเรียกคืนเงินค่ารักษาพยาบาลและระงับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในระบบการเบิกจ่ายตรงกับสถานพยาบาลนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงานในต่างประเทศ หรือเดินทางไปปฏิบัติราชการต่างประเทศชั่วคราว ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลขณะที่อยู่ในต่างประเทศ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๑๘ บรรดาระเบียชและประกาศที่ออกตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา
เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๖๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชน ทั้งประเภทผู้ป่วยนอกหรือผู้ป่วยใน เฉพาะกรณีที่มีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง
ว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553

ด้วยได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2553 ซึ่งได้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 จะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้น 180 วัน นับจากวันที่ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น จึงเป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาข้างต้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 14 แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 กระทรวงการคลังจึงออกหลักเกณฑ์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า "หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553"

ข้อ 2 หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 29 กันยายน 2553 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2545

(2) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553

บรรดาคำสั่งหรือหลักเกณฑ์อื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในหลักเกณฑ์นี้ หรือที่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์นี้ให้ใช้หลักเกณฑ์นี้แทน

/ลักษณะ 1 ...

ลักษณะ 1

บททั่วไป

หมวดที่ 1

การใช้สิทธิ

ข้อ 4 การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ให้ผู้มีสิทธิเลือกที่จะใช้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 หรือจากหน่วยงานอื่น หากเลือกใช้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกาข้างต้น การขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์นี้ ทั้งนี้ การเลือกหรือการเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเลือกหรือเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิสวัสดิการรักษายาพยาบาล

การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีผู้มีสิทธิมีบุคคลในครอบครัวเป็นผู้มีสิทธิเช่นเดียวกัน ให้ต่างฝ่ายต่างใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของตนเอง

ข้อ 5 การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตรในกรณีผู้มีสิทธิมีคู่สมรสเป็นผู้มีสิทธิเช่นเดียวกัน ให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตรทุกคนแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยผู้ใช้สิทธิต้องรับรองตนเองในใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลว่าตนเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลดังกล่าวแต่เพียงฝ่ายเดียว

ถ้าคู่สมรสตามวรรคหนึ่งอยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิก หรือต่างส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือมีการเปลี่ยนส่วนราชการภายหลังจากที่มีการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลไปแล้ว คู่สมรสฝ่ายที่เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลต้องขอให้ส่วนราชการของตน แจ้งการใช้สิทธิให้ส่วนราชการของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งทราบแล้วแต่กรณี และให้ส่วนราชการที่ได้รับแจ้งดำเนินการตอบรับตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่กรณีการหย่าโดยอนุโลม ทั้งนี้ ไม่ว่าการหย่าจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังจากที่มีการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลไปแล้ว

ข้อ 6 การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวกรณีผู้มีสิทธิมีหลายราย ผู้มีสิทธิคนหนึ่งคนใดอาจเป็นผู้ขอใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้กับบุคคลดังกล่าวแต่เพียงฝ่ายเดียวก็ได้ โดยให้นำความในข้อ 5 วรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่กรณีโดยอนุโลม

ข้อ 7 การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้กับบุคคลในครอบครัวซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลตามสิทธิของตนเองจากหน่วยงานอื่น ผู้มีสิทธิมีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวเฉพาะกรณีที่บุคคลในครอบครัวได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นต่ำกว่าสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเท่านั้น

การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้กับบุคคลในครอบครัวซึ่งเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่น ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวจากหน่วยงานอื่นในขณะเดียวกัน ผู้มีสิทธิอาจขอใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลตามหลักเกณฑ์นี้ได้

หมวดที่ 2

การรับรองสิทธิและการอนุมัติ

ข้อ 8 ให้ผู้มีสิทธิเป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเองและของบุคคลในครอบครัวซึ่งอาศัยสิทธิของตน ทั้งนี้ สถานะความเป็นผู้มีสิทธิและผู้อาศัยสิทธิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ

ข้อ 9 ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำในสังกัด

(1) ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลาง ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมาย ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน หรือตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 6 หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่มียศตั้งแต่พันโท นาวาโท หรือพันตำรวจโทขึ้นไป

การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือผู้ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ส่วนราชการระดับกรมแห่งนั้นเป็นผู้อนุมัติค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ทั้งนี้ การมอบหมายต้องมีใช้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม

ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานอยู่ในภูมิภาคหรือแยกต่างหากจากกระทรวง กรม หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมจะมอบหมายให้หัวหน้าสำนักงานเป็นผู้อนุมัติสำหรับหน่วยงานนั้นก็ได้ เว้นแต่ การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าสำนักงาน ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมาย ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานแห่งนั้นเป็นผู้อนุมัติค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าสำนักงาน ทั้งนี้ การมอบหมายต้องมีใช้หัวหน้าสำนักงาน

(2) ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้เปิดเป็นผู้อนุมัติ เว้นแต่ การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้อนุมัติค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการ ทั้งนี้ การมอบหมายต้องมีใช้หัวหน้าส่วนราชการ

ข้อ 10 ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกบำนาญหรือเบี้ยหวัด หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกมอบหมาย เป็นผู้ยื่นคำขออนุมัติการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของผู้ได้รับบำนาญหรือเบี้ยหวัด

ข้อ 11 การอนุมัติการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของผู้มีสิทธิตามข้อ 12 (1) ให้บุคคลตามข้อ 9 ณ สถานที่ที่ไปช่วยปฏิบัติราชการเป็นผู้ยื่นคำขออนุมัติการเบิกเงินดังกล่าว

หมวดที่ 3

การยื่นขอเบิกเงินและการขอหนังสือรับรองฯ

ข้อ 12 การให้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลตามแบบที่กรมบัญชีกลาง กำหนดต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ 9 หรือข้อ 10 ณ ส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือส่วนราชการผู้เบิก แล้วแต่กรณี เว้นแต่ กรณีดังต่อไปนี้

(1) กรณีผู้มีสิทธิได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการ ซึ่งอยู่ต่างส่วนราชการ ผู้เบิกให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการ

(2) กรณีผู้มีสิทธิพ้นสภาพความเป็นผู้มีสิทธิก่อนที่จะใช้สิทธิ ให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

ข้อ 13 ก่อนการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ผู้มีสิทธิตามข้อ 12 (1) ต้องมีหนังสือแสดงเจตนาขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดแจ้งต่อส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการ และเมื่อส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว ให้ส่งคู่ฉบับหรือภาพถ่ายหนังสือซึ่งมีการรับรองความถูกต้องให้ส่วนราชการผู้เบิกของผู้มีสิทธิทราบด้วย

ข้อ 14 การขอหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลเพื่อเข้ารับการรักษาพยาบาล เป็นผู้ป่วยในสถานพยาบาล ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ 9 ข้อ 10 หรือข้อ 11 แล้วแต่กรณี และให้ส่วนราชการผู้ออกหนังสือจัดทำหนังสือรับรอง 2 ฉบับ ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด โดยมอบต้นฉบับให้ผู้ยื่นคำขอเพื่อนำไปมอบให้แก่สถานพยาบาล และให้ส่วนราชการผู้ออกหนังสือเก็บสำเนา คู่ฉบับไว้ 1 ฉบับ

ข้อ 15 ในกรณีที่ผู้มีสิทธิไม่สามารถลงลายมือชื่อในใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลหรือไม่สามารถยื่นคำขอหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลด้วยตนเอง ให้ดำเนินการดังนี้

(1) กรณีผู้มีสิทธิถึงแก่กรรม ให้ทายาทตามกฎหมายหรือผู้จัดการมรดกเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลหรือคำขอหนังสือรับรอง

/(2) ...

(2) กรณีผู้มีสิทธิมีสติสัมปชัญญะแต่ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อพร้อมทั้งให้มีพยานสองคนลงลายมือชื่อรับรอง และให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลหรือยื่นคำขออนุญาตรับรองฯ

(3) กรณีผู้มีสิทธิไม่รู้สีกตัวหรือไม่มีสติสัมปชัญญะ แต่ยังไม่คำสั่งศาลให้เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการพร้อมกับหนังสือรับรองของแพทย์ผู้ทำการรักษาว่าผู้มีสิทธิไม่รู้สีกตัวหรือไม่มีสติสัมปชัญญะเพียงพอที่จะดำเนินการได้ หากไม่มีบุคคลดังกล่าวให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้ใดดำเนินการแทน

ลักษณะ 2

การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล

หมวด 1

การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการเจ้าสังกัด

ข้อ 16 การขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกสถานพยาบาลของทางราชการ หรือกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนประเภทผู้ป่วยในกรณีประสบอุบัติเหตุ อุบัติภัย เหตุจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งหากมิได้รับการรักษาพยาบาลทันทีทันใดอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต หรือกรณีใช้สิทธิเบิกเพิ่มเฉพาะส่วนที่ยังขาดอยู่ หรือกรณีอื่นตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด ให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลพร้อมด้วยหลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาลต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ 9 ข้อ 10 หรือข้อ 11 แล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับถัดจากวันที่ปรากฏในหลักฐานการรับเงิน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้มีสิทธิไม่ประสงค์เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลในครั้งนั้น

หลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาลของเอกชนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อ 17 กำหนดเวลาการยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลตามข้อ 16 ไม่ใช้บังคับแก่กรณีดังต่อไปนี้

- (1) ผู้มีสิทธิถูกส่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน และปรากฏในภายหลังว่าได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกส่งพักหรือในระหว่างถูกส่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (2) ผู้มีสิทธิออกจากราชการ และอยู่ในระหว่างการพิจารณาสั่งจ่ายเงินบำนาญหรือเบี้ยหวัด

ใน ...

ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้มีสิทธิยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่กรณีถึงที่สุด หรือวันที่มีคำสั่งจ่ายเงินบำนาญหรือเบี้ยหวัด แล้วแต่กรณี

ข้อ 18 ในกรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกและสถานพยาบาลของทางราชการออกหนังสือรับรองตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้ชื่อยา เลือดและส่วนประกอบของเลือด หรือสารทดแทน น้ำยาหรืออาหารทางเส้นเลือด ออกซิเจน อวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค หรือเข้ารับการตรวจทางห้องทดลองหรือเอกซเรย์จากสถานอื่นซึ่งอยู่ในประเทศไทยให้ผู้มีสิทธินำหนังสือรับรองดังกล่าวพร้อมกับหลักฐานการเงินยื่นขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลตามข้อ 16

หมวด 2

การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลด้วยระบบเบิกจ่ายตรง

ข้อ 19 การขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ หรือกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของเอกชนตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด หรือกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนเป็นครั้งคราวเพราะเหตุสถานพยาบาลของทางราชการมีความจำเป็นต้องส่งตัวให้แก่สถานพยาบาลของเอกชน หรือกรณีอื่นตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด ให้สถานพยาบาลเป็นผู้เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลแทนผู้มีสิทธิ แล้วแต่กรณี เว้นแต่กรณีตามข้อ 17 (1) (2) ผู้มีสิทธิต้องตรงจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลและนำหลักฐานการรับเงินยื่นขอเบิกตามข้อ 16 หรือข้อ 17 แล้วแต่กรณี

การขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกสถานพยาบาลของทางราชการ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งเข้าสู่ระบบเบิกจ่ายตรงแล้ว อาจขอให้สถานพยาบาลเป็นผู้เบิกแทนก็ได้

แนวปฏิบัติ วิธีการ การระงับสิทธิ และการคืนสิทธิเบิกจ่ายตรง ให้เป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อ 20 การขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ ผู้มีสิทธิอาจยื่นคำขออนุญาตรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลตามข้อ 14 หรืออาจให้สถานพยาบาลขอเลขอนุมัติผ่านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตกับหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย เพื่อให้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลก็ได้

กรณีผู้มีสิทธิใช้หนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลเป็นหลักฐานการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้สถานพยาบาลดำเนินการ ดังนี้

/(1) ...

(1) เมื่อสถานพยาบาลได้รับหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลแล้ว ให้ตรวจสอบบัตรประจำตัวประชาชนผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลให้ถูกต้องตรงกับหนังสือรับรองดังกล่าวโดยเคร่งครัด เว้นแต่ ผู้ที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนให้ตรวจสอบเอกสารทางราชการอื่นๆ ที่ปรากฏเลขประจำตัวประชาชน และให้สถานพยาบาลเก็บต้นฉบับไว้ใช้ประกอบการเบิกเงินและเพื่อการตรวจสอบตามข้อ 28

(2) หนังสือรับรองที่ได้จัดทำคำขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลแล้วให้เขียนหรือประทับตราว่า "เบิกตามคำขอเบิกที่...../....." ให้ผู้เบิกหรือผู้ที่ผู้เบิกมอบหมายลงลายมือชื่อกำกับ

หมวด 3

การเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล

ข้อ 21 การเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลตามข้อ 16 ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือส่วนราชการผู้เบิกของผู้มีสิทธิเป็นผู้เบิกเงินกับกรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี

ข้อ 22 การเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลตามข้อ 19 ให้สถานพยาบาลเป็นผู้เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลโดยตรงกับกรมบัญชีกลาง โดยให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ให้สถานพยาบาลเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ เพื่อใช้ในการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกับกรมบัญชีกลาง

(2) กรณีสถานพยาบาลของทางราชการ ให้ผู้เบิกจัดทำคำขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลทางอิเล็กทรอนิกส์มายังกรมบัญชีกลางหรือหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย โดยกรมบัญชีกลางจะจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ที่สถานพยาบาลได้แจ้งไว้

(3) กรณีสถานพยาบาลของเอกชน ให้ผู้เบิกจัดทำคำขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลทางอิเล็กทรอนิกส์มายังกรมบัญชีกลางหรือหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย โดยกรมบัญชีกลางจะจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ที่สถานพยาบาลได้แจ้งไว้ ตามบันทึกข้อตกลงที่ได้ลงนามไว้กับกระทรวงการคลัง

การส่งคำขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลตามข้อ 22 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อ 23 การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงให้สถานพยาบาลจัดทำรายละเอียดผู้ป่วยเป็นรายบุคคล ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดเพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย โดยจัดส่งให้กรมบัญชีกลางหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ 24 ...

ข้อ 24 การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกับสำนักงานคลังจังหวัด ให้เบิกได้โดยไม่ต้องขอโอนเงินจัดสรร

ข้อ 25 เมื่อส่วนราชการได้อนุมัติจ่ายเงินให้แก่ผู้มีสิทธิตามข้อ 21 แล้ว ให้เจ้าหน้าที่การเงินประทับตราข้อความว่า “จ่ายเงินแล้ว” โดยลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายและระบุชื่อผู้จ่ายเงินด้วยตัวบรรจง พร้อมวันเดือนปีที่จ่ายกำกับไว้ในหลักฐานการรับเงินทุกฉบับเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ข้อ 26 การอนุมัติจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรง กรมบัญชีกลางจะเป็นผู้อนุมัติการจ่ายให้กับสถานพยาบาลแทนส่วนราชการ และจัดทำรายงานการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลหรือเอกสารทางการเงินในรูปแบบอื่นๆ เพื่อจัดส่งให้กับสถานพยาบาลหรือส่วนราชการแล้วแต่กรณี ซึ่งถือเป็นเอกสารทางการเงินเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นธุรกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงิน เช่น การตรวจสอบบัญชี ภาษี เป็นต้น

ข้อ 27 บรรดาแบบพิมพ์เอกสารที่ใช้ในการเบิกจ่ายเงิน ให้เป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ลักษณะ 3

การตรวจสอบและการเรียกคืนเงิน

ข้อ 28 หลักฐานการรับเงินหรือเอกสารแบบพิมพ์ที่ใช้ในการเบิกจ่ายเงิน ให้ส่วนราชการ สถานพยาบาลของทางราชการเก็บรักษาไว้ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลางหรือหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายตรวจสอบ

กรณีสถานพยาบาลของเอกชนการตรวจสอบให้ถือปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงที่ได้ลงนามไว้กับกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลางหรือหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายสามารถเรียกเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวในสถานพยาบาลของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบควบคุมดูแลการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล

ข้อ 29 ในกรณีที่ผู้มีสิทธิหรือสถานพยาบาลเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลไม่เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 หรือเกินสิทธิที่จะได้รับตามพระราชกฤษฎีกาข้างต้น ให้ดำเนินการส่งเงินคืนกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ แนวปฏิบัติการตรวจสอบ การอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด สำหรับการส่งคืนเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการส่งเงินคืนคลัง

ข้อ 30 ในกรณีที่ส่วนราชการหรือสถานพยาบาลของทางราชการไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดในหลักเกณฑ์นี้ ให้ขอทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลัง

ข้อ 31 ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางรักษาการตามหลักเกณฑ์นี้

/บท ...

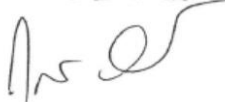
บทเฉพาะกาล

ข้อ 32 การเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับ แต่ยังไม่ดำเนินการ
ไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปตามระเบียบเดิมจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ 33 การเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ของสถานพยาบาล ก่อนที่หลักเกณฑ์นี้มีผลใช้บังคับ
ให้ถือว่าเป็นการเปิดบัญชีตามข้อ 22 ของหลักเกณฑ์นี้ และให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้ต่อไปได้

ข้อ 34 การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของโรงพยาบาลบูรฉัตรไชยากร (โรงพยาบาลรถไฟ) โรงพยาบาล
ประสานมิตร โรงพยาบาลการไฟฟ้านครหลวง ให้นำระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ
เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินประเภท
ผู้ป่วยในมาใช้บังคับจนกว่าโรงพยาบาลดังกล่าวจะเข้าระบบเบิกจ่ายตรง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. 2553

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

แบบ 7129

คำขอหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล
โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง พร้อมทั้งกรอกข้อความเท่าที่จำเป็น

เสนอ ..... ก

ข้าพเจ้า.....เลขประจำตัวประชาชน

ตำแหน่ง.....สังกัด.....กระทรวง/จังหวัด.....

มีความประสงค์จะขอหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล สำหรับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยในของ

ตนเอง

คู่สมรส ชื่อ.....

นิตา ชื่อ.....

มารดา ชื่อ.....

บุตร ชื่อ.....

เกิดเมื่อ.....เป็นบุตรลำดับที่.....

ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เป็นบุตรไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

ซึ่งมีเลขประจำตัวประชาชน

หรือเลขที่บัตรประจำตัวคนต่างด้าว
/เลขที่หนังสือเดินทาง.....และได้เข้ารับการรักษายาบาลจากสถานพยาบาล.....
ที่ตั้ง.....อำเภอ.....จังหวัด.....
ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัว
ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล และข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ

เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ

แบบ 7130

หนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล

ที่.....(1)..... ส่วนราชการ.....(2).....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง รับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล

เรียน (ผู้อำนวยการสถานพยาบาล)

ด้วย.....(3).....แจ้งว่า.....(4).....
เลขที่ประจำตัวประชาชน □□□□□□□□□□ หรือเลขที่บัตรประจำตัวคนต่างด้าว / เลขที่
หนังสือเดินทาง.....อายุ.....ปี ซึ่งเป็น.....(5).....
ได้เข้ารับการรักษายาบาลประเภทผู้ป่วยใน ณ สถานพยาบาลแห่งนี้ และขอออกหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงิน
ค่ารักษาพยาบาล

จึงขอรับรองว่า.....(3).....เลขที่ประจำตัวประชาชน
□□□□□□□□□□ อายุ.....ปี ตำแหน่ง.....
สังกัดกรม.....กระทรวง.....
ส่วนราชการ.....จังหวัด.....ซึ่งเป็น.....(6).....
ของผู้ป่วย เป็นผู้มิสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลตามกฎหมาย และขอได้โปรด จัดทำคำขอเบิกเงิน
ค่ารักษาพยาบาลโดยตรงกับกรมบัญชีกลาง

ขอแสดงความนับถือ

(.....)
ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ (1) ให้ใช้ที่เช่นเดียวกับหนังสือราชการ

- (2) ส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ขอใช้สิทธิหรือส่วนราชการต้นสังกัดผู้รับเบี้ยหวัดบ้านนาญ
- (3) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบ้านนาญซึ่งประสงค์เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล
- (4) ให้ระบุชื่อบุคคลในครอบครัวซึ่งเป็นผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล พร้อมเลขบัตรประจำตัวประชาชนหรือเลขที่บัตรประจำตัวคนต่างด้าว/เลขที่หนังสือเดินทาง
- (5) ให้ระบุความสัมพันธ์ของผู้ป่วยกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบ้านนาญซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล
- (6) ให้ระบุความสัมพันธ์ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบ้านนาญซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกับผู้ป่วย

ใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง พร้อมทั้งกรอกข้อความเท่าที่จำเป็น

แบบ 7131

1.	ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง..... สังกัด.....
2.	<p>ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของ</p> <p>☐ ตนเอง</p> <p>☐ คู่สมรส ชื่อ..... เลขประจำตัวประชาชน.....</p> <p>☐ บิดา ชื่อ..... เลขประจำตัวประชาชน.....</p> <p>☐ มารดา ชื่อ..... เลขประจำตัวประชาชน.....</p> <p>☐ บุตร ชื่อ..... เลขประจำตัวประชาชน.....</p> <p>เกิดเมื่อ.....เป็นบุตรลำดับที่.....</p> <p>☐ ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ☐ เป็นบุตรไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ☐</p> <p>ป่วยเป็นโรค.....</p> <p>และได้เข้ารับการตรวจรักษาพยาบาลจาก (ชื่อสถานพยาบาล).....</p> <p>ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของ ☐ ทางราชการ ☐ เอกชน ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....</p> <p>.....เป็นเงินรวมทั้งสิ้น.....บาท</p> <p>(.....) ตามใบเสร็จรับเงินที่แนบ จำนวน.....ฉบับ</p>
3.	<p>ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาล ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล</p> <p>☐ ตามสิทธิ ☐ เฉพาะส่วนที่ขาดจากสิทธิที่ได้รับจากหน่วยงานอื่น</p> <p>☐ เฉพาะส่วนที่ขาดจากสัญญาประกันภัย ☐</p> <p>เป็นเงิน.....บาท (.....) และ</p> <p>(1) ข้าพเจ้า ☐ ไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น</p> <p>☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นแต่เลือกใช้สิทธิจากทางราชการ</p> <p>☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย</p> <p>☐ เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียว</p> <p>(2) ☐ ข้าพเจ้า ☐ ไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น</p> <p>☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น แต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับต่ำกว่าสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาฯ</p> <p>☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย</p> <p>☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นในฐานะเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่น</p>

4. เลขอ	ง
<p>ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัวตามจำนวนที่ขอเบิก ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมาย และข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ</p> <p>(ลงชื่อ).....ผู้ขอรับเงินสวัสดิการ (.....) วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....</p>	
5. คำอนุมัติ	<p>อนุมัติให้เบิกได้</p> <p>(ลงชื่อ)..... (.....) ตำแหน่ง.....</p>
6. ใบรับเงิน	<p>ได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล จำนวน.....บาท (.....) ไว้ถูกต้องแล้ว</p> <p>(ลงชื่อ).....ผู้รับเงิน (.....) (ลงชื่อ).....ผู้จ่ายเงิน (.....) วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... (ลงชื่อต่อเมื่อได้รับเงินแล้วเท่านั้น)</p>

คำชี้แจง

- ก ให้แนบสำเนาคำสั่งศาลที่สั่ง/พิพากษาให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- ข ให้มีคำชี้แจงด้วยว่ามีสิทธิเพียงใด และขาดอยู่เท่าใดกรณีได้รับจากหน่วยงานอื่นเมื่อเทียบสิทธิตามพระราชบัญญัติการเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล หรือขาดอยู่เท่าใดเมื่อได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย
- ค ให้เติมคำว่า คู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตร แล้วแต่กรณี
- ง ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ

แบบ 7132

หนังสือแจ้งการใช้สิทธิ

ที่.....(1)..... ส่วนราชการ.....(2).....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งการใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ....(3).....

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ)

ด้วย.....(4).....ประสงค์จะเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ.....(3)..... ซึ่งเป็น
.....(5).....ของ.....(6).....สังกัด/รับบำนาญ ฝ่าย.....กอง.....กรม.....
แต่เพียงฝ่ายเดียว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขออนุญาตเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลสำหรับ.....(5).....ให้แก่.....(6).....และ
แจ้งตอบรับหนังสือแจ้งการใช้สิทธิมาเพื่อ.....(2).....ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

หมายเหตุ (1) ให้ใช้ที่เช่นเดียวกับหนังสือราชการ

- (2) ส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ขอใช้สิทธิหรือส่วนราชการต้นสังกัดผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ
- (3) ให้ระบุความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล
- (4) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญซึ่งประสงค์เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล
- (5) ให้ระบุความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล อีกฝ่ายหนึ่งตาม (6)
- (6) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ อีกฝ่ายหนึ่ง
(กรณีเป็นการแจ้งการใช้สิทธิภายในส่วนราชการเดียวกันให้ทำเป็นหนังสือภายในตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526)

แบบ 7133

หนังสือตอบรับการแจ้งการใช้สิทธิ

ที่.....(1)..... ส่วนราชการ.....(2).....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง ตอบรับการแจ้งการใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ.....(3).....

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ)

อ้างถึง .....(4).....

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งการใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ.....(3).....ของ.....(5)..... นั้น

.....(2).....รับทราบแล้ว และได้แจ้งหัวหน้าเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ.....(6).....ให้แก่
.....(7).....และแจ้งตอบรับหนังสือแจ้งการใช้สิทธิมาเพื่อ.....(2).....ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

หมายเหตุ (1) ให้ใช้ที่เช่นเดียวกับหนังสือราชการ

- (2) ส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ขอใช้สิทธิหรือส่วนราชการต้นสังกัดผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ
- (3) ให้ระบุความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล
- (4) หนังสือแจ้งการใช้สิทธิ
- (5) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญซึ่งประสงค์เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล
- (6) ให้ระบุความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล อีกฝ่ายหนึ่งตาม (7)
- (7) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ อีกฝ่ายหนึ่ง
(กรณีเป็นการแจ้งการใช้สิทธิภายในส่วนราชการเดียวกันให้ทำเป็นหนังสือภายในตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526)

แบบ 7134

แบบหนังสือแสดงเจตนาขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลกรณีข้าราชการได้รับคำสั่ง
ให้ไปช่วยหรือไปปฏิบัติราชการต่างประเทศ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า .....ตำแหน่ง.....
สังกัด/กอง.....กรม.....กระทรวง.....จังหวัด.....
ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการที่.....กรม.....
กระทรวง.....จังหวัด.....ตามคำสั่งที่เลขที่.....ลงวันที่.....
เดือน.....พ.ศ. .... ซึ่งการไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการดังกล่าว ทำให้เกิดความไม่สะดวก
ในการที่จะต้องยื่นขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการผู้เบิกเงินเดือน จึงขอแสดงเจตนา
โดยหนังสือฉบับนี้ว่า ตลอดระยะเวลาของการไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการ ข้าพเจ้าขอรับเงินสวัสดิการ
เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการที่ได้รับคำสั่งให้ไป
ช่วยปฏิบัติราชการ/หรือไปปฏิบัติราชการ

(ลงชื่อ) .....

.....

เสนอ ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)* .....

.....

หมายเหตุ : * ให้ผู้อำนวยการกองคลังตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง
ของส่วนราชการที่ข้าราชการไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการเป็นผู้ลงชื่อ

ใบรับรองรายการยาและอวัยวะเทียมที่ไม่มีจำหน่ายในสถานพยาบาล

แบบ 7135

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง พร้อมทั้งกรอกข้อความ

☐ หัวหน้าสถานพยาบาล	
ข้าพเจ้า	☐ นายแพทย์ผู้ตรวจรักษา
แห่งสถานพยาบาล	จังหวัด .....
ขอรับรองว่า	ซึ่งป่วยเป็นโรค .....
☐ ก. จำเป็นต้องใช้	☐ ยา
	☐ เลือดและส่วนประกอบของเลือดหรือสารทดแทน
	☐ น้ำยาอาหารทางเส้นเลือด
	☐ ออกซิเจน
	☐ อวัยวะเทียมและอุปกรณ์ที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค
	ตามรายการข้างล่างนี้ ซึ่งไม่มีจำหน่ายในสถานพยาบาลแห่งนี้
☐ ข. จำเป็นต้องเข้ารับการตรวจ	☐ ทางห้องทดลอง
	☐ เอกซเรย์
	ตามรายการข้างล่างนี้ ซึ่งสถานพยาบาลแห่งนี้
	ไม่อาจให้บริการได้
(1)	รหัส* .....
(2)	รหัส* .....
(3)	รหัส* .....
(4)	รหัส* .....
	(ลงชื่อ).....
	(.....)
	ตำแหน่ง .....
	วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

หมายเหตุ *รหัส หมายถึง ให้สถานพยาบาลลงรหัสตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้
สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการเพื่อผู้มีสิทธิใช้ประกอบการเบิกจ่ายเงินที่ส่วนราชการ

แบบ 7137

ใบแสดงรายการค่ารักษาพยาบาล (กรณีสถานพยาบาลเป็นผู้เบิกเงิน)

ตามหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลของ.....ที่...../.....
 ลงวันที่ .....เดือน.....พ.ศ. .... หรือเลขอนุมติยืนยันการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล
 เลขที่.....รับรองการเข้ารับการรักษายาพยาบาลของ .....เลขประจำตัวประชาชน
 □□□□□□□□□□□□□□ หรือเลขที่ประจำตัวประเภทอื่น.....
 ได้มาขอรับการรักษายาพยาบาลจาก .....ตั้งแต่วันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....
 ถึงวันที่ .....เดือน .....พ.ศ. .... รวม .....วัน ดังรายการต่อไปนี้

	รายการ	จำนวนเงิน		หมายเหตุ
1.	ค่าห้อง/ค่าอาหาร			
2.	อวัยวะเทียม/อุปกรณ์ที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค			
3.	ยาและสารอาหารทางเส้นเลือดที่ใช้ในโรงพยาบาล			
4.	ยากลับบ้าน			
5.	เวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา			
6.	บริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต			
7.	ตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์และพยาธิวิทยา			
8.	ตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา			
9.	ตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นๆ			
10.	อุปกรณ์ของและเครื่องมือทางการแพทย์			
11.	ผ่าตัด ทำคลอด ทำหัตถการ และบริการวิสัญญี			
12.	ค่าบริการทางการแพทย์			
13.	บริการทางทันตกรรม			
14.	บริการทางกายภาพบำบัด			
15.	บริการฝังเข็ม/การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่นๆ			
16.	บริการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรักษายาพยาบาล			
	รวมทั้งสิ้น			

จำนวนเงิน.....(ตัวอักษร) .....บาท

ขอรับรองว่า ค่ารักษาพยาบาลถูกต้องตามที่ขอเบิกตามคำขอเบิกเลขที่ .....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

หัวหน้าสถานพยาบาลหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(ลงชื่อ) .....

(.....)

เจ้าหน้าที่การเงิน

แบบ 7138

ตัวอย่างหลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาลเอกชน

ชื่อสถานพยาบาล

วันที่ .....เดือน..... พ.ศ. ....

(ชื่อสถานพยาบาล) ได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจาก .....
 ซึ่งป่วยเป็นโรค .....และได้มาขอรับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลแห่งนี้
 ตั้งแต่วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... ถึงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....
 รวม .....วัน ดังรายการต่อไปนี้

	รายการ	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
1.	ค่าห้องค่าอาหาร		
2.	อวัยวะเทียม/อุปกรณ์ที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค		
3.	ยาและสารอาหารทางเส้นเลือดที่ใช้ในโรงพยาบาล		
4.	ยากลับบ้าน		
5.	เวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา		
6.	บริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต		
7.	ตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์และพยาธิวิทยา		
8.	ตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา		
9.	ตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นๆ		
10.	อุปกรณ์ร้องและเครื่องมือทางการแพทย์		
11.	ผ้าตัด ทำแผล ทาแผล และบริการวิสัญญี		
12.	ค่าบริการทางการแพทย์		
13.	บริการทางทันตกรรม		
14.	บริการทางกายภาพบำบัด		
15.	บริการฝังเข็ม/การนำไม้คองผู้ประกอบโรคศิลปะอื่นๆ		
16.	บริการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล		
	รวมทั้งสิ้น		

จำนวนเงิน.....(ตัวอักษร) .....บาท

(ลงชื่อ) .....ผู้รับเงิน

แบบ 7139

แบบแจ้งการโอนเงินค่ารักษาพยาบาลให้กับสถานพยาบาลของทางราชการ

เลขที่คำขอ «คำขอเบิก»

วันที่ «วันที่»

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาล/อธิการบดี «รพ.»

ข้าพเจ้า «ชื่อผู้ส่ง» ตำแหน่ง «ตำแหน่งผู้ส่ง» ขอแจ้งการโอนเงินค่ารักษาพยาบาลประเภท
ผู้ป่วยใน/ผู้ป่วยนอก ประจำเดือน «เดือนเบิก» พ.ศ.«ปีเบิก» ปีงบประมาณ พ.ศ.«ปีงบ» ให้แก่สถานพยาบาล «รพ.»
รหัสผู้ขาย «รหัสผู้ขาย» หมายเลขบัญชี «เลขที่บัญชี» «ธนาคาร» เป็นจำนวนเงิน «จำนวนเงิน1» บาท
(«จำนวนเงิน2») เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(.....)

อธิบดีกรมบัญชีกลางหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

แบบ 7140

แบบแจ้งการโอนเงินค่ารักษาพยาบาลให้กับสถานพยาบาลของเอกชน

เลขที่คำขอ «คำขอเบิก»

วันที่ «วันที่»

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาล «รพ»

ข้าพเจ้า «ชื่อผู้ส่ง» ตำแหน่ง «ตำแหน่งผู้ส่ง» ขอแจ้งการโอนเงินค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก/ผู้ป่วยใน ประจำเดือน «เดือนเบิก» พ.ศ. «ปีเบิก» ปีงบประมาณ พ.ศ. «ปีงบ» ให้แก่สถานพยาบาล «รพ» ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของเอกชน รหัสผู้ขาย «รหัสผู้ขาย» หมายเลขบัญชี «เลขที่บัญชี» «ธนาคาร» โดยได้หักภาษี ณ ที่จ่าย เป็นจำนวน «ภาษี1» บาท («ภาษี2») รวมเป็นจำนวนเงิน «รวมเงิน1» บาท («รวมเงิน2») เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(.....)

อธิบดีกรมบัญชีกลางหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

